

بزرگترین کانال دهمی ها

@Disoniha10

برای دانلود رایگان شامل : گام به گام، نمونه سوال، جزوه، فیلم آموزشی، آزمون موسسات

و...

روی اینجا کلیک کنید

برای عضویت در کانال دهمی ها

اینجا کلیک کنید:

[T.me/@Disoniha10](https://t.me/@Disoniha10)

۱- برای بهره‌مندی از آب در مناطق خشک در تمام طول سال از ..... استفاده می‌شود و این روش اولین بار توسط ..... ابداع شد.

(۱) قنات - یونانیان (۲) نهر - ایرانیان (۳) قنات - ایرانیان (۴) نهر - یونانیان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ایرانیان با توجه به کم‌آبی و خشکی سرزمین ایران برای دستیابی به آب حفر قنات را ابداع کردند تا در تمام طول سال آب مورد نیازشان تأمین شود.

شماره: ۹۰۹۳۷۶

۲- چه عوامل مهمی سبب تبدیل محیط طبیعی به محیط جغرافیایی است؟

(۱) فرسایش بر اثر باد و باران (۲) تغییرات آب و هوا و زیست‌محیطی
(۳) توان محیطی مناطق و نواحی گوناگون (۴) دخالت انسان در محیط برای رفع نیازهای خود

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

شماره: ۹۲۶۸۱۴

۳- مقدار مسافت کدام انواع خطوط مرزی در ایران به هم نزدیک‌تر است؟

(۱) دریاچه‌ای - باتلاقی (۲) رودخانه‌ای - دریایی (۳) دریاچه‌ای - دریایی (۴) باتلاقی - رودخانه‌ای

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مقدار مسافت خطوط مرزی رودخانه‌ای ۱۸۳۰ کیلومتر و دریایی ۲۷۰۰ کیلومتر است که نسبت به سایر خطوط مرزی، اندازه‌ی آن‌ها به هم نزدیک‌تر است.

شماره: ۹۹۹۲۳۲

۴- کدام گزینه جلگه‌های اطراف دریای عمان را نشان می‌دهد؟

(۱) مغان و باهوکلالت (۲) خوزستان و میناب (۳) میاندوآب و تلخه‌رود (۴) باهوکلالت و میناب

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جلگه‌های باهوکلالت و جلگه‌ی میناب در کناره‌ی دریای عمان قرار دارند.

شماره: ۱۰۲۶۶۹۵

۵- چند مورد از گزاره‌های زیر غلط و چند مورد از آن‌ها صحیح است؟

- بخش اعظم ایران را سرزمین‌های مرتع و کوهستانی تشکیل داده است.
  - در طی دوره‌ی کواترنر دوره‌های یخچالی و بین یخچالی آثار زیادی بر ناهمواری‌ها بر جای گذاشتند.
  - پیدایش ابتدایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سنوزوئیک مربوط می‌شود.
  - منطقه کوهستانی آذربایجان شامل دو کوه مهم به نام‌های سهند و سبلان می‌شود.
  - آریوبرزن با استفاده از تنگه تکاب واقع در رشته کوه البرز در برابر اسکندر مقدونی از ایران دفاع کرد.
- (۱) سه غلط و دو صحیح (۲) دو غلط و سه صحیح
(۳) چهار غلط و یک صحیح (۴) یک غلط و چهار صحیح

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست:

پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سنوزوئیک مربوط می‌شود.

آریوبرزن با استفاده از تنگه تکاب واقع در ارتفاعات زاگرس به دفاع از ایران در برابر حمله اسکندر مقدونی پرداخت.

شماره: ۹۴۱۹۸۱

۶- چه عاملی از موضوعات جغرافیایی در برنامه توسعه یک منطقه نقش مهمی دارد؟

(۱) توده‌های هوا (۲) آب و هوا (۳) ارتفاع (۴) هوا

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۰۲۷۲

۷- کشور ایران دارای چند درجه نصف‌النهار و مدار است؟

- (۱) ۲۱ درجه نصف‌النهار و ۱۶ درجه مدار شمالی
 (۲) ۱۹ درجه نصف‌النهار و ۱۶ درجه مدار شمالی
 (۳) ۲۱ درجه نصف‌النهار و ۱۴ درجه مدار شمالی
 (۴) ۱۹ درجه نصف‌النهار و ۱۴ درجه مدار شمالی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ایران دارای ۱۹ درجه‌ی نصف‌النهار است که بین ۶۳ تا ۴۴ درجه‌ی غربی می‌باشد و دارای ۱۴ درجه مدار شمالی می‌باشد که بین ۲۵ تا ۳۹ درجه‌ی شمالی است.

شماره: ۹۹۹۲۳۶

۸- دشت‌ها و جلگه‌ها ..... واقع شده‌اند و ..... محل‌های مناسبی برای فعالیت‌های کشاورزی‌اند و وجود ..... از عوامل مهم فعالیت‌های زندگی در دشت‌ها بوده است.

- (۱) حدفاصل مناطق کوهستانی - دشت‌ها - آب
 (۲) درون کوهستان‌ها - کوهستان‌ها - آب
 (۳) حدفاصل مناطق کوهستانی - دشت‌ها - حاصل‌خیز
 (۴) درون کوهستان‌ها - کوهستان‌ها - خاک حاصل‌خیز

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در حد فاصل مناطق کوهستانی و گاه درون کوهستان‌ها، دشت‌ها و جلگه‌ها واقع شده‌اند. دشت‌ها محل‌های مناسبی برای فعالیت‌های کشاورزی و دیگر فعالیت‌های اقتصادی هستند. وجود آب فراوان از عوامل مهم فعالیت‌های معیشتی در دشت‌ها بوده است.

شماره: ۸۹۳۹۸۱

۹- به چه سرزمین‌هایی جلگه می‌گویند و کدام عامل مرتباً مکان و وسعت جلگه‌ها را دچار تغییر می‌کند و کدام مورد جزء جلگه‌های جنوبی کشورمان نیست؟

- (۱) سرزمین‌های هموار یا نسبتاً همواری که حصار کوهستانی آن‌ها را فراگرفته است - رودهای طغیانی - جلگه مغان
 (۲) سرزمین‌های همواری که از یک طرف به کوه‌ها و از طرف دیگر به دریاها و دریاچه‌ها منتهی می‌شوند - رودهای طغیانی - جلگه میان‌دوآب
 (۳) سرزمین‌های هموار یا نسبتاً همواری که حصار کوهستانی آن‌ها را فراگرفته است - بارش‌های شدید جوی - جلگه میناب

(۴) سرزمین‌های همواری که از یک طرف به کوه‌ها و از طرف دیگر به دریاها و دریاچه‌ها منتهی می‌شوند - بارش‌های شدید جوی - جلگه باهو کلات

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به سرزمین‌های همواری که از یک طرف به کوه‌ها و از طرف دیگر به دریاها و دریاچه‌ها منتهی می‌شوند، جلگه می‌گویند. رودهای طوغیانی که به دریاها می‌ریزد، نهشته‌ها و آبرفت‌های فروانی را بر جلگه‌های ساحلی، تحمیل و مرتباً مکان و وسعت جلگه‌ها را دچار تغییر می‌کند. جلگه‌های میناب و باهو کلات از جمله جلگه‌های جنوبی و جلگه‌های مغان و میان‌دوآب جزء جلگه‌های شمالی کشورمان هستند.

شماره: ۹۴۱۹۷۸

۱۰- با توجه به نقشه پراکندگی ناهمواری‌ها و رودها، در کدام قسمت ایران جمعیت متمرکز است؟

- (۱) شمال و شرق (۲) غرب و شمال (۳) جنوب و شمال (۴) غرب و شرق

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۴۷۹۸۵

- ۱۱- کدام کشور دارای مرز خشکی، رودخانه‌ای و دریایی با ایران است؟
 (۱) ترکیه (۲) ارمنستان (۳) عراق (۴) ترکمنستان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

رود اترک ← مرز رودخانه‌ای
 قسمتی از مرز با ترکمنستان در استان خراسان شمالی ← مرز خشکی
 مرزهای ایران با ترکمنستان

توجه: به نقشه‌ی ایران و همسایگان، رجوع شود. (صفحه‌ی ۱۶)

شماره: ۱۰۰۷۶۷۱

- ۱۲- بخش کشاورزی در ایران با دارا بودن ..... درصد از سهم شاغلان بخش‌های مخلف اقتصادی، به مراتب سهم ..... نسبت به صنعت دارد که ..... و ..... از عوامل مؤثر بر آن هستند.

- (۱) ۳۲/۴ - بیشتری - استفاده از روش‌های علمی - مدیریت منابع آب
 (۲) ۱۶/۱ - بیشتری - تنوع وضعیت آب و هوایی در ایران - حاصلخیزی خاک
 (۳) ۱۶/۱ - کمتری - وجود آفات - محدودیت منابع آب و خاک
 (۴) ۳۲/۴ - کمتری - خسارات طبیعی - بی‌ثباتی قیمت محصولات زراعی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در نمودار شاغلان بخش‌های مختلف اقتصادی در ایران، کشاورزی و صنعت به ترتیب ۱۶/۱ و ۳۲/۴ درصد سهم را دارا هستند. با اینکه به دلیل تنوع وضعیت آب و هوایی در ایران، فعالیت‌های زراعی در کشور ما بسیار گوناگون است، اما محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب و هوایی، بی‌ثباتی در قیمت محصولات و ... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است.

شماره: ۱۰۱۱۴۹۷

- ۱۳- مدار رأس السرطان به کدام یک از شهرهای ایران نزدیک‌تر است؟
 (۱) بندرعباس (۲) یزد (۳) اهواز (۴) زاهدان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مدار رأس السرطان $27^{\circ} / 23^{\circ}$ است که به مدار 25° درجه که از جنوب ایران می‌گذرد نزدیک است.

شماره: ۸۸۹۳۱۶

- ۱۴- کدام گزینه به ترتیب مثال‌های سوالات کلیدی زیر را به درستی بیان کرده است؟

الف) چه چیز؟ ب) چطور؟ ج) چه موقع؟

(۱) الف: وجود ریزگردها بیش از حد مجاز در هوا ب: چرای زیاد دام، از بین رفتن علف‌ها و افزایش سیل ج: فصل سرد سال

(۲) الف: تداوم خشک‌سالی در سال‌های اخیر ب: قطع درختان و از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها ج: فصل گرم سال

(۳) الف: بی‌توجهی به تثبیت خاک ب: تداوم خشک‌سالی در سال‌های اخیر ج: وجود ریزگردها بیش از حد مجاز در هوا

(۴) الف: چرای زیاد دام و از بین رفتن علف‌ها در پای کوه ب: تداوم خشک‌سالی در سال‌های اخیر ج: فصل سرد سال

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وجود ریزگردها بیش از حد مجاز در هوا ← چه چیز
 چرای زیاد دام، از بین رفتن علف‌ها و افزایش سیل ← چطور
 فصل سرد سال ← چه موقع

شماره: ۹۹۹۲۵۶

۱۵- با توجه به عبارت زیر، کدام سوالات کلیدی جغرافیا می‌توانند مطرح شوند؟

«جاده‌ی اسالم در استان گیلان، به علت کولاک و برف شدید بسته شد.»

- (۱) کجا - چرا - چه چیز - چه موقع
(۲) چطور - کجا - چه چیز - چه کسی
(۳) چرا - کجا - چطور - چه کسی
(۴) چه کسی - چطور - چه موقع - کجا

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جاده‌ی اسالم در استان گیلان به علت کولاک و برف شدید بسته شد.

- کجا ← استان گیلان - جاده اسالم
چرا ← کولاک و برف شدید و یخبندان
چه چیز ← بسته شدن جاده
چه موقع ← زمستان

شماره: ۱۰۲۹۵۸۴

۱۶- در ایران تعداد آبادی‌ها در مناطق ..... بیشتر و جمعیت در آن نقاط متراکم‌تر است.

- (۱) سواحل دریاها (۲) پای کوه‌ها (۳) نسبتاً هموار داخلی (۴) دشت‌ها

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مناطق پای کوهی آبادی‌ها در قالب شهر و روستا بیشتر و جمعیت در آن نقاط متراکم‌تر است. در نتیجه بین ناهمواری‌ها و تراکم جمعیت ارتباط نزدیکی وجود دارد.

شماره: ۸۹۳۹۷۹

۱۷- کدام موارد از خصوصیات تنگه‌ی هرمز می‌باشد؟

- (الف) وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی
(ب) دروازه‌ی خروجی نفت خلیج فارس
(ج) اهمیت بسیار از نظر اقتصادی و نظامی
(د) گذرگاه تجاری مهم جهان و آبراه‌های هلالی شکل
(۱) الف - د (۲) ب - د (۳) الف - ج (۴) ب - ج

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تنگه‌ی هرمز، آبراه‌ی هلالی شکلی است که آب‌های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می‌کند. این تنگه به سبب این که دروازه‌ی خروجی نفت خلیج فارس است، مهم‌ترین آبراه‌ی راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است. بررسی سایر موارد:
الف و ج مربوط به دریای عمان است.

شماره: ۹۷۳۷۵۲

۱۸- کدام رود به خلیج فارس می‌ریزد و کدام جزیره در خلیج فارس قرار دارد؟

- (۱) ولگا - فرور (۲) دالکی - کبودان (۳) ولگا - کبودان (۴) دالکی - فرور

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین رودهایی که به خلیج فارس می‌ریزند عبارت‌اند از: کارون، کرخه، دالکی و مند. جزایر خلیج فارس عبارت‌اند از: لاوان، قشم، خارک، فرور، تنب کوچک، تنب بزرگ، ابوموسی، هنگام، لارک و هرمز.

شماره: ۹۰۹۷۴۰

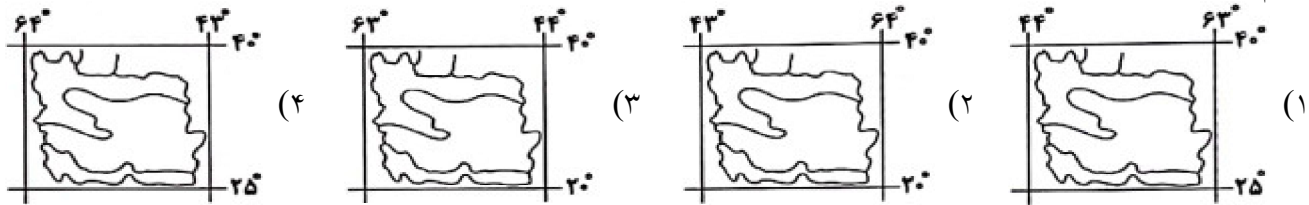
۱۹- برای شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی، وجود کدام مورد ضرورت دارد؟

- (۱) فناوری جدید (۲) دانش جغرافیا
(۳) شناخت ویژگی‌های فرهنگی محیط (۴) رابطه‌ی جغرافیا با علوم دیگر

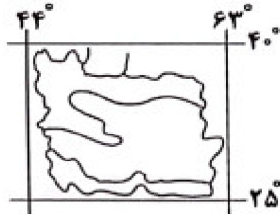
گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از آن‌جا که جغرافیا توان روابط متقابل انسان را با محیط مطالعه و بررسی می‌کند. بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است. انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است.

شماره: ۱۰۲۵۷۰۵

۲۰- کدام شکل عرض جغرافیایی و طول شرقی ایران را به درستی نشان می‌دهد؟

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه‌ی معتدله‌ی نیمکره‌ی شمالی و در ۴۴ تا ۶۳ درجه‌ی طول شرقی واقع شده است.

نقشه‌ی موقعیت جغرافیایی ایران

شماره: ۹۷۳۷۴۸

۲۱- کدام مرحله از پژوهش جغرافیا به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد؟
 (۱) طرح سؤال و بیان مسئله (۲) پردازش (۳) جمع‌آوری داده‌ها (۴) فرضیه‌سازی
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۳۴۵۹۸

۲۲- کدام استان‌های ایران، بیشترین شاغلان را در بخش معدنی کشور دارند؟

- (۱) یزد - کرمان - اصفهان
 (۲) تبریز - اراک - اصفهان
 (۳) اصفهان - خوزستان - اراک
 (۴) تبریز - کرمان - یزد

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استان‌های یزد، کرمان و اصفهان، بیشترین شاغلان را در بخش معدنی کشور دارند.

شماره: ۹۱۴۰۳۳

۲۳- در مورد توده هوای مرطوب موسمی کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) برخی سال‌ها در دوره‌ی گرما از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.
 (۲) برخی سال‌ها در دوره‌ی سرما از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند و موجب باران‌های سیلابی در جنوب غرب ایران می‌شود.
 (۳) برخی سال‌ها در دوره‌ی گرما از اقیانوس اطلس به ایران نفوذ می‌کند و موجب باران‌های سیلابی در جنوب غرب ایران می‌شود.
 (۴) برخی سال‌ها در دوره‌ی سرما از اقیانوس اطلس به ایران نفوذ می‌کند و موجب برف و باران در جنوب شرق ایران می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. توده هوای مرطوب موسمی برخی سال‌ها در دوره‌ی گرما از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.

شماره: ۹۰۹۳۷۰

۲۴- کدام گزینه تقسیمات ایران در دوره‌ی ساسانی را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) سرزمین - خوره - بلوک - رستاک
(۲) ایالت - استان - بلوک - دهستان
(۳) سرزمین - خوره - تسوک - رستاک
(۴) ایالت - ولایت - بلوک - قصبه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی ساسانیان کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

شماره: ۹۷۴۰۳۶

۲۵- با توجه به آمار سال ۱۳۹۵، درصد کدام گروه‌های سنی به هم نزدیک‌تر است؟

- (۱) بزرگسالان - سالمندان
(۲) جوانان - سالمندان
(۳) کودکان و نوجوانان - جوانان
(۴) بزرگسالان - کودکان و نوجوانان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

سهم هریک از گروه‌های عمده‌ی سنی کشور ۱۳۹۵	گروه‌های عمده‌ی سنی
۲۴/۰	کودکان و نوجوانان
۲۵/۱	جوانان
۴۴/۸	بزرگسالان
۶/۱	سالمندان

شماره: ۹۶۷۵۷۹

۲۶- گزینه‌ی نادرست در ارتباط با ابزارهای گردآوری اطلاعات میدانی کدام است؟

- (۱) کتاب و نقشه
(۲) مشاهده
(۳) پرسش‌نامه
(۴) مصاحبه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پژوهشگر در روش میدانی برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به محیط بیرون برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات بپردازد. در واقع او باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به میدان ببرد. پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده از جمله ابزارهای گردآوری اطلاعات میدانی است نقشه و کتاب از منابع روش کتابخانه‌ای است.

شماره: ۱۰۲۵۷۰۰

۲۷- کدام استان‌های ایران، «کم‌ترین» مهاجرفرستی را به تهران دارند؟

- (۱) کرمان - یزد - هرمزگان
(۲) خراسان رضوی - مازندران - سمنان
(۳) همدان - زنجان - فارس
(۴) خوزستان - بوشهر - اصفهان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استان‌های کرمان، یزد، هرمزگان و سمنان، کم‌ترین مهاجرفرستی را به استان تهران دارند.

شماره: ۹۱۲۶۲۰

۲۸- کدام گزینه گونه‌های عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) ایجاد تعادل در محیط جغرافیایی - رفع نیاز خود و تغییرات در محیط جغرافیایی
(۲) زندگی بهتر در محیط جغرافیایی - تبدیل محیط طبیعی به محیط جغرافیایی
(۳) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها - نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها
(۴) برقراری تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی - تبدیل محیط طبیعی به محیط جغرافیایی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دوگونه است: درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها - نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها.

شماره: ۹۹۹۲۵۹

۲۹- در کدام گزینه مثال درستی برای مرحله‌ی بیان شده در پژوهش جغرافیا آمده است؟
 (۱) تدوین فرضیه - عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه‌ی اخیر چیست؟
 (۲) پردازش اطلاعات - درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج را مورد بررسی قرار می‌دهد.

(۳) طرح سؤال - به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.
 (۴) جمع‌آوری اطلاعات - بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن رابطه‌ی مستقیم وجود دارد.
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پردازش اطلاعات ← درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

شماره: ۹۹۹۲۵۴

۳۰- توده هوای سودانی از چه جهتی وارد ایران می‌شود، رطوبت خود را از کجا کسب می‌کند؟
 (۱) غرب، دریای سرخ
 (۲) غرب، دریای مدیترانه
 (۳) جنوب، دریای سرخ
 (۴) جنوب شرق، اقیانوس هند
 گزینه ۱ پاسخ صحیح است. توده هوای سودانی از غرب و در دوره‌ی سرد وارد ایران می‌شود. رطوبت خود را از دریای سرخ کسب می‌کند و باعث بارندگی می‌شود.

شماره: ۹۸۸۹۶۰

۳۱- کدام گزینه در ارتباط با کانون آبگیر فصلی درست و در مورد حوضه آبریز نادریست است؟
 (۱) کانون‌هایی که بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش داشته باشند - محدوده‌ای که آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت می‌کند.

(۲) کانون‌هایی که در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند - محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، رودهایی از آن سرچشمه می‌گیرند.
 (۳) کانون‌هایی که بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش داشته باشند - محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، رودهایی از آن سرچشمه می‌گیرند.

(۴) کانون‌هایی که در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کنند - محدوده‌ای که آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت می‌کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌ها یگرم سال حفظ کنند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن جزء کانون‌های فصلی به‌شمار می‌روند. به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند.

شماره: ۹۵۷۲۷۷

۳۲- به توده‌های نفوذی آذرین در منطقه‌ی کوهستانی مرکزی ایران چه می‌گویند؟
 (۱) کوه‌های منفرد مرکزی
 (۲) کوه‌های مرکزی
 (۳) کوه‌های جنوب شرقی زاگرس
 (۴) کوه‌های شمال خراسان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به توده‌ی نفوذی آذرین در مناطق کوهستانی کوه‌های منفرد مرکزی می‌گویند.

شماره: ۹۹۹۲۳۵

۳۳- ارتفاع کوهستان‌های ایران از سطح دریا چه قدر است؟

(۱) کم‌تر از ۱۰۰۰ متر (۲) بیش از ۱۰۰۰ متر (۳) نزدیک به ۱۰۰۰ متر (۴) ۱۰۰۰ متر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سرزمین‌های کوهستانی ایران اغلب بیش از هزار متر از سطح دریا‌های آزاد ارتفاع دارند.

شماره: ۸۹۳۹۸۸

۳۴- فعالیت چشمه‌های جوشان (گل‌فشان) به چه عاملی بستگی دارد؟

- (۱) حرکت ورقه‌های زمین
(۲) فعالیت‌های زمین‌ساختی
(۳) فعالیت زمین در دوره کوتاه‌تر
(۴) رسوب‌گذاری توسط رودها

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. علت فعالیت چشمه‌های جوشان (گل‌فشان)، فعالیت‌های زمین‌ساختی است.

شماره: ۹۱۰۲۷۰

۳۵- با مطالعه میزان منابع یک شهر، امکان توسعه آن شهر را ..... می‌کنند.

- (۱) پیش‌بینی (۲) هماهنگ (۳) بازبینی (۴) بررسی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مطالعه میزان منابع آب شهر، امکان توسعه شهر را پیش‌بینی می‌کند.

شماره: ۹۲۶۸۱۷

۳۶- دریای خزر از طریق راه دن - ولگا با کدام دریا ارتباط پیدا کرده است؟

- (۱) شمال (۲) مدیترانه (۳) بالتیک (۴) سیاه

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۴۷۹۷۲

۳۷- در بخش‌های «ب» و «ج» در جدول زیر چه عباراتی قرار داده شوند تا روند کار در سیستم اطلاعات جغرافیایی را به درستی نشان دهد؟

خروجی → پردازش → ورودی

گزارش	«ب»	«ج»
«الف»		

- (۱) تصاویر ماهواره‌ای - گزارش

- (۲) کدبندی - نمودار

- (۳) رقومی کردن - تحلیل فضایی

- (۴) مدل‌سازی - متن

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۰۵۳۳۳

۳۸- کدام گزینه از خصوصیات کوه‌های شمال خراسان نیست؟

- (۱) شکل منظم (۲) به صورت موازی (۳) جهت شمال‌شرقی (۴) دارای چین‌خوردگی وسیع

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۸۹۸۲۲۹

۳۹- «بی توجهی به تثبیت خاک» و «قطع درختان و از بین رفتن دریاچه‌ها» جزء کدام سوالات علم جغرافیا می‌باشد؟

- (۱) چه موقع - چطور (۲) چه کسی - چطور (۳) چه موقع - چرا (۴) چه کسی - چرا

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سؤال چه کسی یا چه کسانی انسان و روابط متقابل او را با محیط مورد توجه قرار می‌دهد.

چه کسانی یا کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی در این پدیده اثر داشته است؟ (بی‌توجهی به تثبیت خاک). سؤال چطور

به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

زمینه‌های به وجودآورنده این پدیده چیست؟ (قطع درختان، از بین رفتن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها و ...).

شماره: ۹۰۹۰۴۶

۴۰- کدام موارد از خصوصیات دشت لوت است؟

الف) قرارگیری در منطقه‌ی فشار زیاد جنب حاره‌ای، کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر باران در سال دارد.

ب) در جنوب شرقی ایران قرار دارد و یکی از خشک‌ترین بیابان‌های ایران است.

ج) بخشی از این دشت بیابان واقعی است.

د) بخشی از بیابان است و به نمک‌زارهای پف‌کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدید عامل اصلی شکل‌گیری آن است.

۱) الف و ب   ۲) ب و ج   ۳) الف و ج   ۴) ب و د

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست:

ج و د) کویر، بخشی از بیابان است و به نمک‌زارهای پف‌کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است. بخش بزرگی از دشت کویر بیابان واقعی است.

شماره: ۹۷۳۷۹۰

۴۱- کدام عامل سبب شده جغرافی‌دانان با دید ترکیبی، موضوعات را مطالعه و بررسی کنند؟

۱) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی   ۲) تعامل محیط طبیعی و فرهنگی

۳) مطالعه اجزا به صورت مجزا   ۴) شناخت توان و ظرفیت‌های محیطی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است،

سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری موضوعات را مطالعه و بررسی کند.

شماره: ۱۰۰۰۴۵۱

۴۲- همگی توده‌های هوای زیر در دوره‌ی سرد سال، سبب بارش در ایران می‌شوند، به جز توده:

۱) سودانی   ۲) مرطوب غربی   ۳) مرطوب موسمی   ۴) سرد و خشک سیبری

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. توده هوای سرد و خشک سیبری، در دوره‌ی سرما وارد ایران شده باعث سردی و خشکی

هوا در زمستان و موجب بارش در سواحل خزر می‌شود. توده هوای مرطوب غربی، رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس

اطلس را در دوره‌ی سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد توده هوای سودانی، گاهی در ماه‌های سرد

سال، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود. توده هوای مرطوب موسمی، برخی سال‌ها

در دوره‌ی گرما از اقیانوس هند به ایران نفوذ و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرقی ایران می‌شود.

شماره: ۱۰۲۵۷۱۸

۴۳- بیش‌ترین درصد شهرهای ایران در چه ارتفاعی شکل گرفته‌اند؟

۱) ۵۰۰ - ۱۰۰۰   ۲) ۱۰۰۰ - ۲۰۰۰   ۳) ۲۰۰۰ به بالا   ۴) زیر سطح دریا تا ۵۰۰ متر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عواملی در شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی ایران نقش دارند. آب، بین این

عوامل، بیش‌ترین اهمیت را داشته است. بسیاری از سکونتگاه‌های اولیه در کنار رودها به وجود آمده‌اند. به جز آب،

ارتفاع و عرض جغرافیایی و همچنین عوامل انسانی در ایجاد و گسترش شهرهای ایران مؤثر بوده‌اند. چنان‌که در

ارتفاع ۲۰۰۰ به بالا ۷٪ شهرها و ۲۰۰۰ - ۱۰۰۰ حدود ۵۳٪ شهرها و ارتفاع ۱۰۰۰ - ۵۰۰ متر ۱۳٪ و از زیر سطح

دریا تا ۵۰۰ متر ۲۷٪ شهرهای ایران تشکیل شده‌اند، یعنی بیش‌ترین درصد شهرهای ایران در ارتفاع ۲۰۰۰ - ۱۰۰۰

متر به وجود آمده‌اند.

شماره: ۱۰۲۵۷۳۱

۴۴- کدام تعریف جغرافیا مربوط به اراتوستن دانشمند یونانی است؟

(۱) روابط متقابل انسان و محیط

(۲) جغرافیا علم زمین و ترسیم و توصیف آن

(۳) مکان و روابط متقابل انسان و محیط در جهت زندگی بهتر

(۴) علم مطالعه‌ی زمین به عنوان جایگاه انسانی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اراتوستن جغرافی را علم مطالعه‌ی زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند.

شماره: ۱۰۰۳۸۹۸

۴۵- کدام جمله بیان‌کننده عملکرد جمعیت‌شناسان برای دستیابی به میزان افزایش و کاهش جمعیت است؟

(۱) زمان دو برابر دشن جمعیت را با محاسبه نسبت میان عدد ۷۰ و نرخ رشد جمعیت به دست می‌آورند.

(۲) میزان موالید و مرگ و میر را در یک سال مشخص و از هم کم کرده و بر تعداد کل جمعیت تقسیم می‌کنند و سپس آن را با درصد بیان می‌کنند.

(۳) بر اساس داده‌های آماری سهم هر یک از گروه‌های عمده سنی جمعیت را ترسیم می‌کنند.

(۴) اختلاف میان رقم موالید و رقم مرگ و میر را به دست آورده با در نظر گرفتن مهاجرت بر کل جمعیت تقسیم می‌کنند و با درصد بیان می‌کنند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. متخصصان برای دستیابی به میزان افزایش و کاهش جمعیت، رشد طبیعی جمعیت که نحوه

محاسبه آن در گزینه ۲ ذکر شده است را اندازه‌گیری می‌کنند.

شماره: ۹۹۱۷۲۶

۴۶- سوالات کلیدی جغرافیا برای هر یک از توضیحات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) توجه قرار دادن روابط متقابل انسان و محیط

(ب) پرداختن به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده

(ج) دلالت داشتن بر ماهیت مسئله

(د) پرداختن به علت وقوع پدیده

(۱) الف- چه کسی؟ ب- چگونه؟ ج- چه چیز؟ د- چرا؟ (۲) چه کسانی؟ ب- چه موقع؟ ج- چگونه؟ د- چرا؟

(۳) الف- چگونه؟ ب- چه چیز؟ ج- چرا؟ د- چه موقع؟ (۴) الف- چگونه؟ ب- چه موقع؟ ج- چرا؟ د- چه چیز؟

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

سؤال چه کسی یا چه کسانی ← روابط متقابل انسان و محیط را مود توجه قرار می‌دهد.

سؤال چگونه ← به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

سؤال چه چیز ← بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.

سؤال چرا ← به علت وقوع پدیده می‌پردازد.

شماره: ۱۰۱۰۲۶۳

۴۷- استان‌های اضافه‌شده نسبت به تقسیمات کشوری سال ۱۳۷۲ کدام است؟

(۱) قم - خراسان جنوبی - سمنان (۲) البرز - گلستان - زنجان

(۳) اردبیل - البرز - قزوین (۴) ایلام - خراسان رضوی - گلستان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در سال ۱۳۷۲ ه.ش. طرح اولین استان جدید با نام اردبیل به تصویب مجلس رسید و پس

از آن استان‌های قم، قزوین، گلستان، خراسان‌های شمالی، رضوی، جنوبی و البرز اضافه شدند.

شماره: ۹۶۳۳۴۹

۴۸- کدام عامل موقعیت مساعدی را برای تولید انواع محصولات زراعی برای کشور فراهم آورده است؟

- (۱) وجود انواع توده‌های هوایی به کشور
- (۲) وجود رشته‌کوه‌های زاگرس البرز و آذربایجان در کشور
- (۳) تنوع آب و هوایی ایران
- (۴) وجود ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۹ درجه‌ی شمالی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تنوع آب و هوایی در ایران، موقعیت مساعدی را برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم آورده است.

شماره: ۹۷۴۰۶۷

۴۹- کدام گزینه در مورد سؤال جغرافیایی «چطور» درست است؟

- (۱) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.
- (۲) روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد.
- (۳) به روند زمانی موضوعات می‌پردازد.
- (۴) بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سؤال چطور به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد، «زمینه‌های به وجودآورنده‌ی این پدیده چیست؟» بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) چه کسی / چه کسانی (۳) چه موقع
- (۴) چه چیز

شماره: ۱۰۲۶۶۷۲

۵۰- در کدام عبارت شکل درست «بیان مسئله» نشان داده شده است؟

- (۱) آلودگی هوای کلان شهرها
  - (۲) هوای شهرهای پرجمعیت آلوده است.
  - (۳) چرا هوای شهر تهران آلوده است؟
  - (۴) کره زمین و آلودگی هوای آن
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بهتر است پژوهشگر صورت مسئله را به شکل سؤالی نوشته و از ذکر عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری کند.

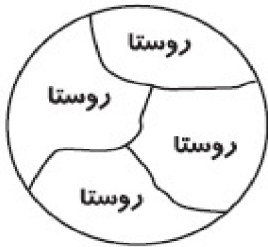
شماره: ۹۹۱۷۳۰

۵۱- محیط طبیعی، مجموعه‌ای ..... است که با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود.

- (۱) وابسته
- (۲) مستقل
- (۳) متعادل
- (۴) ترکیبی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است که ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط را فراهم می‌کند.

شماره: ۹۹۹۲۱۱

- ۵۲- کدام گزینه در رابطه با شکل مقابل درست است؟
 (۱) کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است؟
 (۲) توسط فرماندار اداره می‌شود.
 (۳) دومین تقسیم‌بندی کشور از نظر وسعت است.
 (۴) از لحاظ اداری، تابع شهرستان است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

• شکل مورد سؤال، بیانگر «دهستان» است.

• بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مربوط به شهرستان

(۳) وسعت تقسیمات کشوری از بزرگ به کوچک، «شهرستان» دومین می‌باشد و از کوچک به بزرگ، «بخش» دومین می‌باشد.

(۴) مربوط به بخش

شماره: ۹۶۷۵۸۰

۵۳- به ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه است؟
 الف) با توجه به تقسیمات آب و هوای ایران، ویژگی‌های معماری روبه‌رو در کدام نوع آب و هوا باید رعایت شود؟
 «بهره‌گیری از جهت آفتاب در بنا - پنجره‌های کوچک با سایبان»

ب) کدام گزینه از عوامل شکل‌گیری پدیده ریزگردها نمی‌باشد؟

(۱) معتدل خزری، کوهستانی - مدیریت ضعیف منابع آب

(۲) گرم و شرجی، معتدل خزری - کمبود تالاب‌ها در کشور

(۳) کوهستانی، گرم و خشک - افزایش ریزش‌های جوی

(۴) گرم و خشک، گرم و شرجی - مدیریت ضعیف منابع آب

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) بهره‌گیری از جهت آفتاب در بنا در آب و هوای کوهستانی و پنجره‌های کوچک با سایبان در آب و هوای گرم و خشک در معماری بناها استفاده می‌شود.

ب) عواملی چون کاهش ریزش‌های جوی - خشک شدن باتلاق‌ها - مدیریت ضعیف منابع آب در مناطقی مانند کشورهای ایران، عراق، ترکیه، کویت و عربستان سبب شکل‌گیری پدیده ریزگردها شده‌اند.

شماره: ۹۴۷۷۵۶

۵۴- منطقه کوهستانی البرز در کدام محدوده قرار دارد؟

(۱) از کوهستان‌های تالش در جهت شمالی - جنوبی منطقه آذربایجان تا کناره دریای خزر امتداد دارد.

(۲) دو رشته‌کوه ارسباران در شمال و رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه (آرارات) را دربرمی‌گیرد.

(۳) از کوه‌های آذربایجان در شرق شروع شده و تا رشته‌کوه آرارات در غرب امتداد پیدا کرده است.

(۴) از تنگه منجیل در امتداد غربی - شرقی تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود ادامه دارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. • منطقه کوهستانی آذربایجان: دو رشته‌کوه ارسباران در شمال و رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه (آرارات)، شمال و غرب این منطقه را دربر گرفته است.

• منطقه کوهستانی تالش: کوهستان‌های تالش با جهت شمالی - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

• منطقه کوهستانی البرز: گزینه ۴

• منطقه کوهستانی غربی (زاگرس): از کردستان با جهت شمال غربی - جنوب شرقی تا تنگه هرمز، تشکیل شده است.

شماره: ۸۹۸۲۲۷

- ۵۵- به ترتیب نقش سکونت گاه‌های «پیرانشهر و اصفهان» در کدام گزینه درست بیان شده است؟
 (۱) ارتباطی - توریستی (۲) معدنی - توریستی (۳) صنعتی - معدنی (۴) نظامی - صنعتی
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پیرانشهر ← نقش نظامی
 اصفهان ← نقش صنعتی و توریستی و تاریخی

شماره: ۹۷۶۱۲۷

- ۵۶- کدام گزینه در رابطه با ترتیب مراحل پژوهش جغرافیایی درست است؟
 (۱) پردازش اطلاعات ← تدوین فرضیه ← طرح سؤال و بیان مسئله
 (۲) پردازش اطلاعات ← طرح سؤال و بیان مسئله ← نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد
 (۳) تدوین فرضیه ← طرح سؤال و بیان مسئله ← پردازش اطلاعات
 (۴) جمع‌آوری اطلاعات ← پردازش اطلاعات ← نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مراحل پژوهش جغرافیایی:
 طرح سؤال و بیان مسئله ← تدوین فرضیه ← جمع‌آوری اطلاعات ← پردازش اطلاعات ← نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد
 شماره: ۱۰۰۷۶۶۳

شماره: ۹۷۴۰۳۹

- ۵۷- در زمان کدام سلسله‌ی ایران باستان کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد؟
 (۱) اشکانیان (۲) سلوکیان (۳) هخامنشیان (۴) مادها
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی سلوکیان کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد.
 ۵۸- موقعیت نسبی با توجه به چه پدیده‌هایی تعریف می‌شود؟
 (۱) محیطی یا اجتماعی (۲) طبیعی یا انسانی (۳) جغرافیایی یا محیطی (۴) طولی یا عرضی جغرافیا
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 شماره: ۱۰۲۳۷۵۷

شماره: ۶۹۹۲۴

- ۵۹- ورود کدام یک از توده‌های هوا موجب تولید برف و باران در کشور می‌شود؟
 (۱) توده‌های هوای سرد قطبی (۲) توده‌های هوای سودانی
 (۳) توده‌های هوای مرطوب موسمی (۴) توده‌های هوای مرطوب غربی
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است. توده‌های هوای مرطوب غربی در فصل زمستان از دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس رطوبت را به داخل کشور انتقال می‌دهد و برف و باران تولید می‌کند.

- ۶۰- درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر اصفهان، با استفاده از چه روشی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد؟

- (۱) میدانی (۲) آماری (۳) مصاحبه (۴) کیفی
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۹۹۶۵۷

۶۱- درجه‌ی عرض جغرافیایی به سمت ..... استوا ..... می‌یابند و درجه‌ی طول جغرافیایی به سمت ..... نصف‌النهار مبدأ، ..... می‌یابند.

- (۱) شمال - کاهش - جنوب - افزایش
(۲) جنوب - افزایش - شرق - افزایش
(۳) شمال - افزایش - غرب - کاهش
(۴) جنوب - کاهش - شمال - کاهش

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عرض جغرافیایی استوا صفر درجه است که به سمت قطب‌های ۹۰ درجه، عرض جغرافیایی افزایش می‌یابد و طول جغرافیایی نصف‌النهار مبدأ صفر درجه است که به سمت نیم‌کره‌ی شرقی تا ۱۸۰ درجه افزایش می‌یابد.

شماره: ۸۸۹۳۱۵

۶۲- کدام مورد بیان‌کننده «عملکرد منفی» انسان در ارتباط با محیط طبیعی است؟

- (۱) لایروبی کانال‌ها برای هدایت آب‌های جاری
(۲) کشت گندم با هدف رفع نیاز
(۳) حفر چاه و قنات با هدف استفاده از آب‌های زیرزمینی
(۴) احداث موج‌شکن جهت کنترل سرعت امواج

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از آنجایی که نیازهای انسان متعدد و متنوع است، زمانی که با هدف رفع نیاز به بهره‌برداری از محیط طبیعی می‌پردازد سبب برهم خوردن تعادل آن خواهد شد.

شماره: ۹۹۸۸۰۰

۶۳- کوه‌های ارسباران - سبلان - دماوند - دنا به ترتیب به کدام نواحی کوهستانی ایران تعلق دارند؟

- (۱) تالش - البرز - زاگرس
(۲) آذربایجان - تالش - البرز - تالش
(۳) زاگرس - آذربایجان - تالش - زاگرس
(۴) آذربایجان - آذربایجان - البرز - زاگرس

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کوه‌های ارسباران (قره‌داغ)، سهند و سبلان در منطقه‌ی کوهستانی آذربایجان - دماوند در کوهستان البرز - دنا و زردکوه در کوهستان زاگرس قرار دارند.

شماره: ۸۹۴۰۰۸

۶۴- منطقه مکران چه محدوده‌ای را شامل می‌شود و کوه‌های مریخی چه ویژگی‌هایی دارند؟

- (۱) جنوب کرمان و اطراف چاله جازموریان در استان سیستان و بلوچستان - دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های کم عمق
(۲) جنوب کرمان و اطراف چاله جازموریان در استان سیستان و بلوچستان - دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق
(۳) جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان - دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق
(۴) جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان - دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های کم عمق

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان، منطقه مکران واقع شده است که در آن رشته‌کوه‌های بشاگرد و اطراف آن با ارتفاع نسبتاً کم و فرسوده‌ای وجود دارد. در این کوه‌ها، فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که آن‌ها را ناهمواری‌های مریخی هم می‌نامند.

شماره: ۱۰۰۰۷۴۹

۶۵- مطالعه همه‌جانبه و جامع ..... با تمام ویژگی‌های آن در یک ..... را دید ترکیبی در جغرافیا گویند.

- (۱) دانش جغرافیا - محیط جغرافیایی
(۲) روابط انسان و محیط - مکان
(۳) پدیده‌ها - مکان
(۴) پدیده‌ها - محیط جغرافیایی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۰۰۴۴۵

۶۶- کدام گزینه علوم مرتبط با شاخه‌های جغرافیای طبیعی را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) جمعیت‌شناسی - زیست‌شناسی - مطالعه‌ی روستایی - علوم سیاسی
  - (۲) زمین‌شناسی - آب‌شناسی - خاک‌شناسی - زیست‌شناسی
  - (۳) آب‌شناسی - علوم فضایی - مطالعه‌ی شهر، معماری و شهرسازی - خاک‌شناسی
  - (۴) هواشناسی - مطالعه‌ی روستایی - جغرافیای شهری - جغرافیای جمعیت
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

علوم مرتبط با شاخه‌های جغرافیایی طبیعی

آب‌شناسی
 هواشناسی
 زمین‌شناسی
 زیست‌شناسی
 خاک‌شناسی

شماره: ۹۹۹۲۶۰

۶۷- کدام یک از موارد زیر در رابطه با «کانون‌های دائمی» درست است؟

- (الف) بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش دارند.
  - (ب) ذخیره‌ی برف خود را تا ابتدای فصل پاییز حفظ می‌کنند.
  - (ج) حداقل در هشت ماه از سال بارش دارند.
  - (د) در کوهستان‌های نزدیک مناطق گرم و خشک هستند.
  - (ه) بیشتر در سمت شرق ایران ایجاد می‌شوند.
- (۱) «ب» و «د»   (۲) «ج» و «ه»   (۳) «الف» و «ج»   (۴) «د» و «ه»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (ب) کانون‌های فصلی، ذخیره‌ی برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند.
- (د) مربوط به کانون‌های اتفاقی است.
- (ه) با توجه به نقشه‌ی صفحه‌ی ۵۰، بیشتر کانون‌های آبگیر، سمت غرب ایران قرار دارند.

شماره: ۱۰۰۵۳۲۴

۶۸- رشد طبیعی جمعیت در ایران در سال ۱۳۹۵ چند درصد بود؟

- (۱) ۱/۲۴   (۲) ۲/۲۴   (۳) ۳/۲۰   (۴) ۱/۰۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. رشد طبیعی جمعیت در سال ۱۳۹۵، ۱/۲۴ درصد بود.

شماره: ۹۷۳۸۱۳

۶۹- جغرافی‌دانان در رابطه با مسائل اقتصادی چه مواردی را بررسی می‌کنند؟

- (۱) تولید، توزیع و مصرف کالاها و تغییر نرخ قیمت
- (۲) چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در رابطه با محیط زندگی‌شان
- (۳) نظام‌های اقتصادی، خدمات و ارزش کالا
- (۴) عرضه و تقاضای کالا و حمل و نقل محصولات

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- علم اقتصاد تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات، نظام‌های اقتصادی و عرضه و تقاضا را مطالعه می‌کند.
- جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.

شماره: ۱۰۲۶۱۱۰

- ۷۰- طی سال‌های ۱۳۹۵ - ۱۳۹۰، بعد از تهران کدام نواحی مهاجرپذیرترین استان‌ها بوده‌اند؟
- (۱) خراسان رضوی - اصفهان - فارس
(۲) آذربایجان شرقی - خراسان جنوبی - یزد
(۳) البرز - یزد - خوزستان
(۴) مازندران - گیلان - خراسان شمالی
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۳۳۴۱

- ۷۱- کدام عبارت از خصوصیات بیابان لوت است؟
- (الف) در جنوب شرقی ایران و یکی از گرم‌ترین مناطق کره‌ی زمین است.
(ب) در نواحی مرکزی ایران و بزرگ‌ترین بیابان‌های جهان است.
(ج) به دلیل قرار گرفتن در منطقه‌ی فشار زیاد جنب حاره‌ای کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد.
(د) یک بیابان واقعی و میانگین بارش سالانه‌ی آن ۵۰ میلی‌متر است.
- (۱) الف و ج (۲) ب و ج (۳) الف و د (۴) ب و د
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست:

ب و د) دشت کویر در نواحی مرکزی ایران است و یکی از بزرگ‌ترین کویرها جهان را به وجود آورده است. بخش بزرگی از دشت کویر بیابان واقعی است، یعنی میانگین بارش سالانه‌ی آن از ۵۰ میلی‌متر کم‌تر است.

شماره: ۱۰۲۶۷۰۷

- ۷۲- کشور ایران در کدام «مدار» کره‌ی زمین قرار دارد؟

- (۱) ۲۵ نوت ۴۰ درجه در شمال منطقه‌ی معتدله‌ی نیم‌کره‌ی شمالی
(۲) ۲۰ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه‌ی معتدله‌ی نیم‌کره‌ی شمالی
(۳) ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه‌ی معتدله‌ی نیم‌کره‌ی شمالی
(۴) ۲۰ تا ۴۰ درجه در شمال منطقه‌ی معتدله‌ی نیم‌کره‌ی شمالی
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۴۰۱۱۴

- ۷۳- علت اصلی فعالیت چشمه‌های گلی در استان‌های هرمزگان و بلوچستان جنوبی چیست؟
- (۱) برخورد صفحه‌های زمین
(۲) فعالیت‌های زمین‌ساختی
(۳) فرسایش باد و باران
(۴) تغییرات ناهمواری‌های زمین

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در استان‌های هرمزگان و بلوچستان جنوبی در فاصله‌ی ناهمواری‌های مریخی تا دریای عمان، چندین گِل فشان وجود دارد که همانند چشمه‌های گلی می‌جوشد، اما فعالیت آن‌ها کم و زیاد می‌شود. علت فعالیت این چشمه‌های جوشان، فعالیت‌های زمینی‌ساختی است.

شماره: ۹۰۹۸۸۵

- ۷۴- عامل اصلی در شکل‌گیری کویر، کدام است؟

- (۱) کمبود بارش (۲) تبخیر شدید (۳) دوری از دریا (۴) وزش بادهای گرم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موقعیت آب و هوایی در نواحی مرکزی ایران به گونه‌ای است که یکی از بزرگ‌ترین کویرهای جهان به مساحت ۶۰ هزار کیلومتر مربع به وجود آورده است. کویر، بخشی از بیابان است و به نم‌زارهای پف کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است. بخش بزرگی از دشت کویر، بیابان واقعی است یعنی میانگین بارش سالانه‌ی آن از ۵۰ میلی‌متر کم‌تر است.

شماره: ۱۰۲۵۷۱۴

۷۵- در کدام محدوده ارتفاعات ایران، شهرهای بسیاری وجود دارد؟

- (۱) ۱۰۰۰ - ۵۰۰ متر (۲) ۲۰۰۰ متر به بالا (۳) ۲۰۰۰ - ۱۰۰۰ متر (۴) زیر سطح دریا تا ۵۰۰ متر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در ارتفاع ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری ایران، ۵۳٪ شهرها وجود دارد.

شماره: ۹۱۲۶۳۸

۷۶- موقعیت جغرافیایی هر کشور از نظر ..... و ..... قابل مطالعه است.

- (۱) عرض جغرافیایی و طول جغرافیایی (۲) موقعیت ریاضی و موقعیت نسبی
(۳) دوری و نزدیکی به استوا و فاصله از دریاها (۴) موقعیت ریاضی و موقعیت مطلق

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موقعیت جغرافیایی هر پدیده عبارت است از: «محل قرار گرفتن آن پدیده در سطح کره‌ی

زمین» موقعیت جغرافیایی هر کشور از دو نظر قابل مطالعه است: ۱- موقعیت ریاضی و ۲- موقعیت نسبی

شماره: ۸۸۹۳۱۳

۷۷- کدام یک به ترتیب زیرشاخه‌ی جغرافیای طبیعی، انسانی و فنون جغرافیایی است؟

- (۱) ژئومورفولوژی - شهری - کارتوگرافی (۲) روستایی - آب و هواشناسی - سنجش از دور
(۳) نقشه‌کشی - سیاسی - زیستی (۴) سنجش از دور - نقشه‌کشی - روش‌های کمی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ژئومورفولوژی ← جغرافیای طبیعی

جغرافیای شهری ← جغرافیای انسانی

کارتوگرافی (نقشه‌کشی) ← فنون جغرافیایی

شماره: ۸۸۲۲۶۵

۷۸- امروزه با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به کدام سمت

تغییر یابد؟

- (۱) دامداری (۲) باغداری (۳) پرورش زنبورعسل (۴) ماهی‌گیری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۷۳۵۰

۷۹- کدام موجود زمانی در دریاچه‌ی ارومیه زندگی می‌کرد و ایران به کدام اقیانوس راه دارد؟

- (۱) آرتمیا - اقیانوس اطلس (۲) پلانکتون - اقیانوس اطلس
(۳) آرتمیا - اقیانوس هند (۴) پلانکتون - اقیانوس هند

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آرتمیا زمانی که هنوز آب دریاچه‌ی ارومیه فروکش نکرده بود در آن زندگی می‌کرد.

کشور ایران از طریق دریای عمان به بخشی از اقیانوس هند راه دارد.

شماره: ۹۰۹۷۳۹

۸۰- به مجموعه‌ی عناصر جوی غالب در یک منطقه در درازمدت ..... می‌گویند و اصطلاح ..... به حالت آبی و

زودگذر جو گفته می‌شود.

- (۱) بارندگی - باد (۲) آب و هوا - هوا (۳) بارندگی - هوا (۴) آب و هوا - باد

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به مجموعه‌ی عناصر جوی غالب در یک منطقه در درازمدت آب و هوا گفته می‌شود و

اصطلاح هوا به حالت آبی و زودگذر جو گفته می‌شود.

شماره: ۹۰۹۰۳۹

۸۱- به ترتیب کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- الف) بیشترین تعداد شهرهای ایران تا ارتفاع ۲۰۰۰ - ۱۰۰۰ متر قرار دارند.
 ب) افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.
 ج) گسترش نقاط شهری ایران برحسب عرض جغرافیایی در نیمه جنوبی ایران بیشتر است.
 د) روستاهای ایران در گذشته، در مسیرهای راه‌های کاروان‌رو و بازرگانی داخلی و خارجی شکل گرفته است.
 ه) عامل طبیعی، شهر باستانی بیشاپور را در زمان ساسانیان از بین برد.

۱) ج - د - ه (۲) الف - ب - ه (۳) ب - ج - د (۴) الف - د - ه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست:

- ج) گسترش نقاط شهری ایران برحسب عرض جغرافیایی در نیمه جنوبی ایران کم‌تر است.
 د) بزرگ‌ترین شهرهای ایران در گذشته، در مسیر راه‌های کاروان‌رو بازرگانی داخلی یا خارجی شکل گرفته است.
 ه) عامل انسانی (جنگ و بیماری) شهر باستانی بیشاپور را در زمان ساسانیان از بین برد.

شماره: ۹۶۵۵۵۹

۸۲- کدام یک از موارد زیر جزء زیرشاخه‌های جغرافیای طبیعی نمی‌باشد؟

- ۱) کارتوگرافی (۲) ژئومورفولوژی (۳) آب و هواشناسی (۴) جغرافیای زیستی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کارتوگرافی یا نقشه‌کشی زیرشاخه‌ی فنون جغرافیایی است.

شماره: ۸۸۲۲۶۰

۸۳- در رابطه با تقسیمات کشوری، در کدام گزینه جملات «درست» و «نادرست» به ترتیب عنوان شده است؟

- ۱) دهستان کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است - دهستان تابع شهرستان است.
 ۲) بخش از به هم پیوستن چند دهستان به وجود می‌آید - شهرستان تابع استان است.
 ۳) شهر توسط فرماندار اداره می‌شود - بخش از شهر کوچک‌تر است.
 ۴) محدوده تقسیمات کشوری متغیر است - بخش از دهستان بزرگ‌تر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

• بررسی گزینه‌ها:

۱) درست - نادرست (دهستان تابع بخش است.)

۲) درست - درست

۳) نادرست (شهرستان توسط فرماندار اداره می‌شود.) - درست

۴) درست - درست

شماره: ۹۶۶۰۵۹

۸۴- صحیح و غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

- الف) ژئومورفولوژی یکی از شاخه‌های مرتبط با فنون جغرافیایی است.
 ب) زیست‌شناسی از علوم مربوط به جغرافیای انسانی است.
 ج) جغرافی دانن معتقدند که جغرافیا آن قسمت از دانش بشری است که به انسان کمک می‌کند یا ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آن‌ها در محیط آشنا شود.
 د) هندسه و علوم فضایی از علوم مرتبط با فنون جغرافیایی به عنوان یکی از سه شاخه اصلی علوم جغرافیایی است.

۱) غ - ص - غ - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) ص - غ - ص - ص (۴) غ - غ - ص - ص

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت نادرست:

الف) ژئومورفولوژی از شاخه‌های جغرافیای طبیعی است.

ب) زیست‌شناسی از علوم مربوط به جغرافیای طبیعی است.

شماره: ۱۰۳۱۰۱۰

۸۵- بزرگ‌ترین جزیره‌ی خلیج فارس در ایران چه نام دارد؟

- (۱) قشم (۲) کیش (۳) خارک (۴) هرمز

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در خلیج فارس جزایر مهمی هست که برخی از آن‌ها مسکونی است. «جزایر خارک، لاوان، کیش، فرور، تنب بزرگ، تنب کوچک، ابوموسی، هنگام، لارک، هرمز». بزرگ‌ترین جزیره‌ی آن یعنی قشم و چندین جزیره‌ی کوچک دیگر متعلق به ایران است.

شماره: ۸۷۶۴۵۶

۸۶- منطقه‌ی کوهستانی البرز «از کجا» شروع و «تا کدام» منطقه ادامه دارد؟

- (۱) رشته‌کوه ارسباران (در امتداد شمالی - جنوبی) - مرز ارس در کشور آذربایجان
 (۲) کوه‌های تالش (در امتداد شمال غربی - جنوبی) - کناره‌های دریای خزر نزدیک به بندرترکمن
 (۳) تنگه‌ی منجیل (در امتداد غربی - شرقی) - کوه‌های شاه‌کوه و گردنه‌ی خوش بیلاق
 (۴) منطقه‌ی آذربایجان (در امتداد شمال غربی - شرقی) - مرز اترک در کشور ترکمنستان
 گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۳۸۴۶۵

۸۷- کدام عبارت با دلیل مهاجرت «سیستانی‌ها» به «سرزمین گرگان» مطابقت بیشتری دارد؟

- (۱) خشک شدن منابع آب در محل سکونت اولیه
 (۲) از دست دادن چراگاه‌ها و فرسایش خاک
 (۳) محافظت از مرزهای شمالی ایران
 (۴) نداشتن زمین و مشکلات اقتصادی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خشک کردن منابع آب منطقه سیستان که ناشی از بی‌توجهی به بند تاریخی هیرمند بوده، باعث مهاجرت سیستانی‌ها به سرزمین گرگان شده است.

شماره: ۹۹۱۷۳۲

۸۸- کدام عبارت جغرافیایی نادرست است؟

- (۱) محیط جغرافیایی حاصل عملکرد انسان بر محیط طبیعی است.
 (۲) اگر انسان به محیط طبیعی شناخت پیدا کند، محیط جغرافیایی حاصل می‌شود.
 (۳) انسان برای رفع نیازهای خود از محیط طبیعی کمک می‌گیرد.
 (۴) عملکرد انسان بر محیط طبیعی می‌تواند مثبت یا منفی باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۲۶۸۰۸

۸۹- کدام ویژگی‌های فیزیکی توده‌ی هوا، در سطح افقی در صدها کیلومتر تقریباً همسان است؟

- (۱) فشار هوا و بارش (۲) دما و رطوبت (۳) ارتفاع و دما (۴) فشار هوا و رطوبت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. توده‌ی هوا، حجم بزرگی از هوا است که ویژگی فیزیکی آن به خصوص از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی در صدها کیلومتر تقریباً همسان است.

شماره: ۹۹۹۲۸۹

۹۰- خاک، آب، سرمایه و نیروی انسانی بر چه پدیده‌ی مهمی در روستا اثر می‌گذارد؟

- (۱) نوع آب و هوا (۲) نوع اشتغال (۳) موقعیت (۴) آداب و رسوم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خاک، آب، سرمایه و نیروی انسانی بر نوع اشتغال یک روستا تأثیر می‌گذارد.

شماره: ۹۲۶۸۱۲

۹۱- جغرافی دانان با به کارگیری دید ..... به مطالعه محیط می پردازند و به حل مسائل ..... اقدام می کنند.
 (۱) ترکیبی - محیطی (۲) واقع گرایانه - اجتماعی (۳) پریشی - اقتصادی (۴) ابزاری - انسان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جغرافی دانان با به کارگیری دید ترکیبی به مطالعه محیط می پردازند و به حل مسائل محیطی اقدام می کنند.

شماره: ۹۲۶۸۲۵

۹۲- علت پیدایش «دشت نهاوند» چیست؟

- (۱) در هنگام چین خوردگی ها در حد فاصل طاقدیس ها و ناودیس ها ایجاد شده است.
 (۲) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.
 (۳) حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین ها است.
 (۴) مربوط به دوران های زمین شناسی بسیار قدیم و بر اثر فرسایش بادی ایجاد شده است.
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دشت نهاوند بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.
 بررسی سایر گزینه ها:
 (۱) دشت کاکان در فارس
 (۳) ماهی دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس
 (۴) دشت لوت

شماره: ۱۰۲۶۶۹۰

۹۳- کدام گزینه از خصوصیات «تنگه هرمز» است؟

- (الف) دروازه خروجی نفت خلیج فارس
 (ب) وجود سواحل با قابلیت دفاعی
 (ج) آبراهه هلالی شکل
 (د) قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان
 (ه) واسطه مجاورت به آب های آزاد
 (و) مهم ترین آبراهه راهبردی
- (۱) ب - د - ه (۲) الف - ج - و (۳) ب - ج - ه (۴) الف - ب - ه

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تنگه هرمز، آبراهه هلالی شکل است که آب های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می کند. این تنگه به سبب اینکه دروازه خروجی نفت خلیج فارس است، مهمترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاه های تجاری مهم جهان است.

شماره: ۹۴۰۱۱۱

۹۴- کدام سؤال جغرافیایی با رکن اساسی جغرافیا سروکار دارد؟

- (۱) چرا (۲) چه چیزی (۳) چطور (۴) کجا

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در جغرافیا شش سؤال اساسی هست که هر جغرافی دان در بررسی های جغرافیایی با آن روبه روست این سؤالات عبارت است از: کجا؟ چه چیزی؟ چرا؟ چه موقع؟ چه کسانی؟ چطور؟ سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده ها سروکار دارد این اتفاق در کجا رخ داده است؟ جنوب و غرب کشور

شماره: ۱۰۲۵۶۹۸

۹۵- شکل مقابل بیانگر کدام تقسیمات کشوری است؟

(۱) شهرستان

(۲) شهر

(۳) استان

(۴) بخش

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شکل مورد سؤال «بخش» را نشان می‌دهد، چراکه به هم پیوستن چند «دهستان» را نشان می‌دهد.

شماره: ۹۶۳۳۵۰

۹۶- آب‌های ..... و ..... در جنوب ایران قرار دارند.

(۱) دریای خزر و دریاچه ارومیه

(۳) دریای عمان و دریاچه ارومیه

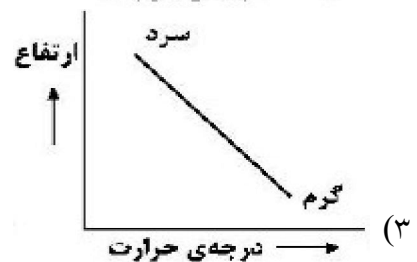
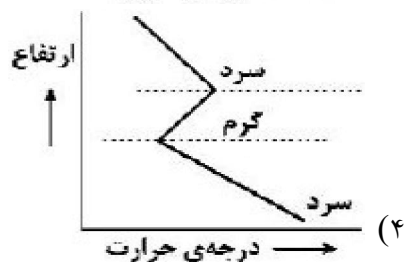
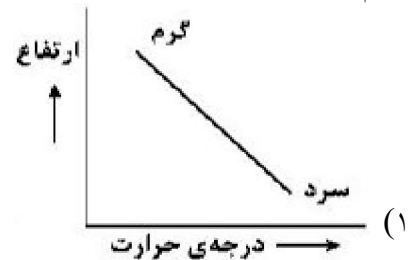
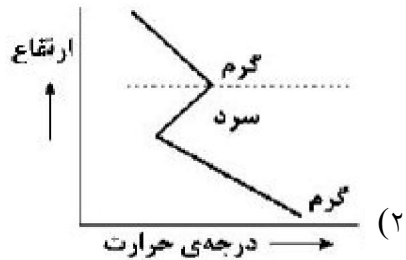
(۲) خلیج فارس و دریای خزر

(۴) خلیج فارس و دریای عمان

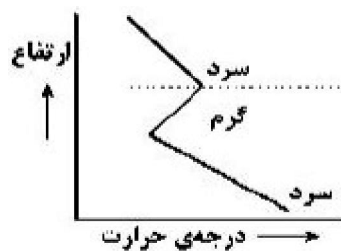
گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۸۸۹۳۱۴

۹۷- کدام شکل، وارونگی دما در شهرهای صنعتی ایران را به درستی نشان می‌دهد؟

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شرایط وارونگی دما

شماره: ۱۰۲۹۵۸۳

۹۸- سد «گتوند» در کدام استان ایران قرار دارد؟

- (۱) خراسان (۲) خوزستان (۳) ایلام (۴) کردستان

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شکل مقابل سد گتوند در استان خوزستان را نشان می‌دهد.

شماره: ۸۹۸۲۳۲

۹۹- موارد بیان شده در کدام گزینه از مهم‌ترین داده‌های هواشناسی هستند که در ایستگاه‌های هواشناسی سینوپتیک در نقاط مختلف کشور به صورت هم‌زمان اندازه‌گیری می‌شوند؟

- (۱) دما - بارش - فشار هوا
(۲) رطوبت هوا - توده‌های هوا - سرعت
(۳) فشار هوا - توده‌های هوا - دما
(۴) سرعت و جهت باد - دما - رطوبت هوا

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دما، بارش و فشار هوا از مهم‌ترین داده‌های هواشناسی هستند که در ایستگاه‌های هواشناسی سینوپتیک در نقاط مختلف کشور به صورت هم‌زمان اندازه‌گیری می‌شوند.

شماره: ۱۰۲۹۵۵۶

۱۰۰- کدام گزینه در بخش جغرافیای انسانی مشاهده نمی‌شود؟

- (۱) جمعیت‌شناسی و جغرافیای جمعیت
(۲) اقتصاد و جغرافیای اقتصادی
(۳) تاریخ و جغرافیای تاریخی
(۴) آمار و فناوری اطلاعات و روش‌های کمی در جغرافیا
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جغرافیای انسانی شامل: جغرافیای شهری - جغرافیای جمعیت - جغرافیای رفتاری و فرهنگی - جغرافیای اقتصاد - جغرافیای سیاسی - جغرافیای تاریخی

شماره: ۸۸۲۲۶۲

۱۰۱- شناخت ..... بدون دانش جغرافیا ممکن نیست، پس جغرافیا .....

- (۱) عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی - علمی برای زندگی بهتر است.
(۲) عملکرد انسان در ارتباط با محیطی طبیعی - رابطه متقابل انسان با محیط را بررسی می‌کند
(۳) توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی - علمی برای زندگی بهتر است.
(۴) توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی - رابطه متقابل انسان با محیط را بررسی می‌کند

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست، پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

شماره: ۱۰۱۰۲۵۹

۱۰۲- مرکز پرفشار از چه طریقی باعث کاهش باران و ایجاد بیابان‌ها در کشور می‌شود و رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس چگونه وضعیت آب‌وهوایی را در نیمه شمالی و غربی کشور مناسب کرده‌اند؟

- (۱) شرجی کردن هوا و اختلاف دمای زیاد - با جذب رطوبت
(۲) جلوگیری از صعود هوای مرطوب - پوشش گیاهی متراکم
(۳) شرجی کردن هوا و اختلاف دمای زیاد - پوشش گیاهی متراکم
(۴) جلوگیری از صعود هوای مرطوب - با جذب رطوبت

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مرکز پرفشار از طریق جلوگیری از صعود هوای مرطوب باعث کاهش باران و ایجاد بیابان‌ها در کشور می‌شود و از رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس با جذب رطوبت، وضعیت آب‌وهوایی را در نیمه شمالی و غربی کشور مناسب کرده‌اند.

شماره: ۱۰۰۰۷۵۱

۱۰۳- ناهمواری‌های ایران در ..... زمین‌شناسی به شکل نهایی و امروزی درآمده‌اند.
 (۱) اواخر دوره‌ی سوم (۲) اوایل دوران اول (۳) اوایل دوره‌ی سوم (۴) اواخر دوره‌ی اول
 گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در اواخر دوره‌ی سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) ناهمواری‌های ایران به شکل نهایی و امروزی درآمده‌اند.

شماره: ۸۹۳۹۸۵

۱۰۴- نتیجه‌ی تغییر محیط به دست انسان، برای رفع نیازهایش چیست؟
 (۱) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌های انسان است.
 (۲) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها است.
 (۳) تعادل توان‌ها و ظرفیت‌های محیط طبیعی را از بین می‌برد.
 (۴) محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

شماره: ۱۰۰۳۸۹۴

۱۰۵- کدام گزینه در رابطه با «موقعیت مطلق» درست است؟
 الف) محل قرارگیری هر مکان
 ب) محل دقیق هر پدیده یا مکان
 ج) رابطه بین پدیده‌های طبیعی یا انسانی
 د) توجه به طول و عرض جغرافیایی
 (۱) الف و د (۲) ب و ج (۳) الف و ج (۴) ب و د
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است. محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان است.

شماره: ۹۴۰۱۰۷

۱۰۶- کدام عبارات از خصوصیات گل‌فشان در استان سیستان و بلوچستان است؟
 الف) بر اثر عوامل درونی و پایین بودن آب آن نسبت به اطراف پدید می‌آیند.
 ب) به شکل گنبدی یا مخروطی شکل مشاهده می‌شوند.
 ج) به علت خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین به بالا می‌آیند.
 د) بر اثر عوامل بیرونی و خروج گل در آن نواحی به شکل طاق‌دیس و ناودیس مشاهده می‌شود.
 (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) الف و ج (۴) ب و د
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گل‌فشان‌ها معمولاً به شکل گنبدی یا مخروطی شکل و در برخی جاها به صورت حوضچه‌های مملو از آب و گل مشاهده می‌شوند. گل‌فشان‌ها به علت خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین به بالا می‌آیند.

شماره: ۱۰۲۶۶۹۲

۱۰۷- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر، در کدام گزینه درست بیان شده است؟
الف) در روستاهای پراکنده، خانه‌ها به هم نزدیک و زمین کشاورزی درون خانه‌های روستایی است.
ب) چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی در سکونت‌گاه‌ها، شکل‌های مختلفی از سکونت‌گاه‌ها را به وجود آورده است.

ج) روستاهایی که در منطقه‌ی ساحلی و یا کناره‌ی یک رود یا امتداد یک جاده قرار دارند روستاهای پراکنده هستند.
د) شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود شکل‌های مختلف دارند.
و) شهرهای اصفهان به صورت شطرنجی، بندرعباس به صورت خطی و همدان به صورت شعاعی است.

(۱) ص - غ - غ - ص - غ - ص

(۲) غ - ص - غ - ص - غ - ص

(۳) غ - ص - ص - غ - غ - ص

(۴) ص - غ - ص - غ - غ - ص

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:

الف) در روستای پراکنده خانه‌ها از هم دور و زمین‌های کشاورزی در اطراف خانه‌ها قرار دارند.
ب) روستاهایی که در منطقه‌ی ساحلی و یا کناره‌ی یک رود یا امتداد یک جاده شکل می‌گیرند روستاهای متمرکز هستند.

شماره: ۹۷۶۱۲۶

۱۰۸- کدام گزینه در رابطه با تعریف «توسعه پایدار» درست است؟

- ۱) استفاده از امکانات موجود در کشور و افزایش امید به زندگی در جامعه
- ۲) استفاده از امکانات در جهت بالا بردن وضعیت سواد و توسعه زندگی
- ۳) تأمین نیازهای امروز با استفاده از سوخت‌های اتمی و فسیلی و امکانات موجود در جامعه
- ۴) تأمین نیازهای امروز بدون کاستن از توانمندی‌های نسل آینده

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۴۰۲۵

۱۰۹- کدام گزینه از دشت‌های تراکمی در ایران است؟

- (۱) مغان (۲) ورامین (۳) نهاوند (۴) لوت

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

دشت تراکمی نهاوند

دشت فرسایشی لوت

شماره: ۹۱۰۲۷۱

۱۱۰- پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

(الف) کدام مورد ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهد؟

(ب) با توجه به تقسیم‌بندی جمعیت ایران به چهار گروه سنی، جمعیت بزرگسالان چه رده سنی را در برمی‌گیرد؟

(پ) با مقایسه هرم سنی آلمان و اکوادور به ترتیب کدام کشور افراد سالمند بیشتری دارد و در کدام کشور درصد جمعیت فعال اقتصادی بیشتر است؟

(۱) مهاجرت - ۳۰ تا ۵۹ سال - آلمان، اکوادور

(۲) ساختمان جمعیت - ۳۰ تا ۵۹ سال - آلمان، آلمان

(۳) مهاجرت - ۳۵ تا ۵۵ سال - اکوادور، آلمان

(۴) ساختمان جمعیت - ۳۵ تا ۵۵ سال - اکوادور، اکوادور

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (الف) ساختمان جمعیت، ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهد.

(ب) جمعیت ایران در چهار گروه عمده سنی قرار دارد که بزرگسالان رده سنی ۳۰ تا ۵۹ سال را در بر می‌گیرند.

(پ) در کشور آلمان درصد جمعیت فعال اقتصادی و هم‌چنین افراد سالمند بیشتر است.

شماره: ۹۵۱۳۶۵

۱۱۱- جغرافی‌دان جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد نیاز خود از علم ..... کمک می‌گیرد و ..... برای

رفع نیازها از عملکردهای مثبت انسان در ارتباط با محیط طبیعی است.

(۱) آمار و فناوری اطلاعات و ارتباط - استفاده بی‌رویه از منابع

(۲) هندسه و کارتوگرافی - نگاه سودجویانه به طبیعت

(۳) آمار و فناوری اطلاعات و ارتباط - درک توان‌ها و استفاده از منابع

(۴) هندسه و کارتوگرافی - استفاده از توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جغرافی‌دان جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد نیاز خود از علم آمار و

فناوری اطلاعات و ارتباط کمک می‌گیرد. عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دو گونه است: (۱) درک توان‌ها و

استفاده از منابع برای رفع نیازها (عملکرد مثبت) (۲) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها (عملکرد منفی)

شماره: ۹۹۳۳۱۷

۱۱۲- در زمان داریوش هخامنشی، «ساتراپ» چه کسی بود؟

(۱) مأمور مخفی (۲) شهربان (۳) مأمور نظامی (۴) کارمند

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در عصر هخامنشیان، داریوش کشور را به سی شهرتبی که همان شهر می‌باشد، تقسیم کرد

و برای هر یک از آنان مأموری گماشت که آن‌ها را شهربان و به یونانی «ساتراپ» می‌گفتند.

شماره: ۹۶۳۳۴۵

۱۱۳- کدام عبارت تعریف علم جغرافیا از نظر «اراتوستن» است؟

(۱) علم مطالعه‌ی زمین به عنوان جایگاه انسان

(۲) علم مطالعه‌ی روابط بین مکان طبیعی با مکان جغرافیایی

(۳) دانشی است که به کمک سایر علوم بر مشکلات انسان چیره می‌شود.

(۴) قسمتی از دانش بشری است که روابط متقابل انسان و محیط را بررسی می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. واژه جغرافیا برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شده، از دو کلمه ژئو

(زمین) و گرافی (ترسیم و توصیف) است. او جغرافیا را «علم مطالعه‌ی زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند.»

شماره: ۱۰۲۵۶۶۵

۱۱۴- کدام گزینه به مرحله «جمع آوری اطلاعات» در یک تحقیق جغرافیایی، ارتباطی ندارد؟

- (۱) مراجعه به کتابخانه و مطالعه اسناد
 (۲) ارتباط مستقیم با افراد یا محیط مورد مطالعه
 (۳) تجزیه و تحلیل اطلاعات
 (۴) مطالعه عکس هوایی و ماهواره‌ای
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره : ۱۰۲۳۷۵۰

۱۱۵- هر یک از عبارات زیر در پاسخ به کدام یک از پرسش‌های کلیدی جغرافیا ارائه می‌شود؟

«قطع درختان - بی‌توجهی به تثبیت خاک - از بین رفتن دریاچه‌ها»

- (۱) چه موقع - چه چیز - چطور
 (۲) چطور - چه کسی - چطور
 (۳) چه چیز - چطور - کجا
 (۴) چرا - چطور - کجا

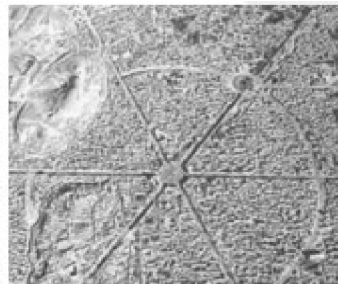
گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سؤال چطور، به بررسی سیر و تکوین و تحول پدیده می‌پردازد، زمینه‌های به وجود آورنده این پدیده چیست؟ (قطع درختان جنگلی، از بین رفتن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها)
 سؤال چه کسی یا چه کسانی، انسان و روابط متقابل او را با محیط، مورد توجه قرار می‌دهد. چه کسانی با کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی در این پدیده اثر داشته است؟ (بی‌توجهی به تثبیت خاک)

شماره : ۸۸۲۲۸۰

۱۱۶- شکل‌های «الف» و «ب» به ترتیب مربوط کدام شهر است؟

(ب) خطی

(الف) شعاعی

- (۱) بندرانزلی - بندرعباس
 (۲) اصفهان - همدان
 (۳) بندرعباس - اصفهان
 (۴) همدان - بندرعباس

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره : ۹۶۷۳۴۹

۱۱۷- با توجه به تصویر مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) با ورود انسان به محیط طبیعی، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود.
 (۲) فناوری‌های جدید، توانایی انسان را برای بهره‌برداری از زمین محدود کرده است.
 (۳) انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.
 (۴) هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر محیط خود و بهره‌برداری از آن کمک می‌کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فناوری‌های جدید انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده و میزان دسترسی انسان را گسترش داده است.

شماره : ۹۹۳۳۲۱

۱۱۸- با کدام یک از معیارها، رشد مطلق جمعیت به دست می آید؟

- ۱) اثر میزان مولید و مرگ و میر بر رشد طبیعی جمعیت
- ۲) اثر میزان مولید و مرگ و میر و مهاجرت بر میزان کل جمعیت
- ۳) اثر میزان مولید و مرگ و میر و مهاجرت بر رشد طبیعی جمعیت
- ۴) اثر میزان مولید و مرگ و میر بر میزان کل جمعیت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رشد مطلق جمعیت عبارت است از:

$$\text{رشد مطلق جمعیت} = \frac{\text{مهاجرت} \pm (\text{میزان مرگ و میر}) - (\text{میزان مولید})}{\text{کل جمعیت}} \times ۱۰۰$$

شماره: ۹۸۸۹۹۰

۱۱۹- موضوع جغرافیای اقتصادی کدام است؟

- ۱) تولید و توزیع کالا در نواحی مختلف
- ۲) نظام‌های اقتصادی در جوامع گوناگون
- ۳) چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان
- ۴) عرضه و تقاضای کالاهای مختلف

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.

شماره: ۱۰۰۰۴۵۳

۱۲۰- کدام گزینه به همهی عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران اشاره می‌کند؟

- ۱) موقعیت جغرافیایی، میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها و ورود توده‌های هوا به کشور
- ۲) میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها، عرض جغرافیایی و نزدیکی به دریاها و دوری از آن و منابع رطوبتی
- ۳) موقعیت جغرافیایی، قرار گرفتن ایران در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای و میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها
- ۴) ورود توده‌های هوا به کشور، نزدیکی به دریاها و دوری از آن و منابع رطوبتی و عرض جغرافیایی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران شامل: ۱- موقعیت جغرافیایی ۲- میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها ۳- ورود توده‌های هوا به کشور

یادآوری: «عرض جغرافیایی»، «قرار گرفتن ایران در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای» و «نزدیکی به دریاها و دوری از آن و منابع رطوبتی» همگی عوامل زیرمجموعه‌ی «موقعیت جغرافیایی» محسوب می‌شوند.

شماره: ۱۰۲۶۶۸۹

۱۲۱- در سال ۱۳۱۷، بزرگ‌ترین پالایشگاه جهان چه نام داشت؟

- ۱) آبادان
- ۲) خرمشهر
- ۳) عسلویه
- ۴) خوزستان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۳۳۴۰

۱۲۲- علت برخورداری ایران از موقعیت نسبی ممتاز در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) وجود مرزهای زیاد در حدود ۸۷۳۱ کیلومتر با همسایگان - دریای عمان - وجود رشته‌کوه‌های البرز - زاگرس
- ۲) وجود خلیج فارس - دریای عمان - تنگه‌ی هرمز - دریای خزر
- ۳) وجود کوه‌های البرز - زاگرس - خلیج فارس - آب و هوای مختلف در کشور
- ۴) وجود مرزهای زیاد خشکی با همسایگان - وجود رشته‌کوه‌های البرز - زاگرس - تنگه‌ی هرمز

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایران به دلیل قرار گرفتن در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه‌ی هرمز و نیز دریای خزر از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است.

شماره: ۹۹۹۳۰۶

۱۲۳- یک هواپیمای مسافربری وقتی از ۱۰ کیلومتری بالای شهر A عبور می‌کند، دماسنج بیرونیش دمای منفی ۳۰ درجه را نشان می‌دهد. در آن زمان دمای شهر A حدود چند درجه سانتی‌گراد است؟

- (۱) -۲۴ (۲) +۲۴ (۳) +۳۰ (۴) صفر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با افزایش هر کیلومتر ارتفاع در لایه‌ی تروپوسفر جو زمین، دمای هوا به طور میانگین حدود ۶ درجه‌ی سانتی‌گراد کاهش پیدا می‌کند. بنابراین در ارتفاع ۱۰ کیلومتری دمای هوا ۶۰ درجه‌ی سانتی‌گراد کم‌تر از دمای هوای شهر است. یعنی دمای هوای شهر حدود ۳۰ درجه سانتی‌گراد است.

شماره: ۹۸۸۹۵۹

۱۲۴- چشم‌اندازهای بارز نواحی کوهستان‌های زاگرس کدام است؟

- (۱) دره‌های باز، کوه‌های موازی
(۲) کوه‌های چین‌خورده، توده‌های آذرین
(۳) کوه‌های وسیع، ناهمواری‌های مریخی شکل
(۴) چین‌خوردگی‌های دیوار مانند و دره‌های موازی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کوه‌های زاگرس که از مریوان در غرب کشور تا تنگه‌ی هرمز با امتداد شمال غربی - جنوب شرقی قرار دارند. با چشم‌اندازه ویژه‌ی خود یعنی چین‌خوردگی‌های دیواره مانند و دره‌های موازی مشخص می‌شوند.

شماره: ۹۸۸۹۴۷

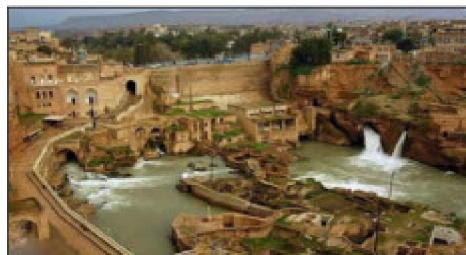
۱۲۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را در مورد «گردشگری ایران» به درستی نشان می‌دهد؟

- الف) در کشور ما کم‌تر از ۱۶۰ نوع صنایع دستی وجود دارد.
ب) در کشور ما فقط ۵۰۰ هزار اثر باستانی وجود دارد.
ج) ایران در رتبه‌ی دهم جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی و رتبه‌ی پنجم جاذبه‌های طبیعی در جهان است.
د) سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز گردشگری ژئوتوریسم را در ایران ایجاد کرده است.
۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - غ

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی عبارتهای نادرست:

- الف) در کشور ما بیش از ۱۶۰ نوع صنایع دستی وجود دارد.
ب) در کشور ما بیش از یک میلیون اثر باستانی وجود دارد.

شماره: ۱۰۱۴۴۷۰

۱۲۶- سازه‌های آبی شوشتر در تصویر زیر، نماد کدام مورد محسوب می‌شوند؟

- (۱) شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیط
(۲) رابطه‌ی صحیح انسان با محیط
(۳) استفاده از منابع برای رفع نیازها
(۴) استفاده از منابع تجدیدناپذیر توسط انسان

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سازه‌های آبی شوشتر، نماد رابطه‌ی صحیح انسان و محیط است.

شماره: ۱۰۰۳۸۹۳

۱۲۷- کوتاه‌ترین مرز ایران با کدام کشور است؟

- (۱) آذربایجان (۲) ارمنستان (۳) ترکمنستان (۴) ترکیه

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کشور ایران در ضلع شمالی با کشورهای آذربایجان، ارمنستان، ترکمنستان و آبهای دریای مازندران همجوار است. در ضلع شرقی با کشورهای افغانستان و پاکستان در سمت جنوب با آبهای دریای عمان و خلیج فارس و در ضلع غربی با کشورهای ترکیه و عراق همسایه است. بیشترین خط مرزی را ایران با کشور عراق دارد.

شماره: ۹۶۵۳۹

۱۲۸- کدام گزینه تکمیل کننده عبارات زیر است؟

«واژه جغرافیا برای اولین بار توسط ..... دانشمند یونانی ارائه شد و او جغرافیا را علم مطالعه ..... تعریف می کند.»

- (۱) اراتوستن - زمین در جهت بهبود کیفیت زندگی انسان
- (۲) هرودت - شناخت ویژگی های طبیعی و انسانی و رابط بین آنها در محیط
- (۳) اراتوستن - زمین به عنوان جایگاه انسان
- (۴) هرود - شناخت ناشناخته های جهان هستی جهت بهبود زندگی خود

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه جغرافیا، که برای اولین بار توسط اراتوسن دانشمند یونانی ارائه شد، شامل کلمات GEO (زمین) و GRAPHY (ترسیم و توصیف) است. او جغرافیا را «علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می کند.»

شماره: ۹۹۳۳۱۴

۱۲۹- ایران با چند کشور همسایه، مرز خشکی و آبی دارد؟

۱۰ (۴)	۲۰ (۳)	۱۵ (۲)	۱۲ (۱)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۸۹۸۲۲۲

۱۳۰- کدام گزینه بیانگر دو مؤلفه ی داده ها و اطلاعات است؟

- (۱) پیوستگی - مکانی
- (۲) مکانی - توصیفی
- (۳) جزئی نگری - تجزیه و تحلیل
- (۴) پیوستگی - بنیادی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. داده ها و اطلاعات دو مؤلفه دارند: موقعیت جغرافیایی دارند (داده های مکانی) و دارای ویژگی هایی هستند. (داده های توصیفی)

شماره: ۱۰۰۵۳۳۰

۱۳۱- رود اترک و ارس به ترتیب با کدام کشورها هم مرز است؟

- (۱) ترکمنستان - قزاقستان
- (۲) ترکیه - قزاقستان
- (۳) ترکیه - ارمنستان
- (۴) ترکمنستان - ارمنستان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به نقشه ی صفحه ی ۵۲ کتاب درسی، رود اترک مرز ایران و ترکمنستان و رود ارس مرز بین ایران، ارمنستان و جمهوری آذربایجان است.

شماره: ۹۰۹۳۷۹

۱۳۲- کدام گزینه در رابطه با آشکال «الف»، «ب» و «ج» (ارتباط بین علوم و فنون جغرافیا و شاخه های آن) درست است؟

- (۱) جمعیت شناسی - خاک شناسی - آمار و فناوری اطلاعات

- (۲) زیست شناسی - جمعیت شناسی - علوم فضایی
- (۳) آب شناسی - زیست شناسی - کارتوگرافی
- (۴) زمین شناسی - نقشه کشی - آب و هواشناسی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۰۰۴۴۴

۱۳۳- کدام ویژگی‌های مهم توده‌ی هوا، در سطح افقی در صدها کیلومتر تقریباً همسان است؟

(۱) مقدار بارش - ارتفاع (۲) دما - رطوبت (۳) فشار - مقدار بارش (۴) ارتفاع - دما

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. توده‌ی هوا، حجم بزرگی از هوا است که ویژگی فیزیکی آن به خصوص از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی در صدها کیلومتر تقریباً همسان باشد.

شماره: ۱۰۱۴۴۵۲

۱۳۴- سدهای متعدد ایجاد شده بر روی رودهای حوضه زاگرس، به چه منظوری احداث شده است و طغیان در رودهای

حوضه زاگرس طی سه دهه اخیر، چه پیامدی را به همراه داشت؟

(۱) جلوگیری از طغیان، تولید برق آبی و استفاده‌های صنعتی - حمل رسوب توسط رودها و تشکیل شکل جدیدی از ناهمواری‌ها

(۲) جلوگیری از نوسانات نامنظم رودها - گسترش سیلاب دشت‌ها و افزایش رسوبات

(۳) فراهم آوردن بستر مناسب برای ریزش‌های جوی شدید و استفاده از این ریزش‌ها در تأمین آب مورد نیاز نقاط شهری و روستایی - آسیب جدی به دامنه‌ها، دره‌ها و دشت‌ها

(۴) تولید برق صنعتی و جلوگیری از طغیان‌های نامنظم و نوسانات جریان آب - حمل رسوب توسط رودها و تغییر چهره ناهمواری‌ها

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بر روی رودهای حوضه زاگرس، سدهای متعدد احداث شده است. این سدها برای جلوگیری از طغیان، تولید برق آبی، تنظیم آب مورد نیاز برای آبیاری اراضی کشاورزی، استفاده‌های صنعتی و یا تأمین آب مورد نیاز شهرها و روستاها احداث شده است. به‌نظر می‌رسد طی سه دهه اخیر، طغیان در رودهای حوضه زاگرس بیش از گذشته شده و در پی آن، حمل رسوب توسط رودها به تشکیل شکل‌های جدیدی از ناهمواری‌ها منجر شده است.

شماره: ۹۴۲۶۹۷

۱۳۵- «تأثیر کاهش دما با افزایش ارتفاع برمکان و زندگی انسان» و «بررسی چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های

مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان» به‌ترتیب در حوزه کدام علوم قرار دارند؟

(۱) هواشناسی - اقتصاد (۲) هواشناسی - جغرافیای اقتصادی

(۳) آب و هواشناسی - اقتصاد (۴) آب و هواشناسی - جغرافیای اقتصادی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «تأثیر کاهش دما با افزایش ارتفاع برمکان و زندگی انسان»، در حوزه آب و هواشناسی است و جغرافیای اقتصادی به «چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان» می‌پردازد.

شماره: ۹۹۳۳۱۶

۱۳۶- همی موارد زیر در ارتباط با جلگه‌های ایران درست است به‌جز:

(۱) در کنار همی دریاها و دریاچه‌ها و رودهای پر آب کشور، جلگه دیده می‌شود.

(۲) در نواحی شرقی ایران جلگه‌های حاصل‌خیزی وجود دارد.

(۳) جزر و مد از عواملی هستند که وسعت جلگه‌ها را تغییر می‌دهند.

(۴) جلگه‌ها به دلیل حاصل‌خیز بودن خاک، جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در کنار همی دریاها و دریاچه‌ها و رودهای پر آب کشور، جلگه‌ها دیده می‌شود. جلگه‌ها به دلیل حاصل‌خیز بودن خاک، جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهد حرکات دریا (جزر و مد، طوفان‌های دریایی، سونامی و نوسانات عمومی آب دریاها) از جمله عوامل طبیعی هستند که خواه‌ناخواه مناطق ساحلی و زمین شکل‌های آن‌را تغییر می‌دهد. در نواحی شرقی کشور جلگه‌ی حاصل‌خیزی وجود ندارد.

شماره: ۱۰۲۵۷۲۵

۱۳۷- نتیجه روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پدیده‌ها به صورت جریان پیوسته در مکان‌ها چیست؟

- (۱) برقراری تعادل مکانی
(۲) تغییر شکل مکان
(۳) رفع نیازهای زندگی
(۴) آگاهی از ناشناخته‌های محیط

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پدیده‌ها به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان می‌شود.

شماره: ۱۰۲۶۱۱۲

۱۳۸- هر یک از توضیحات و مثال‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از گام‌های پژوهش در جغرافیا است؟

- (ب) پژوهشگر به یکی از روستاهای اطراف رفته و به مصاحبه با اهالی روستا می‌پردازد.
(ج) پژوهشگر اطلاعات را طبقه‌بندی می‌کند و اطلاعات را تحلیل نموده و مباحث غیرضروری را حذف می‌کند.
(۱) الف) گام دوم (ب) گام سوم (ج) گام چهارم
(۲) الف) گام دوم (ب) گام سوم (ج) گام چهارم
(۳) الف) گام اول (ب) گام دوم (ج) گام سوم
(۴) الف) گام اول (ب) گام دوم (ج) گام چهارم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. الف) فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندان محقق به سؤال تحقیق است که مربوط به گام دوم پژوهش یعنی تدوین فرضیه در جغرافیا است.

(ب) جمع‌آوری اطلاعات به دو روش کتابخانه‌ای و روش میدانی می‌باشد که مربوط به گام سوم پژوهش در جغرافیا است.

(ج) مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات که مربوط به گام چهارم پژوهش در جغرافیا است.

شماره: ۱۰۳۱۰۱۳

۱۳۹- در کدام مرحله پژوهش جغرافیایی، پژوهشگر ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی، به تأکید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود می‌پردازد؟

- (۱) جمع‌آوری اطلاعات (۲) پردازش (۳) بیان مسئله (۴) نتیجه‌گیری

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۴۰۱۰۲

۱۴۰- در گام چهارم از مراحل پژوهش چه اقدامی انجام می‌گیرد؟

- (۱) حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش
(۲) استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات جمع‌آوری شده
(۳) اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلف به دست می‌آورد.
(۴) پژوهشگر پیشنهاد و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله‌ی پژوهش ارائه می‌دهد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود. گام چهارم همان پردازش اطلاعات جمع‌آوری شده است.

شماره: ۱۰۲۵۷۰۷

۱۴۱- نام دیگر دریاچه‌ی ارومیه ..... است و ..... زمانی که هنوز آب دریاچه‌ی ارومیه فروکش نکرده بود در آن زندگی می‌کرد.

- (۱) چیچست - آرتمیا (۲) دیلم - پلانکتون (۳) دیلم - آرتمیا (۴) چیچست - پلانکتون

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دریاچه‌ی ارومیه را با نام‌های دیگری هم چون چیچست و کبودان نیز می‌شناخته‌اند. آرتمیا زمانی که هنوز آب دریاچه فروکش نکرده بود در آن زندگی می‌کرد.

شماره: ۹۰۹۴۷۰

۱۴۲- پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟ (به ترتیب)

- الف) بیش‌ترین و کم‌ترین خط مرزی ایران به ترتیب کدام است؟
 ب) کدام مرزهای سیاسی امکان روابط بازرگانی را پیش‌تر فراهم می‌کند؟
 ج) در کدام شکل از روستاها خانه‌ها از هم با فاصله قرار دارند؟
 ۱) الف) خشکی - دریاچه‌ای و باتلاق ب) مرزهای هوایی ج) روستاهای پلکانی
 ۲) الف) خشکی - دریاچه‌ای و باتلاق ب) مرزهای دریایی ج) روستاهای پراکنده
 ۳) الف) رودخانه‌ای - خشکی ب) مرزهای هوایی ج) روستاهای پراکنده
 ۴) الف) دریایی - رودخانه‌ای ب) مرزهای دریایی ج) روستاهای پلکانی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. الف) بیشترین خط مرزی از راه خشکی و کم‌ترین خط مرزی از طریق دریاچه‌ای و باتلاق است.

ب) تعدادی از کشورها به علت مجاورت با دریا و دریاچه‌ها، امکان دسترسی به خطوط دریایی هم دارند. کشور ما از جمله کشورهایی است که از طریق راه‌های آبی با کشورهای جهان در ارتباط است. راه‌های آبی، امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می‌کند.

ج) در روستای پراکنده، خانه‌ها با فاصله از هم قرار دارد.

شماره: ۹۶۴۰۷۹

۱۴۳- چرا جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است؟

- ۱) زیرا سبب تغییر محیط طبیعی به محیط جغرافیایی می‌شود.
 ۲) زیرا علم شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی است.
 ۳) چون نگاه سودجویانه‌ی انسان به طبیعت را می‌بیند.
 ۴) چون توان استفاده از منابع برای رفع نیازها را به انسان می‌دهد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از آن‌جا که جغرافیا توان روابط متقابل انسان را با محیط مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست، چون جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

شماره: ۸۸۲۲۵۹

۱۴۴- (WTO) نام کدام سازمان در جهان است؟

- ۱) سازمان محیط زیست جهانی
 ۲) سازمان گسترش صنایع پیشرفته
 ۳) سازمان جهانی گردشگری
 ۴) سازمان همکاری‌های اقتصادی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (WTO) سازمان جهانی گردشگری در دنیا است.

شماره: ۹۷۴۰۶۸

۱۴۵- از هم به پیوستن «چند بخش همجوار» و «چند دهستان همجوار» به ترتیب کدام واحدها تشکیل می‌شود؟

- ۱) بخش - استان
 ۲) شهرستان - استان
 ۳) بخش - شهرستان
 ۴) شهرستان - بخش

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واحد شهرستان حاصل به هم پیوستن چند بخش همجوار و واحد بخش حاصل به هم پیوستن چند دهستان همجوار است.

شماره: ۹۸۹۰۰۷

۱۴۶- «حفظ ذخیره برف تا ابتدای ماه‌های گرم سال» و «بارش بیش از ۵۰۰ میلیمتر حداقل در هشت‌ماه از سال» به ترتیب از ویژگی‌های کدام یک از انواع «کانون‌های آبگیر» ایران است؟

- ۱) دائمی - اتفاقی
 ۲) فصلی - دائمی
 ۳) اتفاقی - دائمی
 ۴) دائمی - فصلی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حفظ ذخیره برف تا ماه‌های گرم سال از ویژگی‌های کانون‌های آبگیر فصلی و بارندگی بیش از ۵۰۰ میلی‌متر و حداقل در هشت ماه در سال از ویژگی‌های کانون‌های آبگیر دائمی است.

شماره: ۹۹۱۷۲۵

۱۴۷- به ترتیب «ژئومورفولوژی» و «مطالعات روستایی» مربوط به کدام شاخه در جغرافیا هستند؟

- (۱) فنون جغرافیایی - جغرافیای انسانی
 (۲) جغرافیای انسانی - فنون جغرافیایی
 (۳) جغرافیای طبیعی - جغرافیای انسانی
 (۴) جغرافیای طبیعی - فنون جغرافیایی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ژئومورفولوژی مرتبط به جغرافیای طبیعی و مطالعات روستایی مربوط با جغرافیای انسانی است.

شماره: ۹۹۹۲۰۵

۱۴۸- «فصل گرم سال» با کدام سؤال اساسی در جغرافیا مورد بررسی قرار می‌گیرد و «حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش» مربوط

به کدام گام از تحقیق و پژوهش در جغرافیا است؟

- (۱) کجا - گام سوم - پردازش اطلاعات
 (۲) چه چیز - گام چهارم - جمع‌آوری اطلاعات
 (۳) چه طور - گام سوم - جمع‌آوری اطلاعات
 (۴) چه موقع - گام چهارم - پردازش اطلاعات

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. چه زمانی این پدیده شدت می‌یابد؟ (فصل گرم سال)

درگام چهارم (پردازش اطلاعات) پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش آغاز می‌شود.

شماره: ۱۰۰۰۷۴۵

۱۴۹- گردنه‌ی آوج و قلعه‌ی کوه بزمان به ترتیب در کدام استان‌ها واقع شده است؟

- (۱) کرمانشاه - سیستان و بلوچستان
 (۲) همدان - سیستان و بلوچستان
 (۳) کرمانشاه - خراسان رضوی
 (۴) همدان - خراسان رضوی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر با سه نقطه، کوه جغتای در خراسان رضوی، گردنه‌ی آوج در همدان و قلعه‌ی کوه بزمان یا خضرزنده در سیستان و بلوچستان را به هم وصل کنند، مثلثی به وجود می‌آید که سایر ناهمواری‌های کشور در آن قرار گرفته است.

شماره: ۹۰۹۰۵۳

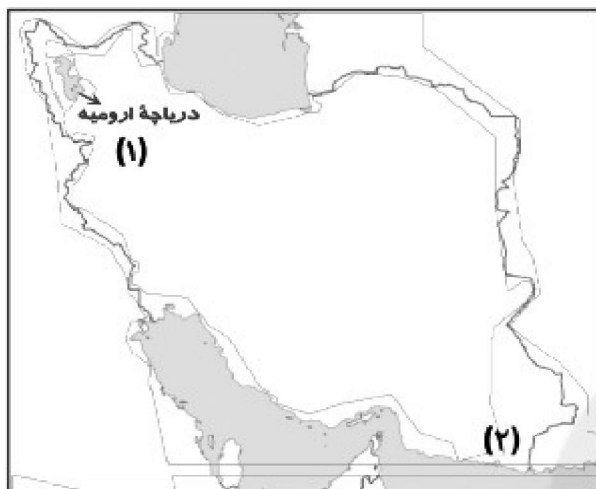
۱۵۰- رکن اساسی جغرافیا مربوط به کدام گزینه زیر است؟

- (۱) به ماهیت هر پدیده یا مسأله در جغرافیا دلالت دارد.
 (۲) با مکان پدیده‌ها در جغرافیا سروکار دارد.
 (۳) به علت وقوع پدیده‌های جغرافیایی می‌پردازد.
 (۴) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها در جغرافیا می‌پردازد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پرسش «کجا»، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد.

شماره: ۹۲۶۸۲۶

۱۵۱- با توجه به نقشه روبه‌رو، مورد (۱) و (۲) به ترتیب نشانگر کدام جلگه‌ها است؟

(۱) تبریز - میناب

(۲) میاندوآب - باهوکلات

(۳) مغان - سرپاز

(۴) تلخه رود - بوشهر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۳۸۴۶۸

۱۵۲- کدام مورد، شامل نمونه‌هایی از دریاچه‌های فصلی کشور محسوب می‌شود؟

- (۱) مسیله - هامون - جازموریان - نیریز
 (۲) نیریز - جازموریان - فامور - مهارلو
 (۳) مسیله - پریشان - نیریز - مهارلو
 (۴) نیریز - فامور - مسیله - جازموریان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دریاچه‌های فصلی کشور در فصول پربارش وسعت بیش‌تری پیدا می‌کنند و در دوره‌های کم‌بارش محدود و خشک می‌شوند. مانند مسیله، نیریز، هامون و جازموریان.

شماره: ۹۸۹۰۰۴

۱۵۳- در زمان کدام سلسله‌ها در ایران، عناصر اصلی تقسیمات کشوری به ترتیب شامل ایالت، ولایت، بلوک و قصبه بود؟

- (۱) قاجار - پهلوی - تیموریان
 (۲) افشاریه - قاجار - صفویه
 (۳) صفویه - افشاریه - زندیه
 (۴) زندیه - قاجار - تیموریان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در زمان صفویه، افشاریه و زندیه، عناصر اصلی تقسیمات کشوری به ترتیب شامل ایالت، ولایت بلوک و قصبه بود.

شماره: ۹۰۹۸۹۲

۱۵۴- دریای خزر بین کدام کشورها واقع شده است؟

- (۱) ایران - روسیه - قزاقستان - ترکمنستان - آذربایجان
 (۲) ارمنستان - ایران - آذربایجان - روسیه - ترکیه
 (۳) روسیه - ایران - افغانستان - پاکستان - هند
 (۴) ایران - ترکمنستان - قرقیزستان - ازبکستان - روسیه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روسیه در شمال و ایران در جنوب و قزاقستان و ترکمنستان در شرق و آذربایجان در غرب دریای خزر واقع شده‌اند.

شماره: ۹۶۵۵۴

۱۵۵- تمام گزینه‌ها در مورد خصوصیات دریای خزر درست است به جز .....

- (۱) طول این دریا حدود ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۳۰۰ کیلومتر است.
 (۲) رودهای ولگا و اورال از شمال و سفیدرود و هراز از جنوب به این دریا می‌ریزند.
 (۳) این دریا از دو چاله تشکیل شده و دنباله‌ی رشته کوه آرارات، آن را به دو بخش تقسیم کرده است.
 (۴) پهنه‌ی آبی بزرگی است که در امتداد شمال به جنوب کشیده شده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دریای خزر از دو چاله تشکیل شده و دنباله‌ی رشته کوه‌های قفقاز، آن را به دو بخش تقسیم کرده است.

شماره: ۹۰۹۸۹۰

۱۵۶- چرا «شاه عباس» رزم‌آوران و سلحشوران سپاه خود را به نواحی شمال شرقی (کشور ایران) فرستاد؟

(۱) حمله به ازبکان

(۲) حفظ مرزهای شمالی

(۳) از بین بردن قزلباش سرکش

(۴) جلوگیری از شورش در مرزها

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شاه عباس برای حفظ مرزهای شمالی ایران، تعدادی از قبایل گرد را به نواحی شمال شرقی کشور فرستاد.

شماره: ۹۹۹۳۳۹

۱۵۷- کشور ایران در کدام نوع از مرزهایش، مسافتی تقریباً برابر دارد؟

(۱) دریایی با خشکی

(۲) خشکی با رودخانه‌ای

(۳) دریایی با رودخانه‌ای

(۴) رودخانه‌ای با دریاچه‌ای و باتلاقی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کشور ایران با ۱۵ کشور همسایه است. مرز با برخی از کشورها، کوه و دشت و به طور کلی خشکی است. مرز با برخی کشورها دریاهای عمان، خزر و خلیج فارس است که به آن‌ها مرز دریایی می‌گویند. رودخانه هم در برخی موارد مرز ایران و کشورهای همسایه را می‌سازند و به مقدار بسیار کم هم بین ایران و کشورهای همسایه مرز دریاچه و باتلاق وجود دارد. از این میان دو نوع مرز دریایی و رودخانه هر یک با مقدار حدود ۳۱ درصد تقریباً با هم برابر هستند.

شماره: ۹۷۶۴۰۹

۱۵۸- مهم‌ترین عامل تغییر شکل ناهمواری‌های در ایران چیست؟

(۱) فرسایش بادی

(۲) فرسایش یخچالی

(۳) فرسایش به وسیله امواج

(۴) فرسایش به وسیله آب‌های روان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عوامل تغییر شکل ناهمواری‌ها عبارتند از: آب‌های روان - باد - اختلاف دما به همراه عمل کرد انسان، که با بهره‌برداری‌های گوناگون خود از محیط، سرعت تغییرات را افزایش داده است.

شماره: ۸۷۶۴۴۹

۱۵۹- بلندترین قله کوهستانی زاگرس در همدان ..... است.

(۱) الوند

(۲) دنا

(۳) زردکوه بختیاری

(۴) دماوند

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قله الوند در زاگرس شمال غربی در استان همدان واقع شده است.

شماره: ۸۷۶۴۵۲

۱۶۰- یک پژوهشگر جغرافیایی با مراجعه به افراد در ارتباط با محیط به دنبال تکمیل چه مرحله‌ای از پژوهش خود است؟

(۱) طرح مسئله

(۲) نتیجه‌گیری

(۳) پردازش اطلاعات

(۴) جمع‌آوری اطلاعات

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۰۲۶۵

۱۶۱- با افزایش هر هزار متر ارتفاع، دمای هوا به طور میانگین چقدر کاهش می‌یابد و کدام ویژگی توده‌ی هوا، در سطح افقی باید تقریباً در صدها کیلومتر همسان باشد؟

(۱) ۶ درجه‌ی سانتی‌گراد - شیمیایی

(۲) ۷ درجه‌ی سانتی‌گراد - شیمیایی

(۳) ۶ درجه‌ی سانتی‌گراد - فیزیکی

(۴) ۷ درجه‌ی سانتی‌گراد - فیزیکی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، دمای هوا به طور میانگین ۶ درجه‌ی سانتی‌گراد کاهش می‌یابد.

توده‌ی هوا، حجم بزرگی از هوا است که ویژگی فیزیکی آن به خصوص از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی در صدها کیلومتر تقریباً همسان می‌باشد.

شماره: ۹۰۹۶۳۲

۱۶۲- مرز چیست؟

- ۱) محل قرار گرفتن هر مکان، نسبت به پدیده‌ها
  - ۲) محل دقیق هر پدیده یا مکان، باتوجه به طول و عرض جغرافیایی
  - ۳) مهم‌ترین عامل تشخیص و جدایی هر کشور از کشور همسایه
  - ۴) محل قرار گرفتن هر مکان و محل دقیق هر پدیده
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۳۷۴۹

۱۶۳- کدام یک از عوامل زیر نمی‌تواند فرسایش انسانی را در نواحی بیابانی و دشت‌ها گسترش دهد؟

- ۱) تغییرات کاربری اراضی
  - ۲) رها کردن مسیل‌ها و مجاری رودها
  - ۳) احداث جاده‌ها در مناطق حساس
  - ۴) بهره‌برداری وسیع از معادن
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عواملی که می‌تواند فرسایش انسانی را در نواحی بیابانی و دشت‌ها گسترش دهد.
- ۱) بهره‌برداری انسانی و تغییرات کاربری اراضی
  - ۲) بوته‌کنی و از بین بردن پوشش گیاهی
  - ۳) دستکاری نابخردانه در مسیل‌ها و مجاری رودها
  - ۴) احداث جاده‌ها در مناطق حساس
  - ۵) بهره‌برداری وسیع از معادن و منابع طبیعی

شماره: ۸۹۴۰۳۳

۱۶۴- به ترتیب ایران نسبت به افغانستان و عراق در کدام سمت جغرافیایی قرار گرفته است؟

- ۱) غرب، جنوب
  - ۲) غرب، شرق
  - ۳) شرق، غرب
  - ۴) شمال شرق، جنوب غرب
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایران در غرب افغانستان و در شرق عراق قرار گرفته است.

شماره: ۱۰۲۵۶۷۲

۱۶۵- به ترتیب شکل امروزی ناهمواری‌های ایران مربوط به کدام دوران است و پس از آخرین تحولات در کدام دوره، شکل نهایی یافته است؟

- ۱) کواترنر - اوایل سنوزویک
- ۲) اوایل سنوزویک - ترشیاری
- ۳) اواخر سنوزویک - کواترنر
- ۴) ترشیاری - اواخر سنوزویک

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شکل امروزی کشور ایران به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی سنوزویک مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره‌ی کواترنر ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافت.

شماره: ۹۹۹۲۳۷

۱۶۶- کدام گزینه در مورد رشد مطلق جمعیت درست است؟

- ۱) میزان موالید از میزان مرگ‌ومیر کم شده و در آخر در ۱۰۰ ضرب می‌شود.
  - ۲) میزان مرگ‌ومیر از موالید کم شود و تقسیم بر جمعیت کل کشور در همان سال می‌شود.
  - ۳) میزان موالید از میزان مرگ‌ومیر کم می‌شود و تقسیم بر تعداد کل کشور، سپس در ۱۰۰ ضرب می‌شود.
  - ۴) میزان مرگ‌ومیر را از موالید کم کرده تقسیم بر تعداد کل جمعیت کشور در همان سال و در نهایت از میزان مهاجرت کم یا زیاد و در ۱۰۰ ضرب می‌شود.
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

میزان مرگ و میر - میزان موالید

$$\text{فرمول رشد مطلق جمعیت} \leftarrow 100 \times \text{تعداد مهاجرت} \pm \frac{\text{میزان موالید} - \text{میزان مرگ و میر}}{\text{تعداد کل جمعیت همان سال}}$$

موالید و مرگ‌ومیر، رشد طبیعی جمعیت را نشان می‌دهد که اگر مهاجرت را به آن اضافه یا از آن کم کنیم رشد مطلق جمعیت را به دست خواهیم آورد.

شماره: ۹۰۹۴۷۱

۱۶۷- ناهمواری‌های منطقه مرکزی ایران بر چند نوعند؟

- (۱) کوه‌های منفرد مرکزی - توده‌های آذرین
- (۲) کوه‌های چین‌خورده - کوه‌های منفرد مرکزی
- (۳) کوه‌های چین‌خورده - کوه‌های مرکزی
- (۴) توده‌های آتش‌فشانی - توده‌های نفوذی آذرین

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برخی از ناهمواری‌های ایران داخل مثلثی قرار دارد که بیش‌تر به اشکال کوه‌های چین‌خورده یا کوه‌های منفرد مرکزی (توده‌های نفوذی آذرین) دیده می‌شوند.

شماره: ۸۹۴۰۲۰

۱۶۸- قدیمی‌ترین قنات ایران در کدام استان قرار دارد؟

- (۱) کرمان
- (۲) سیستان و بلوچستان
- (۳) خراسان رضوی
- (۴) خراسان جنوبی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قدیمی‌ترین قنات ایران، قصبه‌ی گناباد در استان خراسان رضوی است.

شماره: ۱۰۲۹۵۵۴

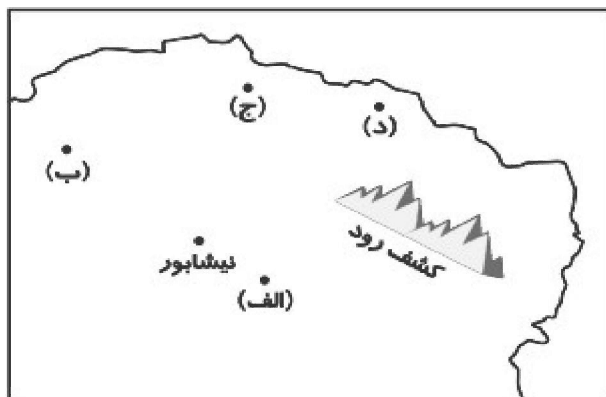
۱۶۹- کدام گزینه برخی از مفاهیم اساسی در دانش جغرافیا را نشان می‌دهد؟

- (۱) زمین و جایگاه انسان
- (۲) محیط جغرافیایی و جایگاه انسان
- (۳) انسان و محیط طبیعی
- (۴) مکان و روابط متقابل انسان با محیط

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برخی از مفاهیم اساسی در دانش جغرافیا، مکان و روابط متقابل انسان با محیط است.

شماره: ۹۹۹۲۵۸

۱۷۰- با توجه به نقشه کوه‌های شمال خراسان، محل رشته‌کوه «بینالود» و «هزارمسجد» به ترتیب در کدام قسمت قرار دارند؟

(۱) «ب» و «ج»

(۲) «الف» و «د»

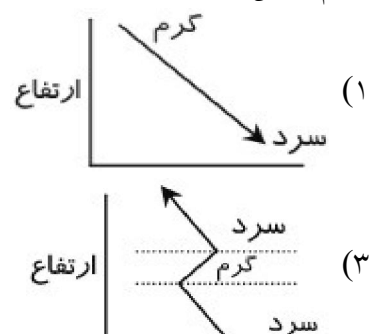
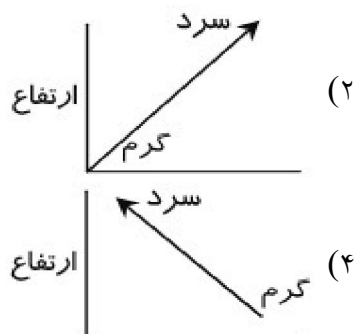
(۳) «ج» و «ب»

(۴) «ب» و «د»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بینالود از رشته‌کوه‌های شمال خراسان در اطراف نیشابور است.

شماره: ۹۳۸۴۶۷

۱۷۱- کدام شکل، وارونگی دما در شهرهای آلوده را نشان می‌دهد؟

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۰۲۷۸

۱۷۲- چه امری سبب شده تا انسان تلاش کند نسبت به ناشناخته‌ها، آگاهی و شناخت پیدا کند؟

- (۱) حس کنجکاوی
- (۲) رفع نیازهای مادی
- (۳) برقراری رابطه‌ی متعادل با محیط طبیعی
- (۴) بهره‌برداری از منابع طبیعی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حس کنجکاوی انسان درباره‌ی جهان و زندگی و مسائل گوناگون آن سبب شده است تا انسان تلاش کند نسبت به ناشناخته‌ها، آگاهی و شناخت کسب کند.

شماره: ۸۸۲۲۹۴

۱۷۳- چه عاملی سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی در کشور ما شده است؟

- (۱) وجود بارش‌های کم و زیاد در نواحی مختلف ایران
- (۲) وجود ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۵ درجه‌ی شمال
- (۳) اختلاف شدید درجه‌ی حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف
- (۴) وجود ارتفاعات مختلف با آب و هوای مختلف در ایران

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اختلاف شدید درجه‌ی حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

شماره: ۹۷۶۱۰۵

۱۷۴- چگونه جغرافیا به انسان کمک می‌کند تا زندگی بهتری داشته باشد؟

- (۱) شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی
- (۲) با استفاده از قوانین و یافته‌های علوم دیگر
- (۳) تبدیل محیط‌های طبیعی به محیط‌های انسانی
- (۴) تأمین نیازهای مادی و انرژی از محیط طبیعی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست، پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است؟

شماره: ۹۸۸۹۵۲

۱۷۵- وضعیت عبارات زیر از حیث صحیح و غلط بودن در کدام گزینه آمده است؟

(الف) چشم‌انداز نواحی کوهستانی شمالی کشور، چین‌خوردگی‌هایی دیواره مانند با دره‌های موازی است.
(ب) رشته‌کوه زاگرس پس از میلیون‌ها سال فرسایش توسط عوامل بیرونی و انباشت رسوبات به شکل امروزی درآمده است.

(ج) قطع درختان و احداث سدها، از جمله دخالت‌های انسان است که چشم‌انداز کوه‌های البرز را دگرگون کرده است.

(د) دامنه‌های شمالی و جنوبی رشته‌کوه البرز دو دنیای متفاوت را از حیث آب و هوا و پوشش گیاهی شکل داده‌اند.

- (۱) غ - ص - ص - ص (۲) غ - غ - ص - ص (۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - غ - ص - غ

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چین‌خوردگی‌های دیوارمانند با دره‌های موازی از ویژگی‌های کوه‌های غربی ایران (زاگرس) هستند.

شماره: ۸۹۴۰۱۱

۱۷۶- سرزمین‌های هموار در قالب چه شکلی ظهور می‌یابند و چگونه تشکیل می‌شوند؟

- (۱) دشت‌ها - رسوب کردن مواد حاصل از فرسایش در بین کوه‌ها
- (۲) دره‌ها - هموار شدن ناهمواری‌ها توسط عوامل فرسایشی مانند باد و باران
- (۳) جلگه‌ها - هموار شدن ناهمواری‌ها توسط عوامل فرسایشی مانند باد و باران
- (۴) تپه‌ها - رسوب کردن مواد حاصل از فرسایش در بین کوه‌ها

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بین نواحی کوهستانی مناطقی دیده می‌شود که ارتفاع آن‌ها کم است، این نواحی دشت‌ها و جلگه‌ها هستند. دشت‌ها به دو صورت شکل گرفته‌اند: (۱) روش تراکمی (۲) روش فرسایشی

شماره: ۸۹۴۰۲۹

۱۷۷- کدام یک از سوالات زیر به ترتیب بر «رکن اساسی جغرافیا» و «روابط متقابل انسان و محیط» دلالت دارد؟

- (۱) چه موقع - چه کسانی
(۲) کجا - چه کسانی
(۳) چه موقع - چه چیز
(۴) کجا - چه چیز

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سؤال «کجا؟» بر رکن اساسی جغرافیا و با مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد و سؤال «چه کسی یا چه کسانی؟» با روابط متقابل انسان و محیط و فعالیت‌های انسانی سروکار دارد.

شماره: ۱۰۰۳۴۶۰

۱۷۸- بی‌توجهی به تثبیت خاک در پدیده‌ی گردوغبار، مربوط به کدام موضوع از سوالات کلیدی جغرافیایی است؟

- (۱) روابط متقابل انسان و محیط
(۲) روند زمانی موضوعات پدیده‌ها
(۳) بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها
(۴) دلالت بر ماهیت هر پدیده یا مسئله

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۰۷۶۶۱

۱۷۹- «داشتن رطوبت نسبی بالا» و «تبخیر و تعرق زیاد» به ترتیب از ویژگی‌های کدام نوع آب و هوا است؟

- (۱) آب و هوای معتدل خزری - آب و هوای گرم و خشک
(۲) آب و هوای شرجی - آب و هوای گرم و خشک
(۳) آب و هوای معتدل خزری - آب و هوای کوهستانی
(۴) آب و هوای شرجی - آب و هوای کوهستانی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ویژگی آب و هوای شرجی: بارندگی اندک، رطوبت نسبی بالا، میانگین دمای بالای سالیانه و ویژگی آب و هوای گرم و خشک: بارش کم و خشکی هوا، اختلاف شدید دما، فقر پوشش گیاهی، تبخیر و تعرق زیاد

شماره: ۹۰۹۶۳۱

۱۸۰- کدام مورد سبب می‌شود تا محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود؟

- (۱) تأثیرگذاری محیط طبیعی در زندگی انسان‌ها
(۲) رفع نیازهای انسان
(۳) مطالعات انسان در طبیعت
(۴) نامتعادل بودن محیط طبیعی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود در دهه‌های اخیر، فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط تأثیر بسیار بگذارد.

فناوری‌های جدید، انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده و میزان دسترسی انسان را گسترش داده است انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

شماره: ۱۰۲۵۶۹۶

۱۸۱- کدام گزینه در مورد نقش سکونتگاه در ایران درست نیست؟

- (۱) امروزه اغلب سکونت‌گاه‌ها چند نقش دارد و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
(۲) نقش سکونت‌گاه‌ها در چهره و سیمای آن منعکس می‌شود.
(۳) نقش سکونت‌گاه‌ها براساس وضع آب و خاک و شیب زمین تعیین می‌شود.
(۴) ممکن است نقش سکونت‌گاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نقش سکونت‌گاه‌ها براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

شماره: ۹۷۶۱۰۴

۱۸۲- پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟
الف) کارشناسان هواشناسی با توجه به چه مواردی می‌توانند وضعیت هوا و تغییرات آن را برای روزهای آینده پیش‌بینی کنند؟

- ب) چرا در مناطق جنوبی کشورمان مقدار تابش خورشید بیشتر و هوا گرم‌تر است؟
ج) کدام توده هوا، در تابستان هوای گرم عربستان را وارد ایران می‌کند؟
۱) الف) رطوبت هوا، سرعت هوا، جهت هوا ب) زیرا زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است. ج)
توده هوای سودانی
۲) الف) جهت هوا، دمای هوا، فشار هوا ب) زیرا جنوب ایران در منطقه جنب حاره‌ای قرار دارد ج) توده هوای گرم و خشک
۳) الف) سرعت هوا، جهت هوا، نوع توده هوا ب) زیرا زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است. ج)
توده هوای گرم و خشک
۴) الف) فشار هوا، رطوبت هوا، جهت هوا ب) زیرا جنوب ایران در منطقه جنب حاره‌ای قرار دارد ج) توده هوای سودانی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
الف) با توجه به نوع توده هوا، سرعت و جهت هوا، کارشناسان هواشناسی می‌توانند وضعیت هوا و تغییرات آن را برای روزهای آینده پیش‌بینی کنند.
ب) در مناطق جنوبی کشور، که در عرض‌های پایین جغرافیایی قرار دارند، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است و به همین دلیل در این نواحی، مقدار تابش خورشید بیشتر و هوا گرم‌تر است.
ج) توده هوای گرم و خشک در تابستان هوای گرم را از عربستان به ایران وارد می‌کند و باعث افزایش شدید دما می‌شود.

شماره: ۹۴۲۷۰۴

۱۸۳- در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل ..... و .....، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای ..... است.

- ۱) سنگینی - بالا رفتن هوا - سرد و خشک
۲) سبکی - بالا رفتن هوا - سرد و خشک
۳) سنگینی - فرونشینی هوا - گرم و خشک
۴) سبکی - فرونشینی هوا - گرم و خشک

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است.

شماره: ۹۰۹۶۳۴

۱۸۴- هریک از گزینه‌های زیر به ترتیب ویژگی‌های کدام یک از ناهمواری‌ها می‌باشند و ارتفاع عوارض سطح زمین بر چه پایه‌ای محاسبه می‌شود؟

«سرزمین نسبتاً هموار - معمولاً دارای دامنه‌های تند - نواحی عمده سکونت انسان - بیش از یک سوم سطح زمین را پوشانده‌اند.»

- ۱) فلات - فلات - دشت - کوه - سطح آب‌های آزاد
- ۲) فلات - کوه - دشت - فلات - سطح آب‌های بین‌المللی
- ۳) فلات - کوه - دشت - دشت - سطح آب‌های آزاد
- ۴) کوه - کوه - دشت - فلات - سطح دریاچه‌های داخلی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «فلات‌ها»، سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً همواری هستند که در کوهستان‌ها محصور بوده و کناره‌های آنها با شیب تند به نواحی پست متصل می‌شوند.

«کوه» ناهمواری برجسته و «مرتفعی» است که معمولاً دامنه‌های تند و قله برجسته دارد.

«دشت‌ها» بیش از یک سوم سطح زمین را پوشانده‌اند و نواحی عمده سکونت، زندگی و فعالیت انسانها را تشکیل می‌دهند.

ارتفاع کوه‌ها و تپه‌ها و سایر عوارض سطح زمین را نسبت به سطح دریا (سطح متوسط آب‌های آزاد)، محاسبه می‌کنند.

شماره: ۹۴۲۳۴۵

۱۸۵- علت شوری زیاد آب دریاچه‌ی ارومیه، بیش‌تر به کدام مورد مربوط است؟

- ۱) وجود لایه‌های نمکی ته‌نشین شده در بستر دریاچه
- ۲) تبخیر شدید آب به علت گرمی هوا در فصل تابستان
- ۳) عمق کم و ارتفاع زیاد، تبخیر تدریجی و وزش باد
- ۴) عبور برخی رودهای تغذیه‌کننده از لایه‌های نمکی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در قسمت شمالی دریاچه‌ی ارومیه، تعدادی گند نمکی وجود دارد. رودی که از قسمت شمال به این دریاچه وارد می‌شود (تلخه‌رود) از میان این گندهای نمکی عبور می‌کند و با خود نمک‌های فراوانی را وارد دریاچه می‌کند.

شماره: ۹۸۸۹۶۷

۱۸۶- عبارت «گرم‌تر و سبک‌تر شدن هوای مجاور سطح زمین از لایه‌های که امکان صعود و جابه‌جایی هوا به سمت بالا را فراهم می‌آورد» مربوط به کدام شرایط دمایی است و با توجه به تقسیمات آب و هوایی ایران، کدام یک از ویژگی‌های معماری با نوع آب و هوای متناسب در مقابل آن همخوانی دارد؟

(۱) شرایط وارونگی دما - پنجره‌های کوچک با سایبان (گرم و شرجی) - استفاده از بادگیر (گرم و شرجی)

(۲) شرایط عادی دما - انطباق جهت ساختمان با نسیم ساحل و دریا (گرم و شرجی) - بهره‌گیری از جهت آفتاب در بنا (کوهستانی)

(۳) شرایط وارونگی دما - پنجره‌های کوچک با سایبان (معتدل خزری) - دادن شکل گنبدی به بنا (گرم و شرجی) - استفاده از پایه‌های چوبی برای ساختمان (معتدل خزری)

(۴) شرایط عادی دما - استفاده از خاک و گِل که ظرفیت حرارتی زیادی دارند (گرم و خشک) - استفاده از بادگیر (گرم و شرجی)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در شرایط عادی دما، هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سبک‌تر از لایه‌های بالایی است و به راحتی می‌تواند به سمت بالا صعود کند و جابه‌جا شود. ویژگی‌های معماری و نوع آب و هوای متناسب با آن: استفاده از پایه‌های چوبی برای ساختمان (معتدل خزری) پنجره‌های کوچک با سایبان (گرم و خشک) بام‌های شیب‌دار یا شیروانی (معتدل خزری) انطباق جهت ساختمان با نسیم ساحل و دریا (گرم و شرجی) دادن شکل گنبدی به بنا (گرم و خشک) بهره‌گیری از جهت آفتاب در بنا (کوهستانی) استفاده از بادگیر (گرم و خشک) استفاده از خاک و گِل که ظرفیت حرارتی زیادی دارند (گرم و خشک)

شماره: ۹۵۵۶۳۶

۱۸۷- کدام گزینه در رابطه با ویژگی «رودهای ایران» درست است؟

(الف) رودهای مناطق مرطوب بیشتر طغیانی و اتفاقی‌اند و مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف، متفاوت است.

(ب) رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند دائمی هستند و در نواحی مرطوب، مقدار آب آن‌ها بیشتر است.

(ج) با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها هرچه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها بیشتر می‌شود.

(د) در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار است و در پایان این دوره، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.

(۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) ج و د (۴) ب و د

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی قسمت‌های نادرست:

(الف) رودهای مناطق نسبتاً خشک بیشتر طغیانی و اتفاقی‌اند و مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف متفاوت است.

(ج) با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هرچه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کمتر می‌شود.

شماره: ۹۴۷۹۷۴

۱۸۸- دریای خزر بخش اعظم از بقایای دریای ..... است و رود ..... از سمت شمال به دریای خزر می‌ریزد.

(۱) سیاه - هراز (۲) تیس - ولگا (۳) سیاه - ولگا (۴) تیس - هراز

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دریای خزر از بقایای دریای عظیم تیس است که زمانی بخش اعظم نیمکره‌ی شمالی را پوشانده بود. رودهای ولگا و اورال از شمال به دریای خزر می‌ریزند.

شماره: ۹۰۹۳۸۰

۱۸۹- از دلایل اهمیت ..... دسترسی به آبهای آزاد جهان و نام دیگر آن ..... است و آب دریاچه ارومیه به علت ..... بسیار شور است و عمیقترین نقطه دریاچه ارومیه در جهت ..... آن قرار دارد و دریاچه‌ها به لحاظ ..... به نوع فصلی و دائمی تقسیم می‌شوند.

(۱) دریای عمان - مکران - عبور برخی رودها از لایه‌های نمکی - شمال غربی - زمانی

(۲) دریای عمان - کبودان - تبخیر شدید - شمال شرقی - چگونگی تشکیل

(۳) خلیج فارس - کبودان - تبخیر شدید - شمال غربی - زمانی

(۴) خلیج فارس - مکران - عبور برخی رودها از لایه‌های نمکی - شمال شرقی - چگونگی تشکیل

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آنچه امروز دریای عمان نامیده می‌شود در گذشته دریای مکران نام داشت. این دریا بین ایران، عمان و پاکستان مشترک است. تنها دریای آزاد ایران، که از طریق آن می‌توان به آب‌های همه دریا‌های جهان دسترسی داشت، دریای عمان است.

به علت عبور برخی از رودها از لایه‌های نمکی، آب دریاچه ارومیه بسیار شور است.

عمیقترین نقطه دریاچه ارومیه در جهت شمال غربی آن قرار دارد. دریاچه‌ها به لحاظ زمانی به دو نوع فصلی و دائمی تقسیم می‌شوند.

شماره: ۹۵۷۲۸۴

۱۹۰- میزان آب مصرفی شهری، روستایی چند برابر مصرف آب در بخش صنایع در ایران است و با توجه به چه عاملی هرچه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کم‌تر می‌شود؟

(۱) دو برابر - ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها

(۲) دوبرابر - عرض جغرافیایی و تغییرات اقلیمی

(۳) سه‌برابر - ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها

(۴) سه‌برابر - جغرافیایی و تغییرات اقلیمی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. میزان آب مصرفی شهری، روستایی (۶٪) سه‌برابر میزان آب مصرفی بخش صنایع (۲٪) است و با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هرچه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کم‌تر می‌شود.

شماره: ۹۵۱۳۵۸

۱۹۱- هریک از عبارات زیر به ترتیب کدام موقعیت جغرافیایی را بیان می‌کند؟
الف) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی واقع شده است.

ب) دانش‌آموزی که در ردیف پنجم ستون اول کلاس نشسته است.

پ) ایران با کشورهای ترکمنستان، عراق و پاکستان همسایه است.

ت) ایران در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه هرمز و دریای خزر واقع شده است.

(۱) مطلق - نسبی - نسبی - مطلق

(۲) مطلق - مطلق - نسبی - نسبی

(۳) نسبی - مطلق - نسبی - مطلق

(۴) نسبی - نسبی - مطلق - مطلق

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. الف) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی واقع شده است. (مطلق یا ریاضی)

ب) دانش‌آموزی که در ردیف پنجم ستون اول کلاس نشسته است. (مطلق یا ریاضی)

پ) ایران با کشورهای ترکمنستان، عراق و پاکستان همسایه است. (نسبی)

ت) ایران در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه هرمز و دریای خزر واقع شده است. (نسبی)

شماره: ۹۶۴۰۷۴

۱۹۲- در کدام گزینه تعریف «کانون‌های آبگیر» به درستی بیان شده است؟

- (۱) به محدوده‌ای که آب‌های جاری را با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، به سوی پایین‌ترین نقطه‌ی آن هدایت می‌کند.
  - (۲) رودهایی که تمام آب آن‌ها در کشور جریان دارد و وارد دریاچه‌های داخلی می‌شوند.
  - (۳) مکان‌هایی در مناطق کوهستانی وجود دارند که آب بخش‌هایی از رودها را تأمین می‌کنند.
  - (۴) رودهایی که آب آن‌ها به دریاهای اطراف کشور می‌ریزد، اما در طول مسیر مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مناطق کوهستانی، مکان‌هایی وجود دارند که آب بخش‌هایی از رودها را تأمین می‌کنند، به این مکان‌ها کانون‌های آبگیر می‌گویند.

شماره: ۱۰۱۴۴۸۰

۱۹۳- کدام مورد نشان‌دهنده قانون ۷۰ در میزان رشد جمعیت یک کشور است؟

- (۱) زمان دو برابر شدن رشد طبیعی جمعیت
  - (۲) زمان کاهش یافتن رشد مطلق جمعیت
  - (۳) زمان افزایش یافتن رشد طبیعی جمعیت
  - (۴) زمان دو برابر شدن رشد میزان جمعیت
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در میزان رشد جمعیت یک کشور، قانون ۷۰ نشان‌دهنده‌ی دو برابر شدن میزان جمعیت هر کشور است.

شماره: ۹۸۹۰۰۵

۱۹۴- کدام گزینه صحیح و غلط بودن عبارات‌های زیر را به درستی بیان می‌کند؟

- (الف) بنادر شیرویه، مگام و تاحونه از بنادر سواحل خلیج فارس هستند.
  - (ب) از جمله دلایل اهمیت مشترک خلیج فارس و دریای خزر تجارت دریایی، وجود منابع عظیم نفت و گاز و صید ماهی و پرورش مروارید است.
  - (پ) طول دریای پارس ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض آن ۳۰۰ کیلومتر است.
  - (ت) خلیج فارس از پیشروی آب اقیانوس هند به دره‌های زاگرس و ایجاد خلیجی هلالی شکل در جهت شرق - غربی به وجود آمده است.
- (۱) غ - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) ص - ص - غ - غ (۴) غ - ص - ص - غ
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- (ب) از جمله دلایل اهمیت مشترک خلیج فارس و دریای خزر تجارت دریایی، بهره‌برداری از منابع نفت و گاز و صید ماهی است.
- (پ) طول دریای پارس ۹۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۲۵۰ کیلومتر است.

شماره: ۹۵۱۳۶۷

۱۹۵- چرا موقعیت نسبی ایران مهم است؟

- (۱) پل ارتباطی بین سه قاره اروپا، آسیا و آفریقا است.
  - (۲) در مجاورت خلیج فارس و تنگه‌ی هرمز قرار دارد.
  - (۳) ۶۶٪ ذخایر نفت جهان را دارا است.
  - (۴) در مرکز ناحیه‌ی جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام قرار دارد.
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایران از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است زیرا در مجاورت خلیج فارس و تنگه‌ی هرمز قرار گرفته است.

شماره: ۸۸۹۳۲۴

۱۹۶- کدام گزینه بیانگر موقعیت نسبی نیست؟

- (۱) دریا (۲) کانالها (۳) موقعیت ارتباطی (۴) منابع اقتصادی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منظور از موقعیت نسبی هر کشور، محل قرار گیری آن کشور نسبت به سایر کشورها، دریاها، تنگه‌ها، کانالها، منابع اقتصادی و ... است.

شماره: ۱۰۲۳۷۵۸

۱۹۷- چه تعداد از عبارتهای زیر درست است؟

- (الف) طبق آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵، جمعیت ایران تقریباً ۸۰ میلیون نفر بوده است.
 (ب) میزان رشد طبیعی جمعیت به جز مواردی خاص در مناطق مختلف جهان یکسان است.
 (ج) میزان رشد جمعیت آبادان در سال ۱۳۵۵ به کمترین میزان خود رسیده بود.
 (د) جمعیت جهان به دلیل اهمیت در برنامه‌ریزی‌ها از لحاظ سنی دسته‌بندی شده است.
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. • بررسی قسمت‌های نادرست:

- (ب) میزان رشد طبیعی جمعیت در جهان، یکسان نیست.
 (ج) میزان رشد جمعیت آبادان در سال ۱۳۶۵، به کمترین میزان خود رسیده بود.

شماره: ۹۶۳۳۴۲

۱۹۸- با توجه به عبارتهای زیر به ترتیب کدام مورد صحیح یا غلط می‌باشد؟

- (الف) چگونگی شکل‌گیری محیطهای جغرافیایی، حاصل روابط متقابل انسان‌ها با یکدیگر است.
 (ب) جغرافی‌دان‌ها با دید ترکیبی و جزءنگر موضوعات را مطالعه می‌کنند، زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
 (ج) رابطه جغرافیایی شهری و جغرافیای جمعیت به ترتیب از مطالعات شهری معماری و جامعه‌شناسی کمک می‌گیرند.
 (۱) ص - غ - غ - غ (۲) ص - ص - ص - ص (۳) غ - غ - غ - غ (۴) غ - ص - ص - ص

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح عبارتهای نادرست:

- (الف) چگونگی شکل‌گیری محیطهای جغرافیایی، حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.
 (ب) جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کند، زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
 (ج) علم جغرافیا از یافته‌های علوم دیگر استفاده می‌کند، رابطه بین جغرافیا با سایر علوم دوسویه بوده و در یک جریان دوطرفه از داده‌ها و یافته‌های یکدیگر استفاده می‌نمایند.
 (د) جغرافیای جمعیت از علم جمعیت‌شناسی کمک می‌گیرد.

شماره: ۹۹۳۳۱۹

۱۹۹- کدام گزینه در تعریف موقعیت مطلق درست است؟

- (۱) محل قرارگیری هر مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی
 (۲) محل دقیق هر پدیده یا مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسان پیرامون خود
 (۳) محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسان پیرامون خود
 (۴) محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان است.

شماره: ۱۰۲۶۶۶۹

۲۰۰- اگر با خطی نقشه کشور ایران را از شمال به جنوب به دو بخش تقسیم کنیم بیشترین جلگه‌های ایران در کدام قسمت واقع شده‌اند؟

(۱) نیمه غربی کشور (۲) نیمه شرقی کشور (۳) نیمه جنوبی کشور (۴) نواحی مرکزی کشور

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیشترین جلگه‌های ایران در نیمه‌ی غربی کشور واقع شده‌اند زیرا حجم پهنه‌های آبی (دریا، دریاچه و رودها) در غرب کشور بیش از نیمه‌ی شرقی آن است.

شماره: ۸۹۴۰۳۵

۲۰۱- کدام قابلیت‌های سواحل دریای عمان، سبب اهمیت آن شده است؟

(۱) ارتباطی (۲) توریستی (۳) دفاعی (۴) ماهیگیری

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سواحل دریای عمان (نه دریای عمان) از نظر دفاعی برای ایران بسیار پر اهمیت است.

شماره: ۹۷۶۴۰۸

۲۰۲- قرارگیری خلیج فارس به‌عنوان قلب ناحیه جهان اسلام و برخورداری از عرض جغرافیایی دقیق به ترتیب مربوط به، کدام موقعیت جغرافیایی است؟

(۱) موقعیت نسبی - موقعیت ریاضی (۲) موقعیت ریاضی - موقعیت نسبی
(۳) موقعیت مطلق - موقعیت ریاضی (۴) موقعیت نسبی - موقعیت نسبی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در موقعیتی نسبی، محل قرارگیری هر مکان (خلیج فارس) نسبت به پدیده‌های طبیعی و انسانی (مجاورت با کشورهای جهان اسلام) پیرامون خود توجه می‌شود و در موقعیت مطلق طول و عرض دقیق هر مکان در نظر گرفته می‌شود.

شماره: ۱۰۰۳۴۶۳

۲۰۳- از مراحل پژوهش در جغرافیا، «گام سوم» کدام است؟

(۱) پردازش اطلاعات (۲) تدوین فرضیه
(۳) نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها (۴) جمع‌آوری اطلاعات

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مراحل یک پژوهش جغرافیایی عبارتند از:

(۱) طرح سؤال و بیان مسئله
(۲) تدوین فرضیه
(۳) جمع‌آوری اطلاعات
(۴) پردازش اطلاعات
(۵) نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها

شماره: ۹۹۹۲۰۹

۲۰۴- کدام شاخه صنعتی، بعد از نفت و گاز «بزرگ‌ترین» بخش صنعتی کشور به‌شمار می‌رود؟

(۱) غذایی (۲) فلزات اساسی (۳) پتروشیمی (۴) خودروسازی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از جمله صنایع مهم در کشور ما صنعت پتروشیمی است که بعد از نفت و گاز بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور به‌شمار می‌آید.

شماره: ۹۹۱۷۲۸

۲۰۵- به ترتیب امتداد «دریای خزر» و جهت «خلیج فارس» چگونه است؟

(۱) غربی به شرقی - غربی به شرقی (۲) غربی به شرقی - شمالی به جنوبی
(۳) شمالی به جنوبی - شرقی به غربی (۴) شمالی به جنوبی - شمالی به جنوبی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. امتداد دریای خزر شمالی به جنوبی و جهت خلیج فارس شرقی به غربی است.

شماره: ۱۰۲۹۵۵۲

۲۰۶- کشور ایران در کدام بخش از جهان استقرار یافته است؟

- (۱) غرب قاره‌ی آسیا
(۲) جنوب غربی قاره‌ی آسیا
(۳) جنوب قاره‌ی آسیا
(۴) آسیای مرکزی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایران در جنوب غربی قاره آسیا در منطقه خاورمیانه واقع شده است.

شماره: ۸۷۶۴۴۷

۲۰۷- به چه دلیل بخش زیادی از بیابان لوت کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد و به ترتیب دریاچه‌های مهارلو در استان فارس و

مسیله در شرق قم جزء کدام نوع از دریاچه‌های ایران هستند؟

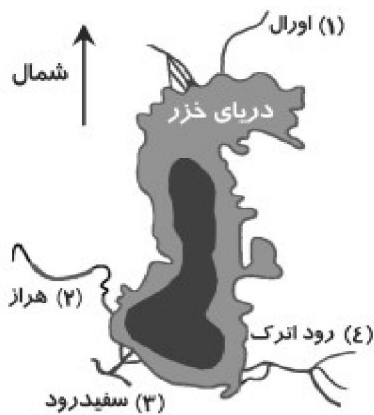
- (۱) به دلیل قرار گیری در منطقه‌ی عرض‌های پایین جغرافیایی - فصلی - دائمی
(۲) به دلیل قرار گیری در منطقه‌ی فشار زیاد جنب حاره‌ای - فصلی - دائمی
(۳) به دلیل قرار گیری در منطقه‌ی عرض‌های پایین جغرافیایی - دائمی - فصلی
(۴) به دلیل قرار گیری در منطقه‌ی فشار زیاد جنب حاره‌ای - دائمی - فصلی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دشت لوت در جنوب شرق ایران قرار دارد. بخش زیادی از این بیابان به دلیل قرارگیری در منطقه‌ی فشار زیاد جنب حاره‌ای، کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد و دریاچه مهارلو در استان فارس جزء دریاچه‌های دائمی و دریاچه مسیله در شرق قم جزء دریاچه‌های فصلی هستند.

شماره: ۹۶۴۰۸۰

۲۰۸- با توجه به شکل مقابل که جهت وارد شدن رودها به دریای خزر را نشان می‌دهد، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اورال
(۲) هراز
(۳) سفیدرود
(۴) اترک

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. طولانی‌ترین رودهایی که به دریای خزر می‌ریزند، عبارتند از:

- (۱) رود ولگا و اورال ← شمال
(۲) سفیدرود و هراز ← جنوب
(۳) رود اترک و گرگان ← شرق
(۴) رود کورا و ارس ← غرب

شماره: ۹۱۰۶۳۸

۲۰۹- بررسی تجزیه و تحلیل درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در مشهد، در کدام گام از مراحل پژوهش جغرافیایی انجام می‌شود؟

- (۱) دوم
(۲) سوم
(۳) چهارم
(۴) پنجم

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۰۷۶۶۲

۲۱۰- کدام جدول گروه‌های مختلف سنی ایران و درصد آن‌ها را در سال ۱۳۹۵ به درستی نشان داده است؟

گروه	سهم	گروه	سهم	گروه	سهم	گروه	سهم
کودکان	۲۵/۱	کودکان	۲۴٪	کودکان	۲۵/۱	کودکان	۲۴٪
جوانان	۲۴٪	جوانان	۲۵/۱	جوانان	۴۴/۸	جوانان	۲۳/۱
بزرگسالان	۲۴٪	بزرگسالان	۴۴/۸	بزرگسالان	۲۴٪	بزرگسالان	۴۷/۸
سالمندان	۶/۹	سالمندان	۶/۱	سالمندان	۶/۱	سالمندان	۶/۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گروه‌های عمده‌ی سنی	سهم هریک از گروه‌های عمده‌ی سنی کشور ۱۳۹۵
تولد تا ۱۴ سالگی کودکان و نوجوانان	۲۴/۰
۱۵ - ۲۹ جوانان	۲۵/۱
۳۰ - ۵۹ بزرگسالان	۴۴/۸
۶۰ - ۸۵+ سالمندان	۶/۱

شماره: ۹۷۳۸۱۲

۲۱۱- پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران در کدام زمان است؟

(۱) اواخر دوران سوم (۲) اوایل دوران دوم (۳) اواخر دوران دوم (۴) اوایل دوران سوم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ناهمواری‌های اولیه ایران بیش‌تر طی دوران‌های اول تا سوم زمین‌شناسی شکل گرفته است و پیدایش نهایی آن مربوط به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) است.

شماره: ۹۸۹۰۰۰

۲۱۲- بیش‌ترین مصرف‌کننده‌ی آب، در کدام بخش است و چه حجمی از کره‌ی زمین را آب فرا گرفته است؟

(۱) صنایع - $\frac{۲}{۴}$ (۲) کشاورزی - $\frac{۲}{۴}$ (۳) کشاورزی - $\frac{۳}{۴}$ (۴) صنایع - $\frac{۳}{۴}$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به نمودار دایره‌ای صفحه‌ی ۴۷ کتاب درسی، بیش‌ترین مصرف‌کننده‌ی آب در بخش کشاورزی و کم‌ترین مصرف‌کننده‌ی آب در بخش صنایع است. حدود $\frac{۳}{۴}$ کره‌ی زمین را آب فرا گرفته است.

شماره: ۹۰۹۶۳۸

۲۱۳- یکی از مراحل حساس و راهنما در پژوهش جغرافیا کدام است؟

(۱) فرضیه‌سازی (۲) طرح سؤال (۳) پردازش اطلاعات (۴) جمع‌آوری اطلاعات

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرضیه‌سازی یکی از مراحل پژوهش است، زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما دارند و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهند.

شماره: ۹۴۰۱۰۱

۲۱۴- در رابطه با سوالات زیر کدام گزینه صحیح است؟

- الف) دو رود «ولگا» و «کورا» به ترتیب از کدام جهت جغرافیایی به دریای خزر می‌ریزد؟
 ب) بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس چه نام دارد؟
 ج) کدام دسته از دریاچه‌ها جزء دریاچه‌های فصلی می‌باشند؟
 ۱) الف - غرب و شمال ب - کیش ج - هامون، جازموریان، زریبار، مهارلو
 ۲) الف - غرب و جنوب ب - قشم ج - مهارلو، فامور، نیریز، هامون
 ۳) الف - شمال و شرق ب - کیش ج - زریبار، پریشان، هامون، مسیله
 ۴) الف - شمال و جنوب غرب ب - قشم ج - مسیله، نیریز، هامون، جازموریان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- الف) ولگا و کورا از سمت جنوب غرب وارد دریای خزر می‌شوند.
 ب) قشم بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس است.
 ج) دریاچه‌های فصلی: مسیله، هامون، جازموریان و نیریز می‌باشند.

شماره: ۹۵۱۳۶۱

۲۱۵- کدام گزینه به عوامل انسانی تغییردهنده‌ی سواحل ایران اشاره نمی‌کند؟

- ۱) اسکله‌سازی و بندرسازی
 ۲) تغییر در پوشش گیاهی و احداث جاده
 ۳) دیواره‌سازی ساحلی و جریان‌ات دریایی
 ۴) گسترش شهرها و بهره‌برداری وسیع از پوشش گیاهی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جریان‌ات دریایی از عوامل طبیعی تغییردهنده‌ی سواحل‌اند.

شماره: ۸۹۴۰۳۸

۲۱۶- کدام گزینه موقعیت ریاضی ایران را شرح نمی‌دهد؟

- ۱) قرارگرفتن ایران در نیم‌کره‌ی شمالی زمین، نشان‌گر عرض جغرافیایی ایران است.
 ۲) ایران در نیم‌کره‌ی شرقی زمین قرار گرفته که به وسیله‌ی طول جغرافیایی مشخص می‌شود.
 ۳) مدار ۲۵ درجه شمالی از جنوب ایران می‌گذرد.
 ۴) ایران در جنوب غربی آسیا، در منطقه‌ی خاورمیانه واقع شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه‌ی پدیده‌ها موقعیت ریاضی دارند. ایران در جنوب غربی آسیا در منطقه‌ی خاورمیانه است یک موقعیت نسبی است.

شماره: ۸۸۹۳۱۸

۲۱۷- شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون ..... ممکن نیست.

- ۱) دانش جغرافیا
 ۲) پژوهش جغرافیا
 ۳) شناخت محیط جغرافیا
 ۴) عملکرد مثبت انسان در محیط

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.

شماره: ۹۲۶۸۲۳

۲۱۸- در ایران، آبدهی رودها در کدام یک از دوره‌ی زمانی بارش، بیش‌تر می‌شود؟

- ۱) در پایان دوره بارشی کشور یعنی از اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار
 ۲) در اوج دوره بارشی کشور یعنی از اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار
 ۳) در پایان دوره بارشی کشور یعنی از اوایل فصل پاییز تا اواخر فصل بهار
 ۴) در اوج دوره بارشی کشور یعنی از اوایل فصل پاییز تا اواخر فصل بهار

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در آب و هوای ایران، بیش‌تر بارش‌ها در دوره‌ی زمانی اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار رخ می‌دهد. بدیهی است در پایان این دوره‌ی زمانی آبدهی رودها بیش‌تر خواهد شد.

شماره: ۹۸۹۰۰۳

۲۱۹- با توجه به آمار سال ۱۳۹۵، کدام گروه سنی جمعیت بیشتری دارند؟
 (۱) کودکان و نوجوانان (۲) جوانان (۳) بزرگسالان (۴) سالمندان
 گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گروه‌های عمده سنی	سهم هریک از گروه‌های عمده سنی کشور (۱۳۹۵)
کودکان و نوجوانان	۲۴/۰
جوانان	۲۵/۱
بزرگسالان	۴۴/۸
سالمندان	۶/۱

شماره: ۹۴۷۹۸۴

۲۲۰- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه صحیح است؟

• اگر میزان مولید در کشوری ۳ میلیون نفر و مرگ و میر ۷۰۰ هزار نفر در سال باشد و جمعیت کشور ۷۰ میلیون نفر باشد، جمعیت این کشور طی چه مدت دو برابر می‌شود؟ (فرض بر این است که هیچ‌گونه مهاجرتی صورت نگرفته است)

• طبق اطلاعات مرکز آمار ایران سهم کدام‌یک از ۴ گروه عمده سنی کشور در سال ۱۳۹۵ بالاتر بوده است و چرا اطلاع از میزان رشد طبیعی جمعیت برای برنامه‌ریزان کشور مهم است؟

(۱) ۲۱ سال - بزرگسالان - به دلیل فراهم آوردن امکان برنامه‌ریزی‌های دقیق و اقتصادی و اجتماعی

(۲) ۲۱ سال - بزرگسالان - به دلیل فراهم آوردن امکان برنامه‌ریزی صحیح برای تقسیم جمعیت به گروه‌های مختلف

(۳) ۳۲ سال - جوانان - به دلیل فراهم آوردن امکان برنامه‌ریزی‌های دقیق و اقتصادی و اجتماعی

(۴) ۳۲ سال - جوانان - به دلیل فراهم آوردن امکان برنامه‌ریزی صحیح برای تقسیم جمعیت به گروه‌های مختلف

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\text{میزان مرگ و میر - میزان مولید} = \frac{\text{میزان مولید}}{\text{کل جمعیت}} \times ۱۰۰ = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{۳/۰۰۰/۰۰۰ - ۷۰۰/۰۰۰}{۷۰/۰۰۰/۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۳/۲۸$$

$$\text{مدت زمان دو برابر شدن جمعیت} = \frac{۷۰}{\text{نرخ رشد جمعیت}}$$

$$\text{مدت زمان دو برابر شدن جمعیت} \approx ۲۱ \text{ سال} = \frac{۷۰}{۳/۲۸}$$

مرکز آمار ایران چهار گروه عمده سنی را در سال ۱۳۹۵ مشخص کرده است.

در این تقسیم بندی، گروه سنی بزرگسالان با ۴۴/۸ بالاترین سهم را در بین سایر گروه‌های عمده سنی به خود اختصاص داده است.

اطلاع از میزان رشد برای برنامه‌ریزان کشورها مهم است، زیرا امکان برنامه‌ریزی دقیق اقتصادی و اجتماعی را فراهم می‌کند.

شماره: ۹۵۷۲۸۶

۲۲۱- شکل نهایی ناهمواری‌های کشور ایران در چه دوره زمین به وجود آمده است؟

(۱) کامبرین (۲) ترشیاری (۳) پالئوزویک (۴) کواترنر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۸۹۸۲۲۶

۲۲۲- به کدام علت در نواحی داخلی کشور، اختلاف دما زیاد است؟

- (۱) ارتفاع کم دشت‌های داخلی
- (۲) قرارگیری این نواحی در عرض‌های کم جغرافیایی
- (۳) دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت
- (۴) عدم نفوذ توده‌های هوای سرد به این منطقه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نزدیکی به دریاها و دوری از آن در آب و هوای کشور دو اثر متفاوت دارد در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور نقش چندانی ندارد و موجب شرقی شدن هوا می‌شوند. در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کم‌تر است.

شماره: ۱۰۲۵۷۲۶

۲۲۳- کدام گزینه علت پیدایش دشت‌های «ماهی دشت کرمانشاه» و «دشت ارژن فارس» است؟

- (۱) انباشته شدن مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست
- (۲) انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها
- (۳) ایجاد ناهمواری‌هایی در این مناطق بر اثر فرسایش بادی
- (۴) چین خوردگی‌ها در حد فاصل طاقدیس‌ها و یا در میان ناودیس‌ها

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پاره‌ای از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند، مثل ماهی دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس.

شماره: ۱۰۲۶۶۶۶

۲۲۴- داریوش اول برای اداره‌ی بهتر کشور قسمت‌هایی به نام ..... در کشور ایجاد کرده بود و تقسیم‌بندی ایالتی مربوط به ..... است.

- (۱) ساتراپ - بعد از سلسله‌ی ساسانیان
- (۲) حوزه - بعد از سلسله‌ی ساسانیان
- (۳) ساتراپ - بعد از حمله‌ی مغول
- (۴) حوزه - بعد از حمله‌ی مغول

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سابقه‌ی تقسیمات کشوری در ایران به زمان داریوش اول، پادشاه هخامنشی باز می‌گردد که برای اداره‌ی بهتر، آن را به قسمت‌هایی به نام ساتراپ تقسیم کرده بود. بعد از حمله‌ی مغول در ایران از تقسیم‌بندی ایالتی استفاده و ایران به ایالات متعددی تقسیم شد.

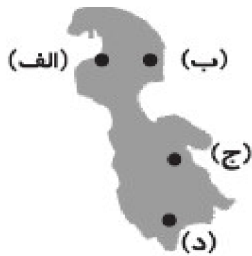
شماره: ۹۱۰۰۵۵

۲۲۵- کدام عبارت با مفهوم «کل‌نگری» در دانش جغرافیا قرابت بیشتری دارد؟

- (۱) تقسیمات سیاسی و اداری، برای اداره بهتر سکونتگاه‌ها، انجام شده است.
- (۲) پژوهشگر با ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا ردّ فرضیه‌های خود می‌پردازد.
- (۳) بادهای باران‌آور با جهت غرب به شرق می‌وزد.
- (۴) در کلان شهرها، آلودگی هوا بیشتر است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به مفهوم دید ترکیبی (کل‌نگری) و درک ارتباط میان اجزاء و پدیده‌ها گزینه ۳ درست است و سایر گزینه‌ها نادرست می‌باشند.

شماره: ۹۹۸۸۰۲

۲۲۶- با توجه به شکل مقابل که دریاچه ارومیه را نشان می‌دهد، کدام قسمت دریاچه، عمیق‌ترین نقطه آن است؟

- (۱) الف
- (۲) ب
- (۳) ج
- (۴) د

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جهت شمال‌غربی دریاچه ارومیه عمیق‌ترین نقطه آن است.

شماره: ۹۴۷۹۷۸

۲۲۷- در بین سوالات کلیدی علم جغرافیا، سوالات «کجا» و «چه کسانی» به ترتیب به کدام موضوع جغرافیایی اشاره دارد؟

- (۱) روابط متقابل انسان - محیط علت وقوع پدیده
- (۲) مکان وقوع پدیده‌ها - سیر تکوین و تحول پدیده
- (۳) روابط متقابل انسان و محیط - ماهیت هر پدیده یا مسأله
- (۴) مکان وقوع پدیده‌ها - روابط متقابل انسان و محیط

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پرسش کجا بارکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌های جغرافیایی پاسخ داده می‌شود و پرسش چه کسانی روابط متقابل انسان و محیط یعنی چه کسانی با کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی (قطع درخت، سدسازی و ...) در این پدیده جغرافیایی اثر داشته است.

شماره: ۹۸۸۹۹۷

۲۲۸- صحیح و غلط بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

(الف) دوره کواترنر به دوره انتهایی زمان‌های زمین‌شناسی گفته می‌شود که تقریباً ۲/۵ میلیون سال اخیر را در بر می‌گیرد.

(ب) دو رشته کوه ارسباران (قره داغ) در شمال و رشته کوه مرزی ایران و ترکیه، شمال و غرب منطقه کوهستانی آذربایجان را در بر گرفته است.

(ج) پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اوایل دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است.

(د) رشته کوه زاگرس از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا به وجود آمده است، این چین خوردگی‌ها طی میلیون‌ها سال به علت فرسایش تغییر شکل یافته‌اند.

- (۱) ص - ص - ص - غ (۲) ص - ص - غ - ص (۳) غ - غ - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت نادرست:

(ج) پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است.

شماره: ۹۴۲۷۰۱

۲۲۹- کدام عوامل در هدایت آب‌ها به سوی حوضه آبریز نقش دارند؟

- (۱) جنس زمین - نوع ناهمواری‌ها
- (۲) شکل زمین - شیب ناهمواری‌ها
- (۳) شیب ناهمواری‌ها - ارتفاع کوه
- (۴) تراکم شبکه آبراهه - شکل زمین

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند.

شماره: ۹۴۷۹۷۵

۲۳۰- ..... مهم‌ترین آبراهه‌ی راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است.

- (۱) دریای عمان
- (۲) اقیانوس هند
- (۳) خلیج فارس
- (۴) تنگه‌ی هرمز

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تنگه‌ی هرمز، آبراهه‌ی هلالی‌شکلی است که آب‌های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می‌کند.

شماره: ۸۸۹۳۳۴

۲۳۱- کدام گزینه در مورد مفاهیم اساسی دانش جغرافیا درست نیست؟

- (۱) مکان و روابط متقابل انسان با محیط از مفاهیم اصلی روش جغرافیا است.
  - (۲) در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه‌ی خود از هم تأثیر می‌پذیرند.
  - (۳) انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط انسانی تبدیل می‌شود.
  - (۴) محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است و با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود.
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

شماره: ۱۰۲۶۶۷۴

۲۳۲- معمولاً اولین سؤالی که یک پژوهشگر باید درباره‌ی شروع انجام پژوهشی که به عهده دارد از خود بپرسد، کدام است؟

- (۱) انجام پژوهش چه اهمیتی دارد؟
  - (۲) آیا پاسخ سؤال پژوهش از قبل وجود دارد؟
  - (۳) پژوهش‌های قبلی در این زمینه چه نتایجی داشته‌اند؟
  - (۴) پرسش‌نامه‌های مطلوبی برای پژوهش وجود دارد؟
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله خود را به صورت واضح و روشن و به صورت عبارتی سوالی بنویسد و اولین پرسشی که باید به دنبال آن باشد، این است، که پژوهش موردنظر چه اهمیتی دارد؟

شماره: ۹۸۸۹۴۳

۲۳۳- به کوچک‌ترین بخش تقسیمات کشوری در زمان صفویان چه می‌گفتند؟

- (۱) رستاق
- (۲) دهستان
- (۳) قصبه
- (۴) بلوک

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۶۰۵۳

۲۳۴- کدام عامل سبب گسترش فرسایش انسانی در نواحی و دشت‌های می‌شود و جلگه‌ها به دلیل ..... جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهد.

- (۱) ریزش‌های جوی، توفان‌ها و بادهای شدید - وجود رودهای پرآب
  - (۲) بهره‌برداری انسانی و تغییرات کاربری اراضی - وجود دریاها و دریاچه‌ها
  - (۳) احداث جاده‌ها در مناطق حساس و بهره‌برداری از منابع طبیعی - حاصلخیز بودن خاک
  - (۴) تغییرات اقلیمی و جابه‌جایی مواد در دشت‌ها - وجود جاذبه‌های گردشگری
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بهره‌برداری انسانی و تغییرات کاربری اراضی، بوته‌کنی و از بین بردن پوشش‌های گیاهی، دست‌کاری نابخردانه در مسیل‌ها و مجاری رودها، احداث جاده‌ها در مناطق حساس به دست‌کاری‌های انسانی و بهره‌برداری وسیع از معادن و منابع طبیعی، از دیگر عواملی است که می‌تواند فرسایش را در نواحی و دشت‌ها گسترش دهد. جلگه‌ها به دلیل حاصلخیز بودن خاک، جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهد.

شماره: ۹۴۱۹۷۹

۲۳۵- ملاک تبدیل روستا به شهر در ایران چیست؟

- (۱) وجود جمعیت بالای ۵۰,۰۰۰ نفر و داشتن فرمانداری
- (۲) وجود ۱۰,۰۰۰ نفر جمعیت و داشتن فرمانداری
- (۳) وجود جمعیت بالای ۵۰,۰۰۰ نفر و داشتن شهرداری
- (۴) وجود ۱۰,۰۰۰ نفر جمعیت و داشتن شهرداری

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در ایران، ملاک تبدیل روستا به شهر داشتن جمعیت بالای ۱۰۰۰۰ نفر و داشتن شهرداری است.

شماره: ۹۱۰۰۵۹

۲۳۶- بزرگ‌ترین شهرهای ایران در گذشته، در کدام نواحی شکل گرفته است؟

- (۱) کنار بنادر بزرگ استوایی
- (۲) مسیر راه‌های کاروان‌رو و بازرگانی
- (۳) کنار مخروط افکنه‌های وسیع
- (۴) دشت‌های وسیع جنب مداری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۶۰۶۱

۲۳۷- کدام گزینه مفاهیم اساسی دانش جغرافیا را در بر می‌گیرد؟

- (۱) درک توان و استفاده از منابع برای رفع نیازها
- (۲) مکان و روابط متقابل انسان و محیط
- (۳) درک فیزیکی خاک کره و الگوهای جهانی گیاهان
- (۴) اطلاعات مربوط به کره زمین مانند زیستگاه‌های مختلف

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۰۰۴۴۶

۲۳۸- «کویر مصر» و «قله زردکوه» به ترتیب در کدام استان‌های ایران قرار دارند؟

- (۱) اصفهان - کهگیلویه و بویراحمد
- (۲) یزد - چهارمحال بختیاری
- (۳) یزد - کهگیلویه و بویراحمد
- (۴) اصفهان - چهارمحال بختیاری

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۶۱۱۷

۲۳۹- پس از طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش اطلاعات، یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و ..... و ..... اطلاعات، آغاز می‌شود.

- (۱) ارائه پیشنهادها - نتیجه‌گیری
- (۲) ارائه فرضیه - نتیجه‌گیری
- (۳) پژوهش‌های علمی - تحقیقی
- (۴) تجزیه - تحلیل

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش اطلاعات یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود.

شماره: ۹۲۶۸۳۴

۲۴۰- در میان ویژگی‌های انواع آب و هوای کشور، کدام مورد بیانگر ویژگی‌های شرایط آب و هوایی گرم و خشک است؟

- ۱) بارش کم و خشکی هوا - میانگین دمای بالای سالانه - رطوبت نسبی بالا
- ۲) تبخیر و تعرق بالا - اختلاف شدید دما - رطوبت نسبی بالا
- ۳) بارش کم و خشکی هوا - اختلاف شدید دما - تبخیر و تعرق بالا
- ۴) تبخیر و تعرق بالا - افزایش ارتفاع - بارش کم و خشکی هوا

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شناسه آب و هوای گرم و خشک عبارتست از: بارش کم و خشکی هوا، اختلاف شدید دما، فقر پوشش گیاهی و تبخیر و تعرق زیاد.

شماره: ۹۸۸۹۸۷

۲۴۱- کدام گزینه با ویژگی رودهای ایران مطابقت دارد؟

- ۱) رودهایی که نواحی کوهستانی سرچشمه می‌گیرند بیش‌تر طغیانی و تصادفی هستند.
- ۲) رودهای دائمی بیش‌تر در نواحی شرقی جریان دارند.
- ۳) آبدهی رودها در اوایل پاییز بیش‌تر می‌شود.
- ۴) مقدار آب رودها از غرب به شرق کاهش می‌یابد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در ایران بیش‌تر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل بهار رخ می‌دهد به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم آبدهی رودها بیش‌تر می‌شود. با توجه به ناهمواری‌ها هر چه از غرب به سمت شرق کشور برویم مقدار آب رودها کم‌تر می‌شود. رودهایی که از کوهستانی بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند. رودهای مناطق نسبتاً خشک بیش‌تر طغیانی، تصادفی و اتفاقی، و مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف متفاوت است.

شماره: ۱۰۲۵۷۱۹

۲۴۲- هریک از علوم زیر مرتبط با کدام یک از شاخه‌های دانش جغرافیا است؟ (به ترتیب)

- ۱) خاک‌شناسی - علوم فضایی - هندسه
- ۲) زمین‌شناسی - علوم فضایی - هندسه
- ۳) خاک‌شناسی - فناوری اطلاعات - نقشه‌کشی
- ۴) زمین‌شناسی - فناوری اطلاعات - نقشه‌کشی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ژئومورفولوژی ← زمین‌شناسی - GIS ← علوم فضایی - کارتوگرافی ← هندسه

شماره: ۸۸۲۲۶۳

۲۴۳- کدام گزینه در تعریف دید ترکیبی درست‌تر است؟

- ۱) مطالعه‌ی اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی و محیط طبیعی در ارتباط با انسان در یک مکان
- ۲) مطالعه‌ی همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان
- ۳) مطالعه‌ی شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی در جهت زندگی بهتر در یک مکان
- ۴) مطالعه‌ی تغییرات در محیط برای رفع نیازها در یک مکان

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دید ترکیبی یعنی؛ مطالعه‌ی همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان.

شماره: ۱۰۰۳۹۰۱

۲۴۴- عبارت «این که منطقه یکی از گرم‌ترین مناطق کره‌ی زمین است و کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر بارندگی دارد و وسعتش حدود ۸۰ هزار کیلومترمربع است.» از ویژگی‌های کدام منطقه در ایران است و مراکز پرفشار چگونه باعث ایجاد بیابان در کشور شده است؟

(۱) بیابان لوت - افزایش میزان تبخیر

(۲) دشت کویر - افزایش میزان تبخیر

(۳) بیابان لوت - جلوگیری از صعود هوای مرطوب

(۴) دشت کویر - جلوگیری از صعود هوای مرطوب

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیابان لوت جزء گرم‌ترین مناطق کره‌ی زمین است و کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر بارندگی دارد و وسعتش حدود ۸۰ هزار کیلومترمربع است. مراکز پرفشار از طریق جلوگیری از صعود هوای مرطوب باعث کاهش باران و ایجاد بیابان شده است.

شماره: ۹۰۹۷۴۶

۲۴۵- دو مفهوم اساسی در دانش جغرافیا کدام است؟

(۱) مکان- روابط متقابل انسان و محیط

(۲) موقعیت- روابط متقابل انسان و جغرافیا

(۳) زمان- روابط متقابل انسان و جغرافیا

(۴) تغییر- روابط متقابل انسان و محیط

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دو مفهوم اساسی در دانش جغرافیا، مکان و روابط متقابل انسان و محیط است.

شماره: ۹۲۶۸۱۳

۲۴۶- همه عبارت‌ها در ارتباط با «دانش جغرافیا» درست است، به جز:

(۱) با هدف شناسایی پیکره طبیعی کره زمین، به انسان کمک می‌کند.

(۲) انسان و محیط دو عامل مهم در دانش جغرافیا به شمار می‌آیند.

(۳) علم بررسی روابط متقابل انسان و محیط با هدف بهبود زندگی انسان است.

(۴) به‌طور همه جانبه و جامع، پدیده‌ها را با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان مورد مطالعه قرار می‌دهد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دانش جغرافیا نه تنها به شناسایی پیکره طبیعی زمین می‌پردازد بلکه برای رسیدن به هدف اصلی خود که بهبود زندگی انسان است به شناسایی ویژگی‌های زندگی انسان مانند آداب و رسوم و ... نیز می‌پردازد.

شماره: ۹۹۱۷۲۹

۲۴۷- چه عاملی در انسان سبب شده تلاش کند نسبت به ناشناخته‌های جغرافیایی، آگاهی و شناخت پیدا کند؟

(۱) نگاه منتقدانه انسان نسبت به طبیعت

(۲) حس کنجکاوی در انسان در مورد کره زمین

(۳) دید سودجویانه نسبت به طبیعت

(۴) شناخت و آگاهی انسان از طبیعت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حس کنجکاوی انسان درباره جهان و زندگی و مسائل گوناگون آن سبب شده است که انسان تلاش کند نسبت به ناشناخته‌ها، آگاهی و شناخت پیدا کند.

شماره: ۹۲۶۸۲۸

۲۴۸- در کدام مرحله‌ی پژوهش، پژوهشگر از خود می‌پرسد انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد؟

(۱) تدوین فرضیه

(۲) جمع‌آوری اطلاعات

(۳) پردازش اطلاعات

(۴) طرح سؤال و بیان مسئله

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۹۷۲۵۳

۲۴۹- قرار گرفتن ایران در نیم‌کره شمالی از طریق ..... مشخص می‌شود.

(۱) طول‌های جغرافیایی

(۲) عرض‌های جغرافیایی

(۳) میزان فاصله از مدار استوا

(۴) میزان فاصله از نصف‌النهار مبدأ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایران در نیمه جنوبی نیم‌کره شمالی بین مدارات ۲۵ درجه تا ۳۹ درجه‌ی عرض شمالی قرار دارد.

شماره: ۸۸۹۳۱۹

۲۵۰- با بررسی سوالات کلیدی در جغرافیا، ماهیت هر پدیده در کدام یک از سوالات زیر مشاهده می‌شود؟
 (۱) پدیده گرد و غبار در کجا رخ داده است؟
 (۲) چه چیزی در غرب و جنوب غربی کشور رخ داده است؟
 (۳) زمینه‌های به وجود آورنده گردوغبار چیست؟
 (۴) چرا گرد و غبار به وجود آمده است؟
 گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سؤال «کجا؟» با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد.

شماره: ۱۰۰۳۴۵۹

۲۵۱- کدام گزینه، چهار ایالت دوره قاجاریه را به درستی بیان می‌کند؟
 (۱) فارس و بوشهر - گلستان و گیلان - مرکزی و همدان - کرمانشاه و لرستان
 (۲) سیستان و بلوچستان - خراسان و گرگان - آذربایجان و کردستان - خوزستان و ایلام
 (۳) آذربایجان - کرمان و بلوچستان - فارس و بنادر - خراسان و سیستان
 (۴) اصفهان و فارس - کرمان و یزد - خوزستان و بندرعباس - آذربایجان و کردستان
 گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۳۳۴۸

۲۵۲- کدام نقش خلیج فارس از زمان‌های قدیمی تری دارای اهمیت بوده است؟
 (۱) ارتباطی (۲) فرهنگی (۳) بازار مصرف (۴) تأمین انرژی
 گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خلیج فارس در زمینه‌های مختلف دارای اهمیت است. که از نظر نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا از گذشته‌های بسیار دور تا امروز دارای اهمیت بسیار بوده است.

شماره: ۱۰۲۵۶۷۱

۲۵۳- شهر باستانی نیشابور در نزدیکی کدام شهر است و در چه زمانی دارای اهمیت ارتباطی بود؟
 (۱) کازرون - سامانیان (۲) شهرضا - سامانیان (۳) کازرون - ساسانیان (۴) شهرضا - ساسانیان
 گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شهر باستانی نیشابور در شمال غربی کازرون در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود.

شماره: ۹۱۰۰۵۷

۲۵۴- در میان انواع توده‌های هوایی ورودی به ایران به ترتیب مهم‌ترین سامانه بارشی و زمان ورود آن به کشور کدام است؟
 (۱) توده هوای مرطوب سودانی - دوره سرد سال (۲) توده هوای مرطوب غربی - دوره گرم سال
 (۳) توده هوای مرطوب سودانی - دوره گرم سال (۴) توده هوای مرطوب غربی - دوره سرد سال
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به ویژگی‌ها و فعالیت دوره‌های توده‌های هوای ورودی به کشور، مهم‌ترین سامانه بارشی کشور، توده‌های مرطوب غربی است که در دوره سرد سال وارد کشور می‌شود.

شماره: ۹۸۸۹۸۸

۲۵۵- کدام گزینه علت فعالیت چشمه‌های گل‌فشان است؟
 (۱) فعالیت‌های زمین‌ساختی (۲) مقاومت سنگ‌ها (۳) عمق آب‌ها (۴) تراکم آبرفت‌ها
 گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علت اصلی فعالیت چشمه‌های گل‌فشان فعالیت‌های زمین‌ساختی است.

شماره: ۱۰۱۴۴۷۹

۲۵۶- همه موارد کدام گزینه از اجرای سکونتگاه‌های روستایی است و شهر بر طبق گزارش مرکز آمار ایران در سال ۱۳۵۹ به چه سکونتگاه‌هایی گفته می‌شود؟

- ۱) کاشانه‌ها، مساجد، شبکه معابر، مکان‌های تفریحی - سکونتگاه‌های بالای ۱۰ هزار نفر
- ۲) چراگاه‌ها، مکان‌های عمومی، مزارع، شبکه معابر - سکونتگاه‌های دارای شهرداری
- ۳) باغ‌ها، مکان‌های عمومی، مساجد، میدان‌ها، شبکه معابر یا راه‌ها - سکونتگاه‌های بالای ۱۰ هزار نفر
- ۴) کاشانه‌ها - خیابان‌ها، میدان‌ها، بازار و مراکز درمانی - سکونتگاه‌های دارای شهرداری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اجرای سکونتگاه‌های روستایی شامل خانه‌ها، مزارع، چراگاه‌ها، باغ‌ها، مکان‌های عمومی، مساجد، میدان‌ها و شبکه معابر یا راه‌هاست. اجرای سکونتگاه‌های شهری اغلب شامل کاشانه‌ها، خیابان‌ها، میدان‌ها، مکان‌های آموزشی و تفریحی، دانشگاه‌ها، بازار و مراکز درمانی است. در سال ۱۳۵۹ طبق گزارش مرکز آمار ایران منظور از شهر هر یک از نقاط جغرافیایی است که دارای مصوبه هیئت دولت بوده و دارای شهرداری باشد.

شماره: ۹۶۵۵۶۰

۲۵۷- به ترتیب کدام رود از جهت جنوب غربی و کدام رود از سمت جنوب به دریای خزر می‌ریزد؟
 ۱) کورا - هراز   ۲) گرگان - سفیدرود   ۳) هراز - کورا   ۴) سفیدرود - گرگان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کورا و ارس از جنوب غربی وارد دریای خزر می‌شوند و رودهای سفیدرود و هراز از سمت جنوب به دریای خزر می‌ریزند.

شماره: ۱۰۲۹۵۴۹

۲۵۸- مهم‌ترین مفاهیم اساسی دانش جغرافیا ..... و ..... است و و عامل مهم در جغرافیا ..... و ..... است.
 ۱) مکان، روابط متقابل انسان و محیط - انسان، محیط   ۲) محیط روابط متقابل انسان و محیط - انسان، مکان
 ۳) مکان، انسان - روابط متقابل انسان و محیط محیط   ۴) محیط انسان - روابط متقابل انسان و محیط مکان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین مفاهیم اساسی دانش جغرافیا عبارت‌اند از: مکان و روابط متقابل انسان با محیط و انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است.

شماره: ۹۹۳۳۲۰

۲۵۹- دید ترکیبی در جغرافیا چیست؟

- ۱) مطالعه‌ی یک پدیده‌ی خاص و ویژه در همه‌ی نقاط جهان.
- ۲) بررسی همه‌ی پدیده‌ها و موضوعات در سطح کره‌ی زمین.
- ۳) مطالعه‌ی همه‌جانبه و جامع همه‌ی پدیده‌ها در یک مکان.
- ۴) بررسی و مطالعه‌ی ساختمان زمین‌شناسی همه‌ی نقاط جهان.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. جغرافیا با دید ترکیبی یا کل‌نگری به مطالعه و بررسی موضوعات می‌پردازد. زیرا اجزاء و عوامل محیطی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

شماره: ۱۵۲۸۸۶

۲۶۰- با توجه به خبر داده شده، کدام صحیح است؟

● با توجه به خبر داده شده، کدام گزینه درباره سؤالات کلیدی جغرافیا صحیح است؟ «بارش سنگین باران، وزش باد با سرعت بیش از ۷۵ کیلومتر در ساعت و جاری شدن سیل در پی طوفان «هاری» در جنوب ایالات متحده، دست کم ۳ کشته و دهها زخمی از شهروندان آمریکایی بر جای گذاشت. گفته می‌شود این طوفان عصر جمعه ۹ نوامبر آغاز شده است و شدیدترین طوفان در آمریکا پس از «کاترینا» در سال ۲۰۰۵ میلادی است.»

الف) کجا؟ جنوب ایالات متحده آمریکا (ب) چگونه؟ بارش سنگین باران و وزش باد (پ) چه چیز؟ جمعه ۹ نوامبر
ت) چرا؟ شدیدترین طوفان پس از کاترینا (ث) چه کسانی؟ ۳ کشته و دهها زخمی از شهروندان آمریکایی

● هر یک از عبارت‌های زیر، به کدام یک از مراحل پژوهش و تحقیق در جغرافیا می‌پردازد؟
الف) در این گام از سالنامه‌های آماری، تصاویر ماهواره‌ای و عکس‌های هوایی بهره می‌برند.

ب) در این مرحله اطلاعاتی نظیر مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران مورد نیاز پژوهشگر است.
ب) ارائه دلایل منطقی و علمی در این مرحله منجر به تأیید یا رد نظریه می‌شود.

۱) الف و ت - تدوین فرضیه (گام سوم) - بیان مسئله (گام دوم) - نتیجه‌گیری (گام پنجم)

۲) ب و پ - جمع‌آوری اطلاعات (گام چهارم) - پردازش اطلاعات (گام چهارم) - ارائه پیشنهادها (گام سوم)

۳) ت و ث - طرح سوال (گام اول) - تدوین فرضیه (گام دوم) - جمع‌آوری اطلاعات (گام سوم)

۴) ب و ث - جمع‌آوری اطلاعات (گام سوم) - بیان مسئله (گام اول) - نتیجه‌گیری (گام پنجم)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موارد (الف) کجا؟ جنوب ایالات متحده آمریکا - (ب) چگونه؟ (بارش سنگین باران و وزش باد) - (ث) چه کسانی؟ کشته شدن ۳ تن و زخمی شدن دهها تن از شهروندان آمریکایی - پاسخ صحیح سؤالات کلیدی جغرافیا است.

الف) مرحله سوم از مراحل پژوهش در جغرافیا را بیان می‌کند که همان جمع‌آوری اطلاعات است.

ب) مرحله اول از مراحل پژوهش در جغرافیا یعنی طرح سؤال و بیان مسئله است.

پ) مرحله پنجم از مراحل پژوهش در جغرافیا یعنی نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها است.

شماره: ۹۴۷۷۵۵

۲۶۱- به کدام دلیل، در حال حاضر تقسیمات کشوری را به واحدهای کوچک‌تر تقسیم می‌کنند؟

۱) تأمین نیاز مردم - عرضه خدمات مناسب‌تر
۲) اداره بهتر کشور - جلوگیری از شورش

۳) افزایش جمعیت - حفظ کشور در زمان جنگ
۴) وسعت زیاد کشور - تأمین نیاز مردم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۲۶۲۹

۲۶۲- میزان رشد طبیعی جمعیت ۰/۷ و ۳/۵ درصد، به ترتیب مربوط به کدام کشورها می‌باشد؟

۱) مکزیک - نیجر
۲) چین - پاکستان
۳) مکزیک - پاکستان
۴) چین - نیجر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. میزان رشد طبیعی جمعیت به درصد در کشورهای مختلف عبارتند از: آلمان حدود صفر، مکزیک ۱/۵، چین ۰/۷، پاکستان ۲، فرانسه حدود ۱، نیجر ۳/۵ و لیبی ۴.

شماره: ۹۰۹۶۴۳

۲۶۳- مهم‌ترین قله‌ی کوهستانی تالش چه نام دارد؟

۱) قره‌داغ
۲) آغ‌داغ
۳) آلا‌داغ
۴) آرات

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قله‌ی آغ‌داغ با ارتفاع ۳۳۲۲ متر بلندترین قله‌ی این رشته‌کوه است.

شماره: ۸۹۳۹۹۷

۲۶۴- کدام مورد از عوامل انسانی اثرگذار بر پراکندگی جمعیت است؟
 (۱) میزان غذا (۲) سابقه‌ی تاریخی (۳) پراکندگی معادن (۴) نوع خاک کشاورزی
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عوامل انسانی اثرگذار بر پراکندگی جمعیت عبارت هستند از پیشینه و سابقه‌ی تاریخی، سرمایه و فناوری، حمل و نقل و ارتباطات، سرمایه‌گذاری دولت‌ها و ...

شماره: ۹۸۸۹۸۰

مثال	انواع دریاچه‌ها از لحاظ زمانی
«الف»	دریاچه‌های دائمی
«ب»	دریاچه‌های فصلی

۲۶۵- کدام گزینه با توجه به جدول مقابل، در رابطه با موارد «الف» و «ب» به‌ترتیب از راست به چپ درست است؟
 (۱) نیریز - مهارلو (۲) زریبار - مسیله
 (۳) هامون - پریشان (۴) جازموریان - ارومیه
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- مهم‌ترین دریاچه‌های دائمی: ارومیه - زریبار (زریوار) - پریشان (فامور) - مهارلو
- مهم‌ترین دریاچه‌های فصلی: مسیله - نیریز - هامون - جازموریان

شماره: ۹۴۷۹۷۷

۲۶۶- کارشناسان، اقلیم کشور را به چهار ناحیه‌ی مختلف آب و هوایی تقسیم می‌کنند، زیرا .....
 (۱) میانگین ماهانه بارش، دما و رطوبت هوا در نقاط مختلف کشور یکسان نیست.
 (۲) میانگین سالانه بارش، دما و رطوبت هوا در نقاط مختلف کشور یکسان نیست.
 (۳) میانگین ماهانه بارش، دما و فشار هوا در نقاط مختلف کشور یکسان نیست.
 (۴) میانگین سالانه بارش، دما و فشار هوا در نقاط مختلف کشور یکسان نیست.
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است. چون میانگین سالانه بارش، دما و رطوبت هوا در نقاط مختلف کشور یکسان نیست، موجب شده است کارشناسان، اقلیم کشور را به چهار ناحیه مختلف آب و هوایی تقسیم کنند.

شماره: ۹۸۹۰۰۲

۲۶۷- چرا در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود؟
 (۱) زاویه‌ی تابش خورشید در این منطقه عمودی است.
 (۲) سنگینی و فرونشینی هوا
 (۳) کمربند خشک و بیابانی کره‌ی زمین از این منطقه می‌گذرد.
 (۴) صعود هوای گرم به بالا

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است.

شماره: ۹۰۹۸۸۷

۲۶۸- به کدام دلیل فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؟

- (۱) پژوهشگر با استفاده از فرضیه اطلاعات بیش‌تری پیدا می‌کند.
- (۲) تدوین فرضیه، در جمع‌آوری و استخراج اطلاعات موردنیاز نقش مهمی دارد.
- (۳) پژوهشگر با استفاده از فرضیه، می‌تواند به تجزیه و تحلیل اطلاعات بپردازد.
- (۴) فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرضیه‌سازی یکی از مراحل پژوهش است زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی جهت می‌دهد که قرار است انجام شود. پژوهشگر با توجه به مسئله‌ی خود پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند. فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او، بستگی دارد.

شماره: ۱۰۲۵۶۹۹

۲۶۹- کدام گزینه بیانگر عوامل مؤثر در تشکیل دشت‌ها است؟

- (۱) رانش کوه‌ها (۲) مواد حاصل از فرسایش (۳) فعالیت آتشفشان‌ها (۴) طغیان رودها

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دشت‌ها به دو صورت شکل گرفته است:

- (۱) عوامل فرسایشی مانند باد و باران ناهم‌واری را همواره کرده است.
(۲) مواد حاصل از فرسایش بین کوه‌ها، رسوب کرده و سطح هم‌واری را به وجود آورده است.

شماره: ۸۹۸۲۳۶

۲۷۰- بررسی علت‌های پنهان تغییرات جمعیتی با کدام روش امکان‌پذیر است؟

- (۱) مصاحبه (۲) آمار (۳) تصاویر ماهواره‌ای (۴) نقشه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پژوهشگر با تعدادی از ساکنان یکی از محله‌های قدیمی مصاحبه می‌کند و ضمن توجه به تغییرات جمعیتی، به بررسی علت‌های پنهان تغییرات هم می‌پردازد.

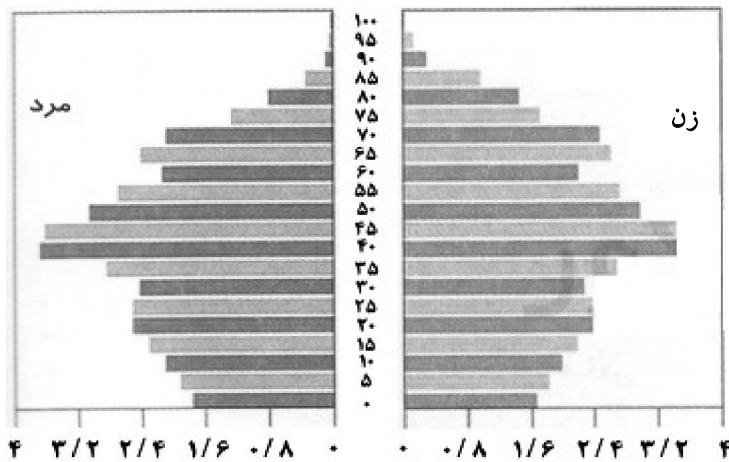
شماره: ۱۰۰۷۶۶۰

۲۷۱- کدام دره‌ها سبب تشکیل خلیجی هلالی شکل در جهت شرقی و غربی و به وجود آمدن «خلیج فارس» شده‌اند؟

- (۱) زاگرس شمالی (۲) زاگرس جنوب شرقی (۳) زاگرس شمال غربی (۴) زاگرس غربی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پیش‌روی آب اقیانوس هند از طریق دریای عمان و تنگه‌ی هرمز به دره‌های زاگرس شمالی، خلیجی هلالی شکل در جهت شرقی - غربی به وجود آورده که صدها سال است به آن خلیج فارس یا دریای پارس می‌گویند.

شماره: ۹۹۹۲۸۷

۲۷۲- با توجه به شکل مقابل که هرم سنی «آلمان» را

نشان می‌دهد، کدام گزینه درست است؟

(۱) تعداد فعالان اقتصادی کم است.

(۲) نرخ رشد مطلق جمعیت زیاد است.

(۳) مولید کاهش یافته است.

(۴) با جوانی جمعیت روبه‌رو است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ● چون پایه‌ی هرم باریک است، مولید کم است.

● تعداد افراد ۱۵ تا ۶۰ سال زیاد است، پس فعالان اقتصادی زیاد است.

● تعداد افراد ۶۰ سال به بالا زیاد است، پس امید به زندگی زیاد است.

شماره: ۹۶۳۳۴۴

۲۷۳- کدام عامل تهدیدی برای پیر شدن جمعیت در ایران به‌شمار می‌آید و دلیل اهمیت مطالعه مهاجرت در بحث «تغییرات جمعیتی» چیست؟

- (۱) ادامه یافتن سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید - گروهی بودن مهاجرت
- (۲) ادامه یافتن سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید - تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مهاجرت بر منطقه مهاجرپذیر و مهاجرفرست.
- (۳) افزایش میزان مرگ و میر در سال‌های اخیر - گروهی بودن مهاجرت
- (۴) افزایش میزان مرگ و میر در سال‌های اخیر - تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مهاجرت بر منطقه مهاجرپذیر و مهاجرفرست

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید ادامه پیدا کند، جمعیت کشور به تدریج دچار پیری می‌شود و در نهایت مشکلات دیگری دربرخواهد داشت. نکته قابل توجه در مهاجرت این است که اعضای یک خانواده با هم به دنیا نمی‌آیند و با هم از دنیا نمی‌روند (مگر در سوانح). ولی اغلب، اعضای خانوارها با هم مهاجرت می‌کنند و حتی در مواردی چندین خانواده یا کلیه ساکنان یک محل یا منطقه به خاطر عامل یا عوامل مشترک، جابه‌جا می‌شوند. به همین خاطر، مطالعه مهاجرت در بحث تغییرات جمعیتی مهم است.

شماره: ۱۰۱۱۴۹۲

۲۷۴- سکونتگاه‌های شهری با توجه به کدام عوامل دارای اشکال متفاوت است؟

- (۱) کارکردهای مختلف - وجود آب
- (۲) ناهمواری - چگونگی پیدایش
- (۳) عرض جغرافیایی - ناهمواری
- (۴) چگونگی پیدایش - کارکردهای مختلف

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل‌های متفاوت دارند. شماره: ۹۱۴۰۲۲

۲۷۵- مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها در کشور عبارتند از:

- (۱) چین‌خوردگی - مقاومت سنگ - فرسایش و تراکم آبرفت‌ها
- (۲) ساختمان زمین - مقاومت سنگ - عمق آب و تراکم آبرفت‌ها
- (۳) چین‌خوردگی - تنوع جنس سنگ - فرسایش و تراکم آبرفت‌ها
- (۴) ساختمان زمین - تنوع جنس سنگ - عمق آب و تراکم آبرفت‌ها

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. علل پیدایش جلگه‌ها عبارتست از ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آن و تراکم آبرفت‌ها. بنابراین چین‌خوردگی و تنوع جنس سنگ در شکل‌گیری جلگه اهمیتی ندارد.

شماره: ۹۸۹۰۰۱

۲۷۶- کدام عامل دلیل آسیب رساندن به آب‌سنگ‌های مرجانی در خلیج فارس شده است؟

- (۱) جریان عمقی آب
- (۲) بالا رفتن دمای آب
- (۳) کاهش میزان کربنات کلسیم آب
- (۴) گِل‌آلوده شدن وسیع آب

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برای ساختن جزیره‌های مصنوعی در آب‌های خلیج فارس، مقدار زیادی سنگ و خاک از بستر خلیج فارس بالا کشیده می‌شود. این خاک‌برداری و گِل‌آلوده شدن وسیع آب به بوم‌سازگان (اکوسیستم) دریایی و آب‌سنگ‌های مرجانی آسیب رسانده است.

شماره: ۱۰۰۶۱۲۰

۲۷۷- علت اصلی خشک شدن منابع آب منطقه‌ی سیستان که باعث مهاجرت مردم آن‌جا به گرگان شد چه بود؟

- (۱) خشکسالی گسترده در آن منطقه
- (۲) جنگ شدن قبایل منطقه بر سر آب هیرمند
- (۳) کاهش وزش بادهای موسمی به منطقه
- (۴) بی‌توجهی به بند تاریخی هیرمند

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خشک شدن منابع آب منطقه‌ی سیستان ناشی از بی‌توجهی به بند تاریخی هیرمند بود.

شماره: ۹۷۳۸۱۰

۲۷۸- هریک از ویژگی‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام ناحیه‌ی جغرافیایی ایران است؟
 «رطوبت نسبی ۸۰٪ - خاک حاصل‌خیز - میزان دمای ۱۰ تا ۴۳ درجه‌ی سانتی‌گراد»

- ۱) ناحیه‌ی جنگلی خزر - ناحیه‌ی جنگلی خزر - ناحیه‌ی کوهستانی
- ۲) ناحیه‌ی شرعی - ناحیه‌ی کوهستانی - ناحیه‌ی بیابانی
- ۳) ناحیه‌ی جنگلی خزر - ناحیه‌ی کوهستانی - ناحیه‌ی بیابانی
- ۴) ناحیه‌ی شرعی - ناحیه‌ی جنگلی خزر - ناحیه‌ی کوهستانی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رطوبت نسبی ۸۰٪ ← ناحیه‌ی شرعی، خاک حاصل‌خیز ← ناحیه‌ی کوهستانی و ناحیه‌ی جنگلی خزر، میزان دمای ۱۰ تا ۴۳ درجه‌ی سانتی‌گراد ← ناحیه‌ی بیابانی

شماره: ۸۸۲۲۷۴

۲۷۹- در رأس مثلث ناهمواری‌های ایران با چه قله‌هایی مواجه هستیم؟

- ۱) کوه بزمان در سیستان و بلوچستان - کوه جغتای در شمال شرق - کوه خضر زنده در غرب
- ۲) گردنه‌ی آوج در غرب - کوه خضر زنده در جنوب شرق - کوه جغتای در همدان
- ۳) کوه جغتای در خراسان رضوی - گردنه‌ی آوج در سیستان و بلوچستان - کوه بزمان در غرب
- ۴) کوه خضر زنده در جنوب شرق - کوه جغتای در شمال شرق - گردنه‌ی آوج در همدان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر سه نقطه‌ی کوه جغتای در خراسان رضوی، گردنه‌ی آوج در استان همدان و قله کوه بزمان یا خضر زنده در سیستان و بلوچستان را به یک‌دیگر وصل کنید، مثلثی تشکیل می‌شود که سایر ناهمواری‌های کشور در آن قرار دارد.

شماره: ۸۹۴۰۱۹

۲۸۰- وجود دشت‌های وسیع، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی و بیابان‌های شگفت‌انگیز گردشگری کدام پدیده را در ایران ایجاد کرده است و شهر گالیکش استان گلستان از چه نظر اهمیت دارد؟

- ۱) ژئومورفولوژی - پرورش شترمرغ
- ۲) ژئوتوریسم - پرورش بلدرچین
- ۳) ژئومورفولوژی - پرورش بلدرچین
- ۴) ژئوتوریسم - پرورش شترمرغ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پیکره‌بندی طبیعی ایران، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌ها و دشت‌های وسیع و بیابان‌های شگفت‌انگیز گردشگری، زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است. پرورش بلدرچین در شهر گالیکش استان گلستان بسیار رواج دارد.

شماره: ۹۱۰۰۶۵

۲۸۱- کدام‌یک از موضوعات زیر، در شاخه جغرافیای اقتصادی قرار ندارد؟

- ۱) وضعیت تولید، توزیع و مصرف کالاهای مناطق شهری
- ۲) چگونگی تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات
- ۳) چگونگی معیشت گروه‌های سنی در نواحی مرطوب
- ۴) بررسی نظام‌های اقتصادی و عرضه و تقاضا در نواحی حاره‌ای

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مفاهیم جغرافیای اقتصادی، واژگان مکانی و ارتباطی وجود دارد. به عبارتی دیگر نظام‌های اقتصادی، نحوه‌ی تولید، عرضه و تقاضا باید در مکانی خاص شهری، حاره‌ای ... و در ارتباط با عوامل محیطی باشد. بررسی صرف تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات در علم اقتصاد مطالعه می‌شود.

شماره: ۹۸۸۹۸۱

۲۸۲- براساس آخرین تقسیمات کشوری، ایران دارای چند استان است و از لحاظ نظام اداری «بخش» تابع کدام قسمت از اجزای استان است؟

- (۱) ۳۱ - تشکیلات مرکزی
(۲) ۳۰ - تشکیلات مرکزی
(۳) ۳۱ - شهرستان
(۴) ۳۰ - شهرستان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ایران ۳۱ استان دارد. از لحاظ نظام اداری «دهستان» تابع بخش و «بخش» تابع شهرستان است.

شماره: ۹۱۰۰۶۸

۲۸۳- دریاچه ارومیه در زمان پرآبی محل مناسبی برای استراحت و تغذیه پرندگان مهاجر بود. در آن زمان، غذای این پرندگان را کدام جانداران تشکیل می‌دادند؟

- (۱) آرتمیا (۲) جلبک (۳) ماهی (۴) میگو

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به هنگام پرآبی، دریاچه‌ی ارومیه سخت‌پوست میکروسکوپی به نام آرتمیا در این دریاچه به وفور زندگی می‌کرد که تنها منبع غذایی این دریاچه به حساب می‌آمد. زندگی جانوری اطراف این دریاچه وابستگی شدیدی به این جاندار داشت.

شماره: ۹۸۸۹۷۶

۲۸۴- با توجه به سؤالات کلیدی در علم جغرافیا، به ترتیب موضوعات «روند زمانی موضوعات» و «سیر تکوین و تحول پدیده» با چه نوع سؤال کلیدی مطرح می‌شوند؟

- (۱) چه موقع - چه کسی (۲) چه چیز - چطور (۳) چه موقع - چطور (۴) چه چیز - چه کسی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سؤالات کلیدی در جغرافیا هر کدام شکلی از بیان مسأله را مطرح می‌کنند. مثلاً مسأله روند زمانی وقوع پدیده و عامل زمان با سؤال «چه موقع؟» و سیر تکوین و تحول پدیده‌های جغرافیایی (آلودگی معمولی شهر ...) با سؤال «چه طور» بررسی می‌شوند.

شماره: ۹۸۸۹۸۳

۲۸۵- کدام گزینه در ارتباط با اثرات موقعیت نسبی خلیج فارس و تنگه‌ی هرمز نادرست است؟

- (۱) ارزش و نقش سیاسی آن بین سه قاره‌ی آفریقا، اروپا و آسیا اهمیت زیادی دارد.
(۲) بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان و ذخایر باارزشی مثل نفت و گاز طبیعی را در خود جای داده است.
(۳) درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام این منطقه را ثروتمند کرده است.
(۴) به عنوان حلقه‌ای از زنجیره‌ی حمل و نقل کالا و نفت اهمیت زیادی دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارزش و نقش ارتباطی خلیج فارس و تنگه‌ی هرمز بین سه قاره‌ی آفریقا، اروپا و آسیا اهمیت زیادی دارد.

شماره: ۸۸۹۳۲۵

۲۸۶- با توجه به شکل داده شده و مطالب ارائه شده کدام گزینه صحیح است؟

- در این روستا امکان گسترش فیزیکی وجود دارد.
- امکان مهاجرت به این ناحیه کم است.
- این ناحیه می‌تواند میزان رشد جمعیت خود را بالا ببرد.
- در این ناحیه امان وقوع سیل وجود دارد.

- (۱) غ - ص - ص (۲) ص - ص - غ - غ
(۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص - غ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همانطور که در شکل دیده می‌شود امکان گسترش فیزیکی این ناحیه بسیار کم است و بالطبع امکان جذب جمعیت و به دنبال آن مهاجرپذیری در آن ناحیه کم می‌شود و چون این روستا در شیب دامنه کوه واقع شده است امکان وقوع سیل وجود دارد.

شماره: ۱۰۱۰۲۶۷

۲۸۷- کدام گزینه از مهم‌ترین مهاجرت‌ها در دهه‌های اخیر به‌شمار می‌رود؟

- (۱) مهاجرت به کشورهای خارجی جهت کار بهتر
- (۲) مهاجرت به شهرهای داخلی و حومه شهرهای اطراف آن
- (۳) مهاجرت روستائیان به شهرها جهت زندگی بهتر
- (۴) مهاجرت جمعیت کار به شهرهای داخل و کشورهای خارجی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مهاجرت روستائیان به شهرها، از مهم‌ترین انواع مهاجرت در دهه‌های اخیر در ایران به‌شمار می‌رود.

شماره: ۹۱۰۶۴۵

۲۸۸- بیشترین بارش‌ها در ایران، در چه زمانی انجام می‌شود؟

- (۱) اوایل زمستان تا اواخر بهار
- (۲) اوایل پاییز تا اواخر زمستان
- (۳) اواخر پاییز تا اوایل بهار
- (۴) اواخر تابستان تا اواخر بهار

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۰۶۳۲

۲۸۹- هر کدام از موارد زیر به‌ترتیب مربوط به کدام مرحله از پژوهش‌های جغرافیایی است؟

- (الف) عوامل مؤثر در افزایش جمعیت تهران در دهه اخیر چیست؟
(ب) بین تقاضای نیروی کار در شهر تهران و جذب جمعیت در آن رابطه مستقیم وجود دارد.
- (۱) اول - دوم (۲) اول - پنجم (۳) دوم - سوم (۴) سوم - چهارم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- (الف) طرح سؤال و بیان مسئله ← گام اول
(ب) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها ← گام پنجم

شماره: ۹۹۹۶۶۵

۲۹۰- کدام گزینه به‌ترتیب مراحل «دوم» و «سوم» پژوهش در جغرافیا را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) بیان مسئله - جمع‌آوری اطلاعات
- (۲) طرح سؤال - پردازش اطلاعات
- (۳) تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات
- (۴) جمع‌آوری اطلاعات - پردازش اطلاعات

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مرحله‌ی دوم پژوهش جغرافیایی ← تدوین فرضیه

مرحله‌ی سوم پژوهش جغرافیایی ← جمع‌آوری اطلاعات

شماره: ۱۰۲۹۵۸۵

۲۹۱- همه عبارات در ارتباط با جمع‌آوری اطلاعات به «روش کتابخانه‌ای» نادرست است به جز:

- (۱) در تمامی پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
  - (۲) جمع‌آوری اطلاعات در این زمینه به سوابق پژوهشی پژوهشگر بستگی دارد.
  - (۳) با این روش پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را پیدا می‌کند.
  - (۴) سالنامه‌های آماری و پرسش‌نامه‌ها از ابزارهای آن به‌شمار می‌آیند.
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

روش کتابخانه‌ای در تمام پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. سایر گزینه‌ها نادرست است.

شماره: ۹۹۸۸۰۶

۲۹۲- با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، دمای هوا به طور میانگین ..... کم می‌شود و ..... عامل شرجی شدن هوا در جنوب کشور شده است.

- (۱) ۶ درجه‌ی سانتی‌گراد - عدم امکان صعود هوای مرطوب
- (۲) ۱۶ درجه‌ی سانتی‌گراد - عدم امکان صعود هوای مرطوب
- (۳) ۱۶ درجه‌ی سانتی‌گراد - صعود هوای مرطوب
- (۴) ۶ درجه‌ی سانتی‌گراد - صعود هوای مرطوب

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، دمای هوا به طول میانگین حدود ۶ درجه‌ی سانتی‌گراد کاهش می‌یابد. نزدیکی به دریاها و دوری از آن در آب و هوای کشور دو اثر متفاوت دارد. در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش نقش مهمی دارد ولی در سواحل جنوبی کشور، خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب در بارش سواحل جنوبی نقش چندانی ندارند و موجب شرجی شدن هوا می‌شوند.

شماره: ۹۰۹۰۴۲

۲۹۳- علت تغییر جریان آب رودهای زاگرس چیست، این تغییر از چه زمانی اتفاق افتاده است؟

- (۱) تغییرات اقلیمی - حدود بیست سال پیش
- (۲) فعالیت‌های انسان - سه دهه‌ی گذشته
- (۳) تغییرات اقلیمی - سه دهه‌ی گذشته
- (۴) فعالیت‌های انسان - حدود بیست سال پیش

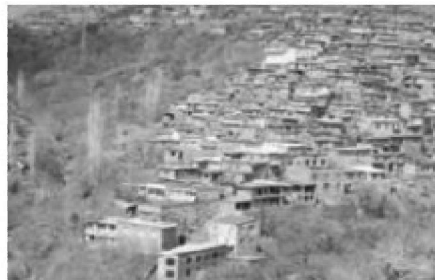
گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جریان آب در رودهای زاگرس به علت تغییرات اقلیمی، دچار نوسان شده است. به‌نظر می‌رسد طی سه دهه‌ی اخیر، طغیان در رودهای حوضه‌ی زاگرس بیش از گذشته شده است.

شماره: ۸۹۴۰۱۲

۲۹۴- هر یک از تصاویر «الف» و «ب» به ترتیب مربوط به کدام یک از اشکال سکونتگاه‌های روستایی است؟

(ب) روستای ليقوان - آذربایجان شرقی

(الف) روستای دیزبادبالا - نیشابور

- (۱) پلکانی - متمرکز
- (۲) خطی - میدانگاهی
- (۳) پراکنده - خطی
- (۴) پراکنده - پلکانی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- روستاهایی که در دامنه‌ی یک کوه استقرار یافته‌اند، به شکل پلکانی هستند.
- در روستاهای متمرکز، خانه‌های روستایی به هم چسبیده و کنار هم قرار دارند و طبیعی‌ترین نوع شکل‌گیری آن‌ها، در کنار منابع آب است.

شماره: ۹۶۷۳۴۴

۲۹۵- کدام گزینه شامل دریاچه‌های دائمی در ایران است؟

- (الف) هامون - جازموریان (ب) زریبار - پریشان
(ج) مهارلو - ارومیه (د) مسیله - نیریز
(۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) الف و د (۴) ب و د

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین دریاچه‌های دائمی در ایران دریاچه‌ی ارومیه، زریبار در غرب مریوان، پریشان و مهارلو در استان فارس است.

شماره: ۹۷۴۰۳۴

۲۹۶- علت تفاوت شکل شهرهای مختلف کدام است؟

- (۱) آب و هوا و جنس خاک
(۲) شیب زمین و تاریخچه پیدایش
(۳) عوامل تاریخی و روند پیدایش
(۴) چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف
گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۷۳۴۵

۲۹۷- براساس روش مطالعه در علم جغرافیا، کدام مورد با «عملکرد جغرافی دانان» مطابقت دارد؟

- (۱) اقلیم‌شناسان، اصول و قوانین حاکم بر جو و تغییرات دما و بارش را بررسی می‌کنند.
(۲) جغرافی دانان اقتصادی، روند تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات در یک شهر را بررسی می‌کنند.
(۳) جغرافی دانان روستایی، ویژگی گیاهان یک روستا را از نظر ساختمان و چگونگی رشد، بررسی می‌کنند.
(۴) جغرافی دانان زیستی، پراکندگی جنگل‌های شمال ایران را در ارتباط با منابع آب آن منطقه، بررسی می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. روش مطالعه‌ی علم جغرافیا مبتنی بر «کل‌نگری» است، از این‌رو، در حالی‌که جغرافی دانان، کل یک سیستم - یعنی محیط - را به صورت واحد مطالعه می‌کنند، پژوهشگران سایر رشته‌های علوم، اجزاء سیستم‌های موردنظر خود را به صورت مجزا و بدون در نظر گرفتن تأثیر آن‌ها بر یک‌دیگر مورد بررسی قرار می‌دهند. تنها در گزینه‌ی چهارم به تأثیر عوامل بر یک‌دیگر توجه شده است.

شماره: ۹۷۲۹۳۱

۲۹۸- پاسخ سؤال‌های «چرا»، «چطور» و «چه چیز» به ترتیب در کدام گزینه صحیح آمده است؟

- (۱) با مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد - به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد - به روند زمانی موضوعات می‌پردازد.
(۲) بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد - روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد - به علت وقوع پدیده‌ها می‌پردازد.
(۳) به علت وقوع پدیده می‌پردازد - به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد - بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.
(۴) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد - روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد - بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سؤال «چرا» به علت وقوع پدیده می‌پردازد، سؤال «چطور» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد و سؤال «چه چیز» بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.

شماره: ۹۷۳۷۷۲

- ۲۹۹- چرا جغرافیدان باید با دید ترکیبی موضوعات جغرافیایی را مورد بررسی قرار دهد و فایده‌ی این نوع مطالعه چیست؟
- (۱) زیرا محیط‌های جغرافیایی حاصل روابط متقابل انسان و محیط اند - پدیده‌ها به‌طور جامع و همه‌جانبه بررسی می‌شوند.
- (۲) زیرا محیط‌های جغرافیایی حاصل روابط متقابل انسان و محیط اند - ظرفیت و توان محیط‌های جغرافیایی مشخص می‌شود.
- (۳) چون عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یک‌دیگر عمل می‌کنند - ظرفیت و توان محیط‌های جغرافیایی مشخص می‌شود.
- (۴) چون عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یک‌دیگر عمل می‌کنند - پدیده‌ها به‌طور جامع و همه‌جانبه بررسی می‌شوند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جغرافیدان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کند زیرا اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یک‌دیگر عمل می‌کنند. دید ترکیبی به جغرافیدان کمک می‌کند تا به‌طور همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها را با تمام ویژگی‌های آنها در یک مکان مورد مطالعه قرار دهد.

شماره: ۸۸۲۲۷۷

۳۰۰- کدام شکل، شرایط وارونگی دما در یک شهر را نشان می‌دهد؟

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شکل (۱) درست است. زیرا در وارونگی دما هوای سرد و سنگین در سطح زمین قرار می‌گیرد و اجازه نمی‌دهد آلودگی به طرف بالا حرکت کند و در نتیجه میزان آلاینده‌ها در هوای شهرهای بزرگی مثل تهران بسیار زیاد است.

شماره: ۹۰۹۸۸۸

- ۳۰۱- شکل راست و چپ، به ترتیب بیانگر کدام رخداد جغرافیایی است؟
- (۱) تعادل هوا - شرایط عادی
- (۲) وارونگی دما - وجود و پایداری ریزگردها
- (۳) وارونگی دما - شرایط عادی
- (۴) تعادل هوا - وجود و پایداری ریزگردها

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شکل سمت راست بیانگر شرایط وارونگی دما و شکل سمت چپ بیانگر شرایط عادی است.

شماره: ۹۰۹۳۷۳

۳۰۲- تنها رودخانه پرآب و قابل کشتیرانی ایران چیست و به خلیج‌های کوچک سواحل خلیج فارس چه می‌گویند؟
 (۱) کرخه - خور (۲) کارون - تنب (۳) کرخه - تنب (۴) کارون - خور

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پرآب‌ترین و تنها رودخانه قابل کشتیرانی ایران کارون است. به خلیج‌های کوچک سواحل خلیج فارس خور می‌گویند.

شماره: ۹۰۹۴۶۹

۳۰۳- کدام گزینه جزو نام‌های دریای خزر نیست؟

(۱) ارس (۲) گرگان (۳) هیرکانی (۴) دیلم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نام دریای خزر شامل مازندران، کاسپین، قزوین، گرگان، طبرستان، هیرکانی و دیلم است.

شماره: ۹۱۰۴۳۲

۳۰۴- برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه از سوی پژوهشگر، به چه روشی معروف است؟

(۱) روش میدانی (۲) روش کتابخانه‌ای (۳) روش مصاحبه (۴) روش آماری

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پژوهشگر در روش میدانی، برای گردآوری اطلاعات، ناگزیر است به محیط بیرون برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه، به گردآوری اطلاعات بپردازد.

شماره: ۹۲۶۸۳۳

۳۰۵- داشتن راه‌های آبی، امکان کدام روابط را بین ایران و کشورهای دیگر، بیشتر فراهم می‌کند؟

(۱) سیاسی (۲) بازرگانی (۳) نظامی (۴) فرهنگی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۳۷۵۱

۳۰۶- کدام شهرهای زیر جزو کلان‌شهرهای کشور ایران (در سال ۱۳۹۰) نیستند؟

(۱) قم - اهواز (۲) ارومیه - یزد (۳) کرج - تبریز (۴) شیراز - اهواز

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۴۰۳۴

۳۰۷- کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) کدام یک از آثار زیر نتیجه تلاش انسان برای تغییر محیط و تبدیل آن از محیط طبیعی به محیط جغرافیایی است؟

ب) چه عاملی سبب بررسی و مطالعه موضوعات با دید ترکیبی توسط جغرافی‌دان می‌شود؟

ج) این سؤال «زمینه‌های به وجود آورنده این پدیده چیست؟» از کدام سؤالات کلیدی در جغرافیا است؟

۱) الف- بادگیر دوطبقه ابرکوه ب- چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی ج- چطور؟

۲) الف- بادگیر دوطبقه ابرکوه - ب- ارتباط اجزا و عوامل محیط جغرافیایی ج- چه چیز؟

۳) الف- میدان آزادی تهران ب- تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی ج- چطور؟

۴) الف- میدان آزادی تهران ب- مطالعه روابط متقابل انسان با محیط ج- چه چبر؟

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) بادگیر در دو طبقه ابرکوه در استان یزد نشان می‌دهد که انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

ب) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.

پ) سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. «زمینه‌های به وجود آورنده این پدیده چیست؟»

(قطع درختان، از بین بردن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها، واحه‌ها و ...)

شماره: ۱۰۱۰۲۶۲

۳۰۸- ارتفاعات ایران چه ویژگی‌هایی دارند؟

- ۱) بخش اعظم سرزمین ما را دشت‌ها و سرزمین‌های هموار تشکیل می‌دهند.
  - ۲) کوه‌های ایران، نواحی شمالی و جنوب کشور را دربرگرفته‌اند.
  - ۳) تمام کوه‌های ایران متعلق به دوران اول زمین‌شناسی است.
  - ۴) بخش اعظم سرزمین ما را نواحی مرتفع و کوهستانی تشکیل می‌دهند.
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۸۹۳۹۹۱

۳۰۹- کدام گزینه تعریف صنعت را شامل می‌شود و ایران از صادرکنندگان عمده کدام صنایع محسوب می‌شود و چرا؟

- ۱) فعالیت در بخش صنعت، مستقیماً به ایجاد اشتغال منجر نمی‌شود و این بخش در تولید، تجارت، تحقیق، توسعه و بهره‌وری سهم قابل توجهی دارد - فرش، به دلیل بافت و نقش و نگار خاص
- ۲) فعالیتی است که به تغییر فیزیکی یا شیمیایی مواد مختلف اولیه و تبدیل آن‌ها به محصولات جدید منجر می‌شود که این تغییرات فقط توسط ماشین انجام می‌شود - شیشه‌گری، به دلیل تجلی یافتن ذوق هنری و خلاقیت فکری به کار رفته در آن
- ۳) فعالیتی است که با استفاده از مواد اولیه بومی و به کارگیری ابزار ساده دستی، در قسمتی از مراحل اساسی تولید و به ساخت محصولی منجر می‌شود که در هر واحد آن ذوق هنری و خلاقیت فکری صنعتگر تجلی می‌یابد - شیشه‌گری، به دلیل تجلی یافتن ذوق هنری و خلاقیت فکری به کار رفته در آن
- ۴) محرک اصلی رشد، و مقیاسی برای اندازه‌گیری موفقیت و نوآوری کشورها به شمار می‌رود - فرش، به دلیل بافت و نقش و نگار خاص

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صنعت شامل مجموعه فعالیت‌هایی است که به تغییر شکل فیزیکی یا شیمیایی مواد مختلف اولیه و تبدیل آن‌ها به محصولات جدید منجر می‌شود، اعم از اینکه این تغییرات با دست یا ماشین در کارگاه و یا در منزل انجام می‌شود. بخش صنعت، محرک اصلی رشد، موفقیت و نوآوری کشورها به شمار می‌رود. کشور ما یکی از صادرکنندگان عمده فرش در جهان است که به دلیل بافت و نقش و نگار خاص، از اهمیت و شهرت بین‌المللی برخوردار است.

شماره: ۹۶۵۵۶۵

۳۱۰- پس از بیان مسئله در یک پژوهش جغرافیایی، گام بعدی کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

- ۱) تدوین فرضیه
- ۲) طرح پرسش
- ۳) جمع‌آوری اطلاعات
- ۴) پردازش اطلاعات

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مراحل تحقیق و پژوهش به ترتیب در علم جغرافیا عبارتند از:
 ۱- طرح سؤال و بیان مسئله ۲- تدوین فرضیه ۳- جمع‌آوری اطلاعات ۴- پردازش اطلاعات ۵- نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها

شماره: ۸۸۲۲۸۶

۳۱۱- با توجه به شکل روبه‌رو به ترتیب کدام عبارت صحیح و کدام عبارت غلط است؟

(الف) مربوط به روش میدانی است.

(ب) مربوط به عکس هوایی می‌باشد.

(ج) در تمام پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(د) با پرسش‌نام در یک روش قرار می‌گیرد.

(ه) این تصویر به همراه سالنامه آماری از ابزارهای پژوهشگران درگام چهارم می‌باشد.

(۱) ص - ص - غ - غ - غ (۲) غ - ص - غ - ص - ص (۳) ص - غ - غ - ص - ص (۴) غ - ص - غ - ص - غ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شکل داده شده تصویر ماهواره‌ای می‌باشد. تصاویر ماهواره‌ای جزء روش کتابخانه‌ای

هستند که این روش در تمامی پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تصاویر ماهواره‌ای به همراه سالنامه‌های آماری هر کشور از ابزارهای مورد استفاده پژوهشگر برای تحقیق در گام سوم

(جمع‌آوری اطلاعات) می‌باشد.

شماره: ۱۰۳۱۰۱۷

۳۱۲- ایران با کدام کشور همسایه فقط مرز خشکی دارد؟

(۱) عراق

(۲) ترکیه

(۳) ارمنستان

(۴) پاکستان

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به نقشه‌ی جنوب‌غربی آسیا ایران با کشور ترکیه فقط مرز خشکی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عراق - مرز خشکی و رودخانه‌ای

(۳) ارمنستان - مرز رودخانه‌ای (رود ارس) و خشکی

(۴) پاکستان - مرز دریایی و خشکی

شماره: ۹۹۹۲۳۴

۳۱۳- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام ناحیه‌ی آب و هوایی می‌باشد؟

(الف) افزایش بارندگی و کاهش دما

(ب) میانگین دمای بالای سالانه

(۱) کوهستانی - گرم و خشک

(۲) معتدل خزری - کوهستانی

(۳) کوهستانی - گرم و شرجی

(۴) معتدل خزری - گرم و خشک

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(الف) آب و هوای کوهستانی

(ب) آب و هوای گرم و شرجی

شماره: ۱۰۲۹۵۵۰

۳۱۴- میان کدام دو استان کشور ایران از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰ هم مهاجرپذیری و هم مهاجرفرستی وجود داشته است؟

(۱) آذربایجان غربی - آذربایجان شرقی

(۲) خراسان رضوی - تهران

(۳) خراسان رضوی - خراسان جنوبی

(۴) اصفهان - تهران

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

از خراسان رضوی به تهران ← مهاجرفرستی و مهاجرپذیری

از تهران به خراسان رضوی ← مهاجرفرستی و مهاجرپذیری

شماره: ۱۰۱۴۴۷۴

۳۱۵- بهره‌برداری از معادن فراوان در کوه‌های البرز احتمال بروز کدام مخاطره و حادثه را در این منطقه کوهستانی افزایش نمی‌دهد؟

- (۱) ریزش در جاده‌ها
(۲) لرزش‌های خفیف و گسترده
(۳) لغزش در دامنه‌ها
(۴) خشکسالی و فرسایش خاک
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۸۹۴۰۰۳

۳۱۶- چرا شاه عباس تعدادی از قبایل کرد را به نواحی شمال شرقی کشور فرستاد؟

(۱) حفظ مرزهای شمالی ایران
(۲) جلوگیری از حمله‌ی همسایگان از جمله افغان‌ها
(۳) شورش فرمانروایان و حاکمان بر علیه دولت مرکزی
(۴) جلوگیری از قیام مردم آن سرزمین

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شاه عباس برای حفظ مرزهای شمالی ایران، تعدادی از قبایل کرد را که رزم‌آوری و سلحشوری مشهور بودند، به نواحی شمال شرقی کشور فرستاد.

شماره: ۹۷۴۰۳۲

۳۱۷- کدام گزینه (به ترتیب) «کم‌ترین» و «بیش‌ترین» خطوط مرزی ایران را بیان می‌کند؟

(۱) مرز خشکی - مرز رودخانه‌ای
(۲) مرز دریاچه‌ای - مرز خشکی
(۳) مرز دریایی - مرز دریاچه‌ای
(۴) مرز رودخانه‌ای - مرز باتلاقی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۳۷۶۲

۳۱۸- در ارتباط با سابقه تقسیمات کشوری در ایران، ترتیب کدام گزینه نادرست است؟

(۱) دوره حکومت زندیه: قصبه ← بلوک ← ولایت ← ایالت
(۲) دوره حکومت ساسانیان: رستاک ← تسوگ ← خوره ← سرزمین
(۳) نظام اداری کنونی: دهستان ← بخش ← شهرستان ← استان
(۴) قانون تقسیمات کشوری ۱۳۱۶: دهستان ← قصبه ← بخش ← شهرستان ← استان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ده استان و ۴۹ شهرستان تقسیم شد. در این قانون، هر استان به چند شهرستان و هر شهرستان به چند بخش و هر بخش به چند دهستان و هر دهستان به چند قصبه تقسیم شد.

شماره: ۱۰۱۱۴۹۳

۳۱۹- در سال ۲۰۰۰ میلادی جمعیت کشوری ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر، اگر میزان مولید آن در همان سال ۹۰۰,۰۰۰ نفر و مرگ و میر آن ۳۰۰,۰۰۰ نفر باشد میزان رشد طبیعی آن کشور چند درصد است؟

(۱) ۲ (۲) ۲/۷ (۳) ۱/۶ (۴) ۳/۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. متخصصان برای دستیابی به میزان افزایش و یا کاهش جمعیت، رشد طبیعی جمعیت را اندازه‌گیری می‌کنند برای اندازه‌گیری رشد طبیعی جمعیت، میزان مولید و مرگ و میر را در یک سال مشخص از هم کم و بر تعداد کل جمعیت تقسیم و سپس آن‌را به درصد بیان می‌کنند.

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{\text{کل جمعیت همان سال}}{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان مولید}} \times ۱۰۰$$

$$\text{رشد طبیعی} = \frac{۹۰۰۰۰۰ - ۳۰۰۰۰۰}{۳۰۰۰۰۰} \times ۱۰۰$$

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = ۲$$

شماره: ۱۰۲۵۷۲۹

۳۲۰- با توجه به نقشه‌ی ایران و همسایگان، در کدام قسمت‌ها «بیشترین» و «کمترین» مرز (به ترتیب) وجود دارد؟

(۱) «الف» - «ب» (۲) «ج» و «د» (۳) «ز» و «ه» (۴) «ب» و «و»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بیشترین مرزهای ایران در بخش «ز» است که کشور عراق می‌باشد.

کمترین مرزهای ایران در بخش «ه» است که کشور ارمنستان می‌باشد.

شماره: ۱۰۰۷۶۷۳

۳۲۱- کدام مورد علت فعالیت چشمه‌های گلی جوشان، در استان هرمزگان و بلوچستان جنوبی می‌باشد؟

(۱) فرسایش (۲) حرکات دریا (۳) فعالیت‌های کوهزایی (۴) فعالیت‌های زمین‌ساختی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف دریاچه‌ی جازموریان در کرمان، منطقه‌ی مکران واقع شده است که در آن رشته‌کوه‌های بشاگرد و اطراف آن با ارتفاع نسبتاً کم و فرسوده‌ای وجود دارد در این کوه‌ها فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که آن‌ها را ناهمواری‌های مریخی هم گفته‌اند. در استان‌های هرمزگان و بلوچستان جنوبی در فاصله‌ی این ناهمواری‌ها تا دریای عمان، چندین گل‌فشان وجود دارد که همانند چشمه‌های گلی می‌جوشد علت فعالیت این چشمه‌های جوشان فعالیت‌های زمین‌ساختی است.

شماره: ۱۰۲۵۷۱۰

۳۲۲- کدام رودها از سمت شمال به دریای خزر می‌ریزند؟

(۱) ولگا و اورال (۲) اترک و گرگان (۳) سفیدرود و هراز (۴) کورا و ارس

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طول دریای خزر حدود ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۳۰۰ کیلومتر است. مساحت آن با توجه به تغییرات سطح آب، متفاوت است سطح آب این دریا از سطح آب‌های آزاد حدود ۲۸ متر پایین‌تر است. طولانی‌ترین رودهایی که به این دریا می‌ریزند عبارتند از رود ولگا و اورال از شمال، سفیدرود و هراز از جنوب، رود اترک و گرگان از شرق و رود کورا و ارس از سمت غرب

شماره: ۱۰۲۵۷۲۸

۳۲۳- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در مورد «ویژگی‌های دریای خزر» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب
 ب) بزرگ‌ترین پهنه‌ی آبی محصور در خشکی
 ج) تأمین ۹۵٪ از خاویار جهان در این منطقه
 د) مهم‌ترین آبراهه‌ی راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری در جهان
 و) دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه
 ۱) غ - غ - ص - غ - غ (۲) ص - غ - غ - ص - غ (۳) غ - ص - غ - ص - غ (۴) ص - ص - ص - غ - ص - غ
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست:
 الف) وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب ← دریای عمان
 ب) تأمین ۹۰٪ از خاویار جهان در دریای خزر
 ج) تنگه‌ی هرمز، مهم‌ترین آبراهه‌ی راهبردی (استراتژیک) و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است.

شماره: ۹۹۹۳۱۱

۳۲۴- مهم‌ترین قتل رشته‌کوه زاگرس کدام‌اند؟

- ۱) زردکوه - آغ‌داغ (۲) زردکوه - دنا (۳) آغ‌داغ - الوند (۴) دنا - آلا‌داغ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زردکوه در زاگرس شمال غربی و دنا در زاگرس جنوب شرقی واقع شده‌اند.

شماره: ۸۹۴۰۱۳

۳۲۵- گنبد‌های نمکی زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های کدام بخش از ناهمواری‌های ایران است؟

- ۱) کوه خضر زنده در سیستان و بلوچستان (۲) رشته‌کوه زاگرس
 ۳) قله‌ی دماوند و رشته‌کوه البرز (۴) قله‌ی سبلان در کوه‌های آذربایجان

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یکی از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های رشته‌کوه زاگرس، گنبد‌های نمکی است که لایه‌های نمک به شکل گنبد‌هایی بین لایه‌های رسوبی قرار گرفته است.

شماره: ۹۰۹۸۸۶

۳۲۶- تصویر مقابل با کدام مفهوم هم‌خوانی ندارد؟

- ۱) جغرافیا علمی برای زندگی بهتر
 ۲) حفظ تعادل محیط در طولانی مدت
 ۳) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها
 ۴) نگاه سودجویانه برای رسیدن به بهره‌برداری بیش‌تر از محیط

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شکل مورد سؤال به کشاورزی برای تأمین نیازها اشاره دارد که موجب حفظ تعادل محیط در طولانی مدت می‌شود زیرا با درک توان محیط صورت می‌گیرد.

شماره: ۸۸۲۲۷۰

۳۲۷- فرض کنید با پدیده‌ی ریزگرد در شهر خود مواجه شده‌اید، در این صورت به ترتیب، عبارت‌های زیر مربوط به کدام

سؤال مهم در جغرافیا است؟

الف) وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا

ب) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر

ج) بی‌توجهی به تثبیت خاک

(۱) کجا - چه چیز - چه موقع

(۳) چه‌طور - چه‌کسی - چه موقع

(۲) چه چیز - چرا - چه کسی

(۴) چرا - چه چیز - چه کسی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا ← چه چیز

ب) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر ← چرا

ج) بی‌توجهی به تثبیت خاک ← چه‌کسی یا چه‌کسانی

شماره: ۹۹۹۲۰۳

۳۲۸- قرار گرفتن ایران در طول جغرافیایی ۴۴ تا ۶۳ درجه، موقعیت ایران را در کدام جهات اصلی مشخص می‌کند؟

(۱) شمال - غرب (۲) جنوب - شرق (۳) شمال - جنوب (۴) غرب - شرق

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۴۰۱۱۳

۳۲۹- کدام موارد از خصوصیات دریای خزر است؟

الف) وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی

ب) بزرگ‌ترین پهنه‌ی آبی محصور در خشکی

ج) مهم‌ترین آبراهه‌های راهبردی و گذرگاه تجاری مهم در جهان

د) تأمین ۹۰٪ خاویار جهان و دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری

(۱) الف و ج (۲) ب و د (۳) الف و ب (۴) ب و ج

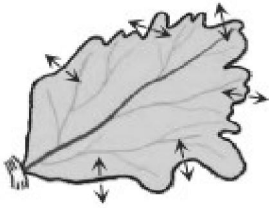
گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دریای خزر: بزرگ‌ترین پهنه‌ی آبی محصور در خشکی به واسطه‌ی منابع نفت و گاز،

تأمین ۹۰٪ خاویار جهان و دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه از موقعیت نسبی

بالایی برخوردار است. بررسی سایر عبارت‌ها:

الف) دریای عمان (ج) تنگه‌ی هرمز

شماره: ۱۰۲۶۶۷۰

۳۳۰- شکل مقابل مربوط به کدام اصطلاح جغرافیایی است؟

- (۱) دبی رود
- (۲) آب‌دهی
- (۳) حوضه آبریز
- (۴) خط مستقیم آب

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حوضه آبریز: به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند.

شماره: ۹۱۰۶۳۶

۳۳۱- در عبارت زیر، پاسخ به کدام پرسش جغرافیایی قابل یافت نیست؟

«توفان در کن و سولقان در اثر بارندگی و سیل، بیست کشته بر جای گذاشته است»

- (۱) کجا - مکان
- (۲) چه چیزی - پدیده‌ی جغرافیایی
- (۳) کجا - موقع نسبی مکان
- (۴) چه چیزی - محیط جغرافیایی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

کن و سولقان ← کجا؟

توفان بیست کشته بر جای گذاشته است ← چه چیز؟

در اثر بارندگی و سیل ← چرا؟

شماره: ۸۸۲۲۸۱

۳۳۲- کدام گزینه با توجه به عبارت‌های زیر صحیح است؟

(الف) انباشت مواد، عمق آب و تراکم آبرفت از مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها هستند.

(ب) تراکم جلگه‌ها در نواحی شمالی ایران بیشتر از نواحی مرکزی است.

(پ) جلگه میان‌دوآب و میناب هر دو در جنوب ایران واقع شده‌اند.

(ت) جزر و مد، سونامی، نوسانات جریان‌های دریایی از جمله عواملی هستند که گاهی بر جلگه‌های ساحلی تأثیر می‌گذارند.

(ث) تغییر چهره زمین در چند دهه اخیر، در اثر گسترش شهرها و روستاها و از بین رفتن اراضی کشاورزی و جنگلی و تغییرات گسترده در نواحی ساحلی بوده است.

- (۱) ب، پ
- (۲) الف، ب
- (۳) ب، ث
- (۴) ت، الف

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست:

(الف) مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها: ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت

(پ) جلگه میان‌دوآب در شمال غربی و جلگه میناب در جنوب ایران واقع شده‌اند.

(ت) حرکات دریا (جزر و مد توفان‌های دریایی، سونامی، جریان‌های دریایی و نوسانات عمومی آب دریاها) از جمله عوامل طبیعی است که خواه و ناخواه، مرتباً مناطق ساحلی را تغییر می‌دهند.

شماره: ۹۴۲۷۰۳

۳۳۳- همه رودها به «حوضه آبریز» خلیج فارس و دریای عمان می‌ریزد، به جز:

- (۱) مند
- (۲) کر
- (۳) دالکی
- (۴) کرخه

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رود کر به حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان نمی‌ریزد.

شماره: ۹۹۱۷۳۱

۳۳۴- جمعیت کره‌ی زمین از لحاظ نسبت ..... جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد، اما در طول زمان، نسبت ..... در کشورها دچار تغییراتی می‌شود.

(۱) تولد - مرگ و میر (۲) جنسی - سنی (۳) مرگ و میر - تولد (۴) سنی - جنسی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جمعیت کره‌ی زمین از لحاظ نسبت جنسی جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد. اما در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می‌شود.

شماره: ۹۹۹۳۳۳

۳۳۵- کدام شهر در ایران نقش سکونتگاه نظامی دارد؟

(۱) خوزستان (۲) قزوین (۳) سیستان (۴) پیرانشهر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شهر پیرانشهر در ایران نقش سکونتگاه نظامی دارد.

شماره: ۹۱۴۰۲۳

۳۳۶- چند مورد از عبارات زیر در ارتباط با خصوصیات دریای خزر صحیح می‌باشد؟

الف) پهنه‌ی آبی بزرگی است که در امتداد غرب به شرق کشیده شده است.

ب) از بقایای دریای عظیم تیس است که زمانی بخش اعظم نیم‌کره‌ی جنوبی و شمالی را پوشانیده بود.

ج) از حدود ۶۰ میلیون سال پیش این دریا در کنار آب‌های دیگر جهان قرار گرفت و به شکل بزرگ‌ترین دریای جهان درآمد.

د) طول این دریا حدود ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۳۰۰ کیلومتر است.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست:

الف) پهنه‌ی آبی بزرگی است که در امتداد شمال به جنوب کشیده شده است.

ب) از بقایای دریای عظیم تیس است که زمانی بخش اعظم نیم‌کره‌ی شمالی را پوشانیده بود.

ج) از حدود ۶۰ میلیون سال پیش این دریا از بقیه‌ی آب‌های قدیمی جهان جدا ماند و به شکل بزرگ‌ترین دریاچه‌ی جهان درآمد.

شماره: ۹۷۳۷۸۷

۳۳۷- کدام مورد دلیلی بر موقعیت نسبی ممتاز ایران است؟

(۱) قرار گرفتن در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۹ درجه عرض شمالی

(۲) گستردگی ایران در عرض‌های مختلف جغرافیایی

(۳) تنوع آب و هوای ایران

(۴) قرار گرفتن در مجاورت تنگه‌ی هرمز و خلیج فارس

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ایران از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است زیرا در مجاورت خلیج فارس و تنگه‌ی هرمز قرار گرفته و این منطقه به دلایل ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره‌ی آسیا، اروپا و آفریقا که در گذشته اهمیت داشته و همچنین درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام منطقه‌ی خلیج فارس را به صورت یکی از کانون‌های ثروتمند جهان درآورده است.

شماره: ۱۰۲۵۷۰۸

۳۳۸- چرا در کشور ایران، تنوع فراوان در تولیدات باغی (خرما، انار و ...) دیده می‌شود؟

- (۱) بارش روزانه و سالانه در مکان‌های مختلف کشور
- (۲) قرار گرفتن کشور ایران در عرض‌های شمالی کره‌ی زمین
- (۳) وجود دریا و خلیج در شمال و جنوب کشور
- (۴) اختلاف شدید درجه‌ی حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اختلاف شدید درجه‌ی حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است. کشور ما برای تولیدات باغی از مزیت‌های زیادی برخوردار است، زیرا امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه‌گرمسیری و گرمسیری را دارد.

شماره: ۱۰۱۴۴۸۲

۳۳۹- گروه «بزرگسالان» در ساختمان جمعیت یک کشور، دارای چه سنی هستند؟

- (۱) ۲۰ - ۴۵
- (۲) ۳۰ - ۶۰
- (۳) ۲۵ - ۵۹
- (۴) ۱۸ - ۴۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۲۶۱۸

۳۴۰- به ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر، در کدام گزینه آمده است؟

الف) «بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها» و «دلالت بر ماهیت هر پدیده یا مسئله» به ترتیب با کدام یک از سوالات اساسی در جغرافیا پاسخ داده می‌شود؟

ب) «پردازش اطلاعات» چندمین مرحله یک پژوهش جغرافیایی است؟

پ) «پاسخ پیشنهادی و حس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق» چه نامیده می‌شود؟

ت) کدام مورد از جمله ابزارهای گردآوری اطلاعات به روش کتابخانه‌ای است؟

(۱) چه موقع و چرا - چهارمین - نظریه - تصویر ماهواره‌ای

(۲) چطور و چه چیز - پنجمین - فرضیه - مشاهده

(۳) چطور و چه چیز - چهارمین - فرضیه - عکس هوایی

(۴) چه موقع و چرا - پنجمین - نظریه - پرسش‌نامه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) سؤال «چطور» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد و سؤال «چه چیز» بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.

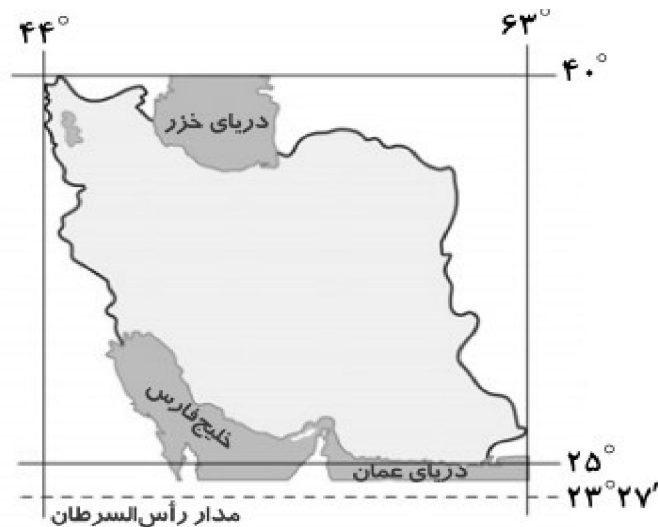
ب) پردازش اطلاعات چهارمین مرحله یک پژوهش جغرافیایی است.

پ) فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است.

ت) عکس هوایی، تصویر ماهواره‌ای، نقشه و سالنامه‌ها از جمله منابع گردآوری اطلاعات به روش کتابخانه‌ای است.

شماره: ۹۶۴۰۷۲

- ۳۴۱- جنوب ایران به کدام مدار نزدیکتر است؟
 (۱) رأس السرطان (۲) رأس الجدی
 (۳) استوا (۴) معتدله
 گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۰۷۶۶۹

- ۳۴۲- قرار گرفتن هر پدیده در سطح کره زمین، ..... آن پدیده است.
 (۱) موقعیت نسبی (۲) موقعیت ریاضی (۳) موقعیت مطلق (۴) موقعیت جغرافیایی
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است. محل قرار گرفتن هر پدیده در سطح کره زمین، موقعیت جغرافیایی آن پدیده است. محل دقیق هر پدیده یا مکان با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن محل است. محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی و انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است.

شماره: ۱۰۲۳۷۵۶

- ۳۴۳- خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه‌ی ..... جهان اسلام قرار دارد.
 (۱) جغرافیایی و سیاسی (۲) فرهنگی و اقتصادی (۳) اجتماعی و سیاسی (۴) جغرافیایی و اقتصادی
 گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه‌ی جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام قرار دارد.
 شماره: ۹۹۹۲۴۱

- ۳۴۴- سرزمین‌های کم ارتفاعی که در بین نواحی کوهستانی قرار گرفته‌اند چه نام دارند؟
 (۱) کویرها و سواحل (۲) فلات‌ها و دشت‌ها (۳) دشت‌ها و جلگه‌ها (۴) جلگه‌ها و سواحل
 گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دشت‌ها و جلگه‌ها سرزمین‌های کم ارتفاعی هستند که در بین نواحی کوهستانی قرار گرفته‌اند.
 شماره: ۸۹۴۰۲۷

- ۳۴۵- وزش کدام باده‌ها در برخی از ماه‌های گرم در سواحل جنوب شرقی ایران ایجاد رگبار می‌کند؟
 (۱) آلیزه (۲) توده‌های گرم جنوبی (۳) بادهای مرطوب غربی (۴) موسمی اقیانوس هند
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است. توده هوای مرطوب موسمی در برخی از سال‌ها، در تابستان از اقیانوس هند به جنوب شرقی ایران نفوذ می‌کند و موجب ریزش رگبار می‌شود.
 شماره: ۵۰۷۷۲

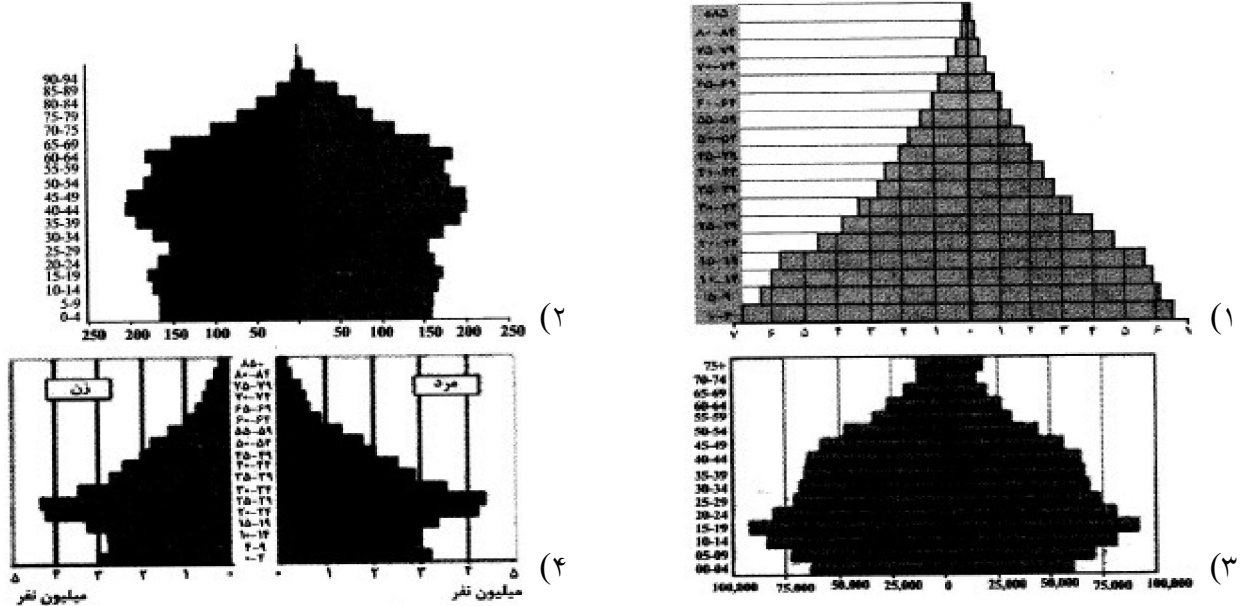
۳۴۶- مهم‌ترین ویژگی طبیعی دریای خزر کدام است؟

- (۱) شورترین دریاچه روی زمین است.
- (۲) بزرگ‌ترین منابع نفت و گاز جهان را دارد.
- (۳) بزرگ‌ترین پهنه‌ی آبی محصور در خشکی است.
- (۴) سواحل آن از نظر نظامی پراهمیت است.

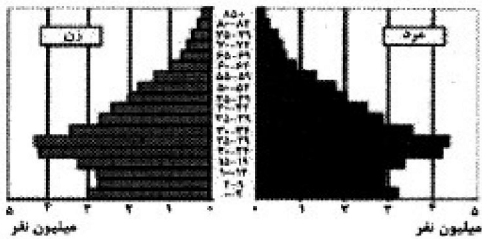
گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دریای خزر، بزرگ‌ترین دریاچه‌ی کره‌ی زمین است یعنی بزرگ‌ترین پهنه آبی محصور در خشکی‌ها و به همین جهت به جای دریاچه به آن دریا گفته می‌شود.

شماره: ۱۰۲۵۶۷۴

۳۴۷- کدام گزینه مربوط به هرم سنی کشور ایران، در سال ۱۳۹۰ است؟

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۱۴۴۸۱

۳۴۸- در کدام استان بیش‌ترین میزان شاغلان در بخش معدن است و علامت اختصاری «سازمان جهانی گردشگری» چیست؟

- (۱) کرمان - TOW
- (۲) همدان - TOW
- (۳) کرمان - WTO
- (۴) همدان - WTO

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کرمان، اصفهان و یزد سه استانی هستند که بیش‌ترین میزان شاغل در بخش معدن را دارند. علامت اختصاری سازمان جهانی گردشگر WTO است.

شماره: ۹۱۰۰۶۴

۳۴۹- کدام عبارت «نظام اداری تقسیمات کشوری در ایران» را به درستی بیان می کند؟

- (۱) شهرستان، از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده و تابع تشکیلات مرکزی می باشد.
  - (۲) استان، واحدی از تقسیمات کشوری در ایران است که توسط فرماندار اداره می شود و تابع تشکیلات مرکزی است.
  - (۳) دهستان، توسط دهدار اداره می شود و از به هم پیوستن چند بخش به وجود آمده است و تابع شهرستان است.
  - (۴) بخش، از چندین مزرعه مکان، روستا و احیاناً شهر تشکیل شده است و تابع شهرستان می باشد.
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بخش واحدی از تقسیمات کشوری است که از به هم پیوستن چند دهستان هم جوار، شامل چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر تشکیل شده و از لحاظ نظام اداری تابع شهرستان می باشد.

شماره: ۹۹۱۷۲۷

۳۵۰- رود مرزی ایران و ترکمنستان چه نام دارد و کدام رود از سمت شمال به دریای خزر می ریزد و کدام مورد جزء دلایل اهمیت دریای خزر است؟

- (۱) ارس - کورا - پرورش مروارید
- (۲) ارس - ولگا - ماهیان خاویاری
- (۳) اترک - ولگا - ماهیان خاویاری
- (۴) اترک - کورا - پرورش مروارید

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رود مرزی ایران و ترکمنستان اترک نام دارد. رودهای ولگا و اورال از شمال به دریای خزر می ریزد. انواع ماهیان خاویاری جهان، فقط در دریای خزر زندگی می کنند. بنابراین، این دریا از جهت وجود ماهیان خاویاری دارای اهمیت است.

شماره: ۹۰۹۶۴۲

۳۵۱- چه عواملی باعث شهرگزیزی و رفتن مردم از شهرهای بزرگ به روستا می شود؟

- (۱) کمبود آب آشامیدنی - رشد سریع جمعیت - کمبود کار
- (۲) استراحت و آرامش - کمبود آب آشامیدنی - آلودگی هوا
- (۳) آلودگی هوا - گرانی مسکن - آسیب های اجتماعی
- (۴) کمبود درآمد لازم - رشد سریع جمعیت - مشکلات زیست محیطی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به مشکلات شهرهای بزرگ در سال های اخیر، از جمله آلودگی هوا، گرانی مسکن و آسیب های اجتماعی، حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان های کوچک تر یا روستاها آغاز شده است.

شماره: ۹۱۲۶۴۶

۳۵۲- کدام عوامل، باعث از بین رفتن شهر باستانی «بیشاپور» پس از قرن هفتم هجری شد؟

- (۱) سیل - شورش مردم (۲) جنگ - بیماری (۳) خشکسالی - جنگ (۴) سیل - بیماری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جنگ و بیماری سبب از بین رفتن شهر باستانی بیشاپور در زمان ساسانیان شد. این شهر تا قرن هفتم هجری شهری آباد بوده است.

شماره: ۱۰۱۴۴۶۸

۳۵۳- کدام گزینه به ترتیب سوالات کلیدی جغرافیا را در ارتباط با ویژگی‌های ذکر شده به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.
 (ب) انسان و روابط متقابل او را با محیط مورد توجه قرار می‌دهد.
 (ج) بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد.
 (۱) چطور - چه چیز - کجا
 (۲) چه چیز - چطور - چه کسی
 (۳) چطور - چه کسی - چه چیز
 (۴) چه چیز - چه کسی - چطور
 گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(الف) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد ← چطور
 (ب) انسان و روابط متقابل او را با محیط مورد توجه قرار می‌دهد ← چه کسی
 (ج) بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد ← چه چیز

شماره: ۱۰۱۴۴۷۵

۳۵۴- در مرحله‌ی بیان مسئله، نکته‌ی مورد توجه، آن است که .....

- (۱) از جملات سؤالی استفاده شود.
 (۲) فایده‌ی انجام پژوهش مشخص شود.
 (۳) مسئله به صورت واضح و روشن بیان شود.
 (۴) پژوهش‌های دیگران مورد بررسی قرار گیرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مرحله‌ی اول یعنی مرحله‌ی طرح سؤال و بیان مسئله، نکته‌ی مورد توجه آن است که پژوهش‌گر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد.

شماره: ۸۸۲۲۸۸

۳۵۵- در حال حاضر با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، کدام اقدام در توسعه کشاورزی، مناسب‌تر به نظر می‌رسد؟

- (۱) تغییر محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری
 (۲) تغییر محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه دامداری
 (۳) تغییر محور توسعه کشاورزی از باغداری به توسعه دامداری
 (۴) تغییر محور توسعه کشاورزی از باغداری به توسعه زراعت

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. امروز با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط تغییر یابد.

شماره: ۹۸۱۶۴۱

۳۵۶- فرضیه‌های پژوهش‌گر به تمام عوامل زیر بستگی دارند، به جز .....

- (۱) میزان دانش (۲) اهمیت موضوع (۳) میزان تجارب (۴) سوابق پژوهشی در دسترس
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فرضیه‌های پژوهش‌گر، به میزان دانش، تجارب و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.

شماره: ۸۸۲۲۸۹

۳۵۷- «قانون ۷۰» در مورد جمعیت هر کشور به چه معنا است؟

- (۱) کمک به افزایش زاد و ولد در کشور
 (۲) جلوگیری از مرگ و میر در کشور
 (۳) زمان دو برابر شدن جمعیت در هر کشور
 (۴) حفظ تعادل جمعیت در یک کشور

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معمولاً برنامه‌ریزان برای برنامه‌ریزی‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، آموزشی و فرهنگی به آینده‌نگری جمعیتی نیاز دارند و فرمول دو برابر شدن جمعیت (یعنی قانون ۷۰) روش مناسبی برای این آینده‌نگری است.

شماره: ۹۱۰۶۴۳

۳۵۸- یک جغرافیدان جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات موردنیاز خود از کدام علوم استفاده‌ی بیش‌تری می‌برد؟

- (۱) آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات
(۲) انسان‌شناسی، روان‌شناسی، جامعه‌شناسی
(۳) آمار و ریاضی و سنجش از راه دور و GIS
(۴) کارتوگرافی، ژئومورفولوژی، مطالعات تاریخی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علم جغرافیا، از یافته‌های علوم دیگر، استفاده کرده و با یک دید همه‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پدیده‌ها و روابط بین آنها انجام می‌دهد. به طور مثال یک جغرافیدان برای جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات موردنیاز خود از علم آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات کمک گرفته و با استفاده از سخت‌افزار و نرم‌افزارهای متعدد در زمان کوتاه و با دقت زیاد به سوالات تحقیق خود پاسخ می‌دهد.

شماره: ۹۸۸۹۴۱

۳۵۹- ناهمواری‌های مریخی را در کدام ناحیه‌ی ایران نمی‌توان مشاهده کرد؟

- (۱) جنوب سیستان و بلوچستان
(۲) اطراف چاله‌ی جازموریان
(۳) منطقه مکران در کرمان
(۴) اطراف رشته‌کوه‌های بشاگرد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله‌ی جازموریان در کرمان، منطقه‌ی مکران واقع شده که در آن رشته‌کوه‌های بشاگرد و اطراف آن با ارتفاع نسبتاً کم و فرسوده‌ای وجود دارند، در این کوه‌ها فرسایش شکل‌های غریب و زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده که آنها را ناهمواری‌های مریخی هم گفته‌اند.

شماره: ۸۹۴۰۲۴

۳۶۰- در بین مشاغل، به ترتیب «حمل و نقل»، «پتروشیمی» و «گردشگری» مربوط به کدام یک از بخش‌های مختلف اقتصادی

محسوب می‌شود؟

- (۱) صنعت و معدن - صنعت و معدن - خدمات
(۲) خدمات - صنعت و معدن - صنعت و معدن
(۳) خدمات - صنعت و معدن - خدمات
(۴) صنعت و معدن - خدمات - صنعت و معدن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به بخش‌های اقتصادی کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات و مشاغل حمل و نقل، پتروشیمی و گردشگری به ترتیب مربوط به بخش خدمات، صنعت و معدن و خدمات است.

شماره: ۹۸۱۶۴۲

۳۶۱- روستای پالنگان کامیاران در استان کردستان را در نظر بگیرید که در طی گذشت زمان منابع طبیعی مانند خاک و آب،

..... و ..... آن بر نوع اشتغال آن اثر می‌گذارد که این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی ..... در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.

- (۱) روابط انسانی - ویژگی‌های طبیعی - گسسته
(۲) سرمایه - نیروی انسانی - پیوسته
(۳) نوع مصالح ساختمانی - کاهش دما - گسسته
(۴) منابع معدنی - نوع مصالح ساختمانی - پیوسته

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در یک روستا مانند روستای پالنگان استان کردستان، اگر در نظر گرفته شود که خاک، آب، سرمایه و نیروی انسانی آن بر نوع اشتغال اثر می‌گذارد و بالعکس. این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.

شماره: ۱۰۳۱۰۱۲

۳۶۲- نرخ رشد جمعیت در ایران ۱/۲۴ است، چه مدت زمان طول می‌کشد که جمعیت آن کشور بر اساس قانون ۷۰ دو

برابر شود؟

- (۱) ۶۰ سال
(۲) ۴۵ سال
(۳) ۵۶ سال
(۴) ۳۵ سال

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\frac{70}{1/24} = 56 \text{ سال} \quad \text{مدت زمان دو برابر شدن جمعیت} = \frac{70}{\text{نرخ رشد طبیعی جمعیت}}$$

شماره: ۹۷۴۰۳۰

۳۶۳- از دیدگاه سازمان جهانی گردشگری (WTO)، ایران از نظر جاذبه‌های «طبیعی» و «تاریخی» (به ترتیب) در چه رتبه‌ای قرار دارد؟

- (۱) چهارم - هشتم (۲) پنجم - دهم (۳) هشتم - دوازدهم (۴) هفتم - چهاردهم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۷۵۶۹

۳۶۴- مجموعه‌ی عناصر جوی غالب در یک منطقه در درازمدت چه نام دارد و بیش‌ترین خطوط مرزی ایران از کدام نوع است؟

- (۱) هوا - رودخانه‌ای (۲) هوا - خشکی (۳) آب و هوا - رودخانه‌ای (۴) آب و هوا - خشکی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مجموعه‌ی عناصر جوی غالب در یک منطقه در درازمدت آب و هوا نام دارد. بیش‌ترین نوع خطوط مرزی در ایران مرزهای خشکی است.

شماره: ۹۰۹۷۴۸

۳۶۵- توده هوای، حجم بزرگی از هوا است که ویژگی فیزیکی آن به خصوص از نظر ..... و ..... در سطح ..... در صدها کیلومتر تقریباً همسان است و ..... بهترین مکان‌های کشاورزی در کشور ما هستند.

- (۱) دما - فشار - افقی - جلگه‌ها (۲) دما - فشار - عمودی - دشت‌ها

- (۳) دما - رطوبت - عمودی - دشت‌ها (۴) دما - رطوبت - افقی - جلگه‌ها

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. توده هوا، حجم بزرگی از هوا است که ویژگی فیزیکی آن به خصوص از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی در صدها کیلومتر تقریباً همان است و جلگه‌ها بهترین مکان‌های کشاورزی در کشورمان هستند.

شماره: ۹۴۱۹۸۵

مراحل پژوهش در جغرافیا

«۱»: طرح پرسش

«۲»

«۳»: جمع‌آوری داده

«۴»

«۵»: نتیجه‌گیری

۳۶۶- با توجه به جدول داده شده، به ترتیب کدام گزینه درست است؟

- (۱) ۲ ← تدوین فرضیه / ۴ ← پردازش اطلاعات

- (۲) ۲ ← روش تحقیق / ۴ ← بیان مسأله

- (۳) ۲ ← پردازش اطلاعات / ۴ ← روش تحقیق

- (۴) ۲ ← بیان مسأله / ۴ ← تدوین فرضیه

مراحل پژوهش در جغرافیا

طرح پرسش و بیان مسأله

تدوین فرضیه

جمع‌آوری اطلاعات

پردازش اطلاعات

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۲۶۸۲۹

۳۶۷- شکل‌گیری محیط جغرافیایی حاصل چیست؟

- (۱) تأثیر مکان بر پدیده‌های پیرامون خود (۲) روابط متقابل انسان و محیط (۳) درک توان محیطی برای رفع نیازها (۴) نگاه ترکیبی جغرافی دانان نسبت به محیط

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.

شماره: ۱۰۲۶۱۱۸

۳۶۸- کدام گزینه در رابطه با «دید ترکیبی» درست است؟

- (۱) بررسی جزء به جزء یک پدیده در یک مکان خاص
  - (۲) مطالعه همه جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان
  - (۳) بررسی و مطالعه مکان‌ها با استفاده از یافته‌های علوم دیگر
  - (۴) مطالعه مکان‌های جغرافیایی، تفاوت‌ها و تشابهات آن‌ها
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۹۹۶۵۲

۳۶۹- در عبارت‌های زیر، هر دو عبارت کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) پیش از ورود آریایی‌ها به فلات ایران آبادی کوچک را گئو و آبادی بزرگ‌تر را ویس می‌نامیدند.
  - (ب) در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شد.
  - (پ) در سال ۱۳۵۷ ایران به ۲۴ استان و ۴۹ شهرستان تقسیم می‌شد.
  - (ت) از به هم پیوستن چند دهستان هم‌جوار، بخش تشکیل می‌شود که توسط بخشدار اداره می‌شود.
  - (ث) یجنورد، مشهد و بیرجند به ترتیب مراکز استان‌های خراسان شمالی، رضوی و جنوبی است.
- (۱) الف و ث (۲) ب و پ (۳) ت و ث (۴) ت و ب

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست:

- (الف) پس از ورود آریایی‌ها به فلات ایران یک آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگ‌تر را «گئو» می‌نامیدند.
- (ب) در دوره ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود.
- (پ) در سال ۱۳۵۷ ایران به ۲۴ استان تقسیم شد و در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ده استان که نام هر استان یک عدد بود و ۴۹ شهرستان تقسیم شد.

شماره: ۹۵۷۲۸۰

- ۳۷۰- «تدوین فرضیه و پردازش اطلاعات» به ترتیب در کدام گام از مراحل پژوهش جغرافیایی قرار می‌گیرند و چرا پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؟
- (۱) سوم و چهارم - از پاسخ‌های احتمالی به پرسش تحقیق آگاهی می‌یابد.
  - (۲) دوم و چهارم - مطالعه سابقه و نتایج پژوهش دیگران مورد نیاز پژوهشگر است.
  - (۳) سوم و پنجم - نسبت به موضوع اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند.
  - (۴) دوم و پنجم - برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تدوین فرضیه گام دوم و پردازش اطلاعات گام چهارم از مراحل پژوهش را بیان می‌کند و پژوهشگر به مطالعه سابقه و نتایج پژوهش دیگران نیاز دارد تا بتواند نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا کند.

شماره: ۹۹۸۸۰۴

۳۷۱- آریایی‌ها به «ویس» و «گئو» (به ترتیب) در نخستین مرحله زندگی اجتماعی چه می‌گفتند؟

- (۱) آبادی کوچک - آبادی بزرگ
- (۲) ایالت کوچک - ایالت بزرگ
- (۳) آبادی بزرگ - آبادی کوچک
- (۴) ایالت بزرگ - ایالت کوچک

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پس از ورود آریایی‌ها به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی یک آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگ‌تر را «گئو» می‌نامیدند.

شماره: ۹۶۶۰۵۴

- ۳۷۲- کدام راه در ایران، امکان روابط بازرگانی بیش‌تری را فراهم می‌کند؟
 (۱) راه آهن (۲) هوایی (۳) زمینی (۴) آبی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. راه‌های آبی، امکان روابط بازرگانی بیش‌تری را فراهم می‌کند.

شماره: ۹۷۳۷۵۱

- ۳۷۳- عبارت زیر مربوط به کدام مرحله در پژوهش‌های جغرافیایی است؟
 «بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ی مستقیم وجود دارد.»
 (۱) نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها (۲) پردازش اطلاعات
 (۳) تدوین فرضیه (۴) طرح سؤال

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت بیان شده به مرحله‌ی نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها مربوط است.

شماره: ۹۹۹۳۰۲

- ۳۷۴- محیط طبیعی، مجموعه‌ای ..... است.
 (۱) هدفمند (۲) کامل (۳) قابل تغییر (۴) متعادل

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است.

شماره: ۹۲۶۸۲۲

- ۳۷۵- با ترسیم یک خط عمودی از تهران به بوشهر متوجه می‌شویم کدام سمت ایران پرباران‌تر است و آب موجود در کشور ما از چه منبعی تأمین می‌شود؟

- (۱) شرق - سفره‌های زیرزمینی (۲) غرب - ریزش‌های جوی
 (۳) شرق - ریزش‌های جوی (۴) غرب - سفره‌های زیرزمینی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با ترسیم یک خط عمودی از تهران به بوشهر متوجه می‌شویم که بیش‌ترین بارندگی در کشور ما در سمت غرب کشور می‌باشد. آب موجود در کشور ما از ریزش‌های جوی تأمین می‌گردد.

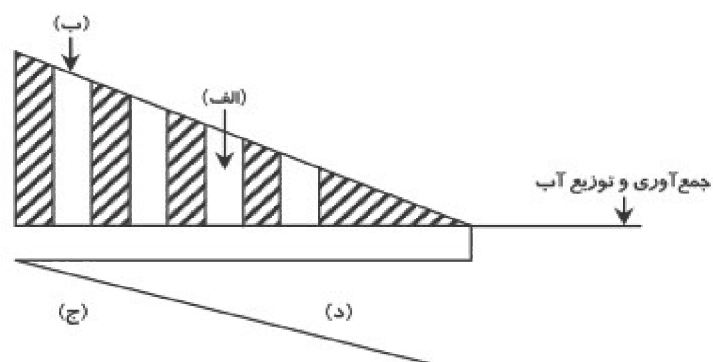
شماره: ۹۰۹۶۳۹

- ۳۷۶- سازه‌های آبی شوشتر در استان خوزستان (شکل مقابل) نماد کدام رابطه است؟

- (۱) رابطه‌ی صحیح منابع با رفع نیازهای انسان
 (۲) رابطه‌ی صحیح انسان با محیط طبیعی
 (۳) رابطه‌ی مکان و منابع موجود در زمین
 (۴) رابطه‌ی متقابل محیط با منابع موجود در زمین

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سازه‌های آبی شوشتر نماد رابطه‌ی صحیح انسان با محیط طبیعی در استان خوزستان است.

شماره: ۹۷۳۷۷۳

- ۳۷۷- در شکل زیر که یک قنات را نشان می‌دهد،

«مسیر عبور آب قنات» و «مادر چاه» به ترتیب

کدام است؟

- (۱) «الف» و «د»
 (۲) «ب» و «ج»
 (۳) «د» و «ج»
 (۴) «الف» و «ب»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۰۵۳۲۸

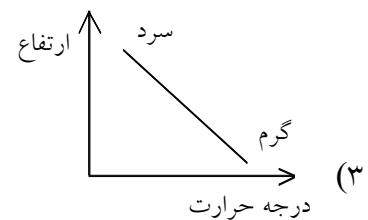
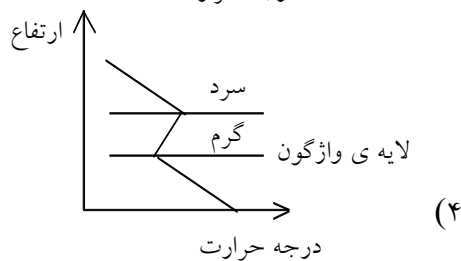
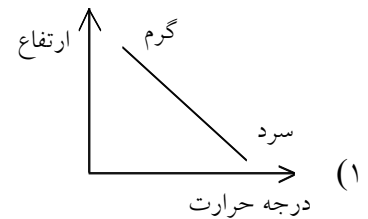
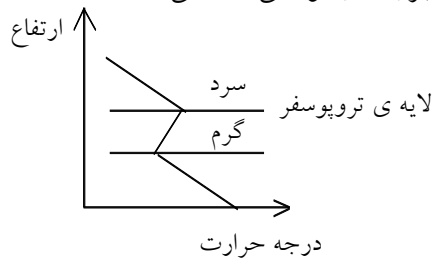
۳۷۸- در فرایند پژوهش در جغرافیا، کدام اقدام نقش راهنما دارد؟

- (۱) پیشینه پژوهش دیگران
- (۲) فرضیه‌سازی
- (۳) نتایج پژوهش دیگران
- (۴) بیان مسأله

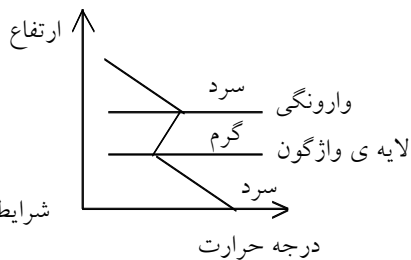
گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فرضیه پاسخ پیشنهادی و اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است که بستگی به دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی محقق دارد همچنین فرضیه‌سازی که مسیر جمع‌آوری اطلاعات و پژوهش را مشخص می‌کند، نقش راهنما دارد.

شماره: ۱۰۳۰۰۷۰

۳۷۹- کدام گزینه نمودار وارونگی دما هنگام آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و نواحی صنعتی است؟

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در وضعیتی که با افزایش ارتفاع دمای هوا به‌طور ناگهانی افزایش یابد وارونگی دما رخ می‌دهد.

شماره: ۱۰۲۶۷۰۶

۳۸۰- دوره‌ی کواترنر فاقد کدام یک از ویژگی‌های زیر است؟

- (۱) طی آن دوره‌های یخچالی و بین‌یخچالی و دوره‌های بارانی و خشکی به وقوع پیوسته است.
- (۲) دوره‌ی کواترنر به دوره‌ی انتهایی زمان‌های زمین‌شناسی گفته می‌شود.
- (۳) گسترش زندگی انسان و شهرنشینی باعث تغییرات زیادی در ناهمواری‌ها، طی این دوره شده است.
- (۴) آخرین دوره از دوران سنوزوئیک است که تقریباً ۱/۵ میلیون سال اخیر را دربرمی‌گیرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دوره‌ی کواترنر آخرین دوره از دوران سنوزوئیک است که تقریباً ۲/۵ میلیون سال اخیر را دربرمی‌گیرد.

شماره: ۸۹۳۹۸۶

۳۸۱- اراتوستن دانشمند کدام کشور بود؟

- (۱) ایتالیا
- (۲) مصر
- (۳) هند
- (۴) یونان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژه جغرافیا برای اولین بار توسط اراتوستن، دانشمند یونانی ارائه شد.

شماره: ۹۲۶۸۲۰

۳۸۲- ایران در سال ۱۳۱۶ به ..... استان تقسیم شد که نام هر استان یک ..... بود و کشور به ..... شهرستان تقسیم شده بود.

(۱) ۲۰ - شهر - ۴۰ (۲) ۱۰ - شهر - ۴۹ (۳) ۱۰ - عدد - ۴۹ (۴) ۲۰ - عدد - ۴۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری ایران دارای ده استان که نام هر استان یک عدد بود و ۴۹ شهرستان تقسیم شد.

شماره: ۹۷۴۰۳۷

۳۸۳- کدام شهر در ایران نقش صنعتی دارد؟

(۱) اراک (۲) قزوین (۳) سمنان (۴) شیراز

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شهرهای اراک و اصفهان در ایران نقش صنعتی دارند.

شماره: ۹۷۴۰۶۴

۳۸۴- کدام مورد دلیلی بر موقعیت نسبی ممتاز ایران است؟

(۱) قرار گرفتن در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۹ درجه عرض شمالی

(۲) گستردگی ایران در عرض‌های مختلف جغرافیایی

(۳) تنوع آب و هوای ایران

(۴) قرار گرفتن در مجاورت تنگه هرمز و خلیج فارس

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ایران از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است زیرا در مجاورت خلیج فارس و تنگه هرمز قرار گرفته و این منطقه به دلایل ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا که در گذشته اهمیت داشته و همچنین درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام منطقه خلیج فارس را به صورت یکی از کانون های ثروتمند جهان درآورده است.

شماره: ۹۷۶۷۶۱

۳۸۵- منظور از موقعیت نسبی شهر شما کدام است؟

(۱) محل قرارگیری آن روی نقشه‌های دقیق جغرافیایی

(۲) اختلاف زمان ساعت شرعی آن نسبت به ساعت رسمی کشور

(۳) محل قرارگیری آن نسبت به سایر شهرها، کوه‌ها، رودها، دریاها و ...

(۴) فاصله‌ی آن تا نصف‌النهار مبدأ (طول جغرافیایی) و فاصله‌ی آن تا استوا (عرض جغرافیایی)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. محل قرارگیری شهر شما نسبت به پدیده‌های طبیعی (کوه، رود، دریا و ...) یا انسانی (شهرهای دیگر و ...) را موقعیت نسبی شهر شما می‌گویند.

شماره: ۹۸۸۹۵۴

۳۸۶- با توجه به شکل مقابل، کدام گزینه بیانگر موارد «الف» و «ب» است؟

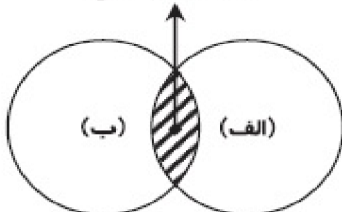
(۱) محیط طبیعی - محیط انسانی

(۲) محیط اجتماعی - محیط اقتصادی

(۳) محیط اقتصادی - محیط زندگی

(۴) محیط اجتماعی - محیط انسانی

محیط جغرافیایی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می‌آید.

شماره: ۱۰۰۰۴۴۸

۳۸۷- با توجه به چه عواملی در یک منطقه «حوضه آبریز» به وجود می‌آید؟

(۱) شکل زمین - شیب ناهمواری‌ها

(۲) مقدار بارش - رودهای فراوان

(۳) کوه‌های فراوان - مناطق پست

(۴) وجود توده‌های هوا - مقدار بارش فراوان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند.

شماره: ۹۱۰۴۳۰

۳۸۸- در شرایط «وارونگی دما» با افزایش ارتفاع از سطح زمین چه تغییری پدید می‌آید؟

(۱) دمای هوا کاهش می‌یابد.

(۲) هوای گرم به بالا صعود می‌کند.

(۳) هوای سرد در مجاورت زمین جابه‌جا می‌شود.

(۴) دمای هوا افزایش می‌یابد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در شرایط وارونگی دما، وضعیت برعکس حالت عادی می‌شود یعنی با افزایش ارتفاع، دما هم افزایش می‌یابد زیرا لایه هوای گرمی در بالای هوای سرد و سنگین مجاور سطح زمین قرار گرفته است.

شماره: ۶۴۵۳۱

۳۸۹- بعد از کدام اتفاق مهم در کشور ایران، از تقسیم‌بندی ایالتی استفاده شد؟

(۱) ورود اسلام به ایران

(۲) تشکیل سلسله صفویان

(۳) پادشاهی داریوش هخامنشی

(۴) حمله مغول به ایران

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پس از حمله مغول به ایران، از تقسیم‌بندی ایالتی در کشور استفاده شد.

شماره: ۹۱۲۶۲۵

۳۹۰- فاصله بین کدام جلگه‌ها کمتر از بقیه است؟

(۱) گرگان و گیلان

(۲) مغان و تلخه رود

(۳) میناب و باهوکلان

(۴) میان‌دوآب و ماهی دشت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جلگه مغان در زمین‌های هموار کنار رود ارس و جلگه تلخه رود هر دو در شمال غرب کشور و در نزدیکی هم قرار گرفته‌اند.

شماره: ۹۷۶۴۱۲

۳۹۱- تعریف ارتوستن از جغرافیا چیست؟

(۱) جغرافیا پلی بین رشته‌های مختلف علوم

(۲) علم مطالعه شناخت محیط

(۳) مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان

(۴) علم مطالعه سرزمین‌های ناشناخته

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انسان در طول تاریخ تلاش کرده است که ناشناخته‌های جهان هستی را معلوم و با استفاده از علوم مختلف وضع زندگی خود را بهبود بخشد. یکی از علوم که به جرأت می‌توان گفت از قدیمی‌ترین دانش‌های بشری به شمار می‌رود جغرافیاست واژه جغرافیا که برای اولین بار توسط ارتوستن دانشمند یونانی ارائه شد شامل کلمات GEO (زمین) و GRAPHY (ترسیم) است بنابراین ارتوستن جغرافیا را این‌گونه تعریف می‌کند: «مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان»

شماره: ۹۷۶۷۵۸

۳۹۲- ایلات مهم و عمده کشور کدام است؟

(۱) بختیاری - ایل سون - کلاوند

(۲) قشقایی - ترکمن - بهاروند

(۳) ایل سون - کولی‌وند - کلهر

(۴) بختیاری - قشقایی - ترکمن

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ایل سون، بختیاری، قشقایی و ترکمن از ایلات عمده کشور ایران هستند.

شماره: ۹۶۷۳۴۲

۳۹۳- با توجه به مواد زیر، کدام یک بیانگر مفهوم جغرافیای اقتصادی است؟

- (۱) عرضه و تقاضای کالاهای حاصل از منابع معدنی با توجه به نظام اقتصادی
- (۲) بهره‌برداری از منابع معدنی با توجه به نحوه تولید، توزیع و مصرف کالاهای معدنی
- (۳) مطالعه چگونگی معیشت گروه‌های انسانی با توجه به خدمات نظام اقتصادی
- (۴) اثرگذاری بهره‌برداری منابع معدنی در شکل‌گیری و توسعه شهرهای صنعتی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد. به‌عنوان مثال چگونه منابع معدنی در شکل‌گیری شهرهای صنعتی تأثیر دارد. اما علم اقتصادی صرفاً تولید توزیع، مصرف کالاها در یک نظام اقتصادی را بدون توجه به تأثیرگذاری بر یک مکان مطالعه می‌کند.

شماره: ۱۰۳۰۰۶۸

۳۹۴- کدام گزینه درباره عبارت‌های زیر صحیح است؟

(الف) علمی که انسان برای تأمین نیازهای خود به آن توجه دارد و فعالیت در آن موجب افزایش ثروت و در نتیجه رفاه و آسایش مردم را در پی دارد، اقتصاد نامیده می‌شود.
 (ب) صنعت از فعالیت‌های اساسی و زیربنایی در اقتصاد است که در سایه تلاش صنعتگران خلاق و ماهر ایجاد و با کیفیت بالا به بازار عرضه می‌شود.
 (پ) نوسانات آب و هوایی، بی‌ثباتی در قیمت محصولات، محدودیت در منابع آب و خاک و بهره‌وری زیاد از منابع، باعث می‌شود که کشور در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابستگی شدید پیدا کند
 (ت) هر سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات نقش مهمی در توسعه اقتصادی و توانمندی کشور در رسیدن به خودکفایی ایفا می‌کنند.

- (۱) الف - ب   (۲) ب - ت   (۳) الف - ت   (۴) ب - پ

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های ناردست:

(ب): کشاورزی از فعالیت‌های اساسی و زیربنایی در اقتصاد ایران است که در سایه تلاش روستائیان زحمتکش محصولات با کیفیت به بازار عرضه می‌شود.
 (پ): محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب و هوایی، بی‌ثباتی در قیمت محصولات و ... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است که باعث شده است کشورمان در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابسته باشد.

شماره: ۹۶۵۵۶۲

۳۹۵- کدام مورد در یک ناحیه‌ی کوهستانی، عملکردی منفی برای محیط زیست به حساب می‌آید؟

- (۱) پله‌بندی نهرها و رودها
- (۲) شخم موازی با شیب زمین
- (۳) درخت‌کاری برای کاهش سرعت باد
- (۴) ساخت روستا در زمین‌های شیب‌دار

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شخم موازی با شیب زمین، سبب می‌شود، آب‌های جاری حاصل از بارندگی با سرعت بیش‌تری از دامنه‌ها سرازیر شوند و خاک بیش‌تری را با خود حمل کنند و سبب فرسایش خاک کشاورزی در این مناطق شوند.

شماره: ۹۸۸۹۵۱

۳۹۶- در زمان شاه عباس، قبایل ..... به دلیل رزم‌آوری و سلحشوری به ..... کشور فرستاده شدند.

- (۱) کرد - شمال شرقی   (۲) لر - شمال شرقی   (۳) لر - شمال غربی   (۴) کرد - شمال غربی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شاه عباس برای حفظ مرزهای شمالی کشور تعدادی از قبایل کرد را که به رزم‌آوری و سلحشوری مشهور بودند به نواحی شمال شرقی کشور فرستاد.

شماره: ۹۰۹۴۷۳

۲ درصد	رشد طبیعی
۱۰,۰۰۰ نفر	مرگ و میر
۲۹/۵ میلیون نفر	کل جمعیت

۳۹۷- با توجه به اطلاعات داده شده، میزان موالید چند نفر است؟

- (۱) ۲ میلیون
- (۲) ۴ میلیون
- (۳) ۴۰۰ هزار
- (۴) ۶۰۰ هزار

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\text{میزان مرگ و میر - میزان موالید (X)} = \frac{\text{رشد طبیعی جمعیت (به درصد)}}{\text{کل جمعیت همان سال}}$$

$$۵۹,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰ (X - ۱۰,۰۰۰)$$

$$۵۹,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰X - ۱,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۵۹,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰X \Rightarrow X = ۶۰۰,۰۰۰$$

شماره: ۱۰۰۵۳۲۷

۳۹۸- کدام یک از گزاره‌های زیر در حیطه «علم هواشناسی» قرار دارد؟

- (۱) عامل ایجاد باد، اختلاف فشار در هوا است.
- (۲) به علت بارندگی زیاد در شمال، سقف خانه‌ها را شیب‌دار می‌سازند.
- (۳) در ناحیه کوهستان، محدودیت در کشاورزی وجود دارد.
- (۴) در نواحی مرکزی، سقف خانه‌ها را گنبدی شکل می‌سازند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- آب و هواشناسی تأثیر هوا را بر مکان و زندگی انسان نظیر نوع مصالح ساختمانی، منابع آب و غیره بررسی می‌کند.
- علم هواشناسی اصول و قوانین حاکم بر جو را به صورت مجزا و انفرادی مطالعه می‌کند، مانند اینکه با افزایش ارتفاع، دما کاهش می‌یابد.

شماره: ۱۰۲۶۱۰۹

۳۹۹- چرا جغرافی‌دانان با دید ترکیبی یا کل‌نگری موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کنند؟

- (۱) انسان باید نیازهای خود را از محیط برطرف سازد.
- (۲) اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
- (۳) بین همه شاخه‌های علوم طبیعی و انسانی ارتباط وجود دارد.
- (۴) انسان تحت تأثیر عوامل محیطی است و تأثیرپذیری زیادی از محیط دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۶۱۱۹

۴۰۰- بیش‌تر شهرهای ایران در کدام ارتفاع قرار دارند؟

- (۱) ۱ تا ۵۰۰ متر
- (۲) ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ متر
- (۳) ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر
- (۴) ۵۰۰ تا ۱۵۰۰ متر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۳٪ از شهرها در ارتفاع ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر قرار دارند.

شماره: ۹۰۹۸۹۳

۴۰۱- کدام دو عبارت در رابطه با سکونتگاه‌ها درست هستند؟

- (الف) بین عوامل شکل‌گیری سکونتگاه‌ها آب و هوا بیشترین اهمیت را دارد.
 (ب) افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.
 (ج) عوامل طبیعی و انسانی در شکل‌گیری سکونتگاه‌ها نقش داشته است.
 (د) عامل خاک در شکل‌گیری سکونت‌گاه‌ها نیز مؤثر است.
 (ه) با ساکن شدن انسان در یک مکان، اولین سکونتگاه به نام شهر پدید آمد.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «د» و «ه» (۴) «الف» و «ه»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ● بررسی قسمت‌های نادرست:

قسمت «الف»: بین عوامل شکل‌گیری سکونتگاه‌ها، آب بیشترین اهمیت را دارد.

قسمت «ه»: با ساکن شدن انسان در یک مکان، اولین سکونتگاه‌ها به نام روستا پدید آمد.

شماره: ۹۶۶۰۶۵

۴۰۲- کدام یک از عبارت‌های زیر در ارتباط با «عوامل جغرافیایی که بر آب و هوای کشور اثر می‌گذارد» صحیح است؟

- (۱) کمربند پرفشار حاره‌ای موجب صعود هوا و بارندگی می‌شود.
 (۲) کمربند کم فشار حاره‌ای مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.
 (۳) کمربند پرفشار جنب حاره‌ای مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.
 (۴) کمربند کم فشار جنب حاره‌ای موجب صعود هوا و بارندگی می‌شود.

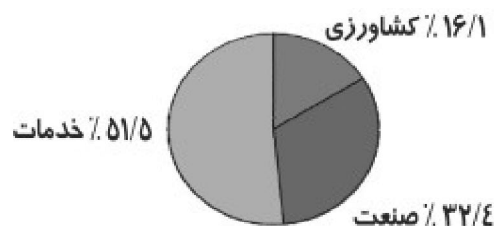
گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

شماره: ۹۴۲۷۰۶

۴۰۳- کدام نمودار سهم شاغلان بخش‌های مختلف اقتصادی در کشور ایران را به درستی نشان می‌دهد؟

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نمودار سهم شاغلان بخش‌های مختلف اقتصادی در ایران

شماره: ۹۱۴۰۲۴

۴۰۴- وارونگی دما در کدام فصل اتفاق می‌افتد و در این حالت هوای سرد به چه صورت عمل می‌کند؟

- (۱) تابستان - هوای سرد و سبک به بالا می‌رود.
- (۲) زمستان - هوای سرد و سبک به بالا می‌رود.
- (۳) تابستان - هوای سرد و سنگین در سطح زمین باقی می‌ماند.
- (۴) زمستان - هوای سرد و سنگین در سطح زمین باقی می‌ماند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وارونگی دما در فصل زمستان رخ می‌دهد زمانی که هوای سرد و سنگین در سطح زمین باقی می‌ماند و اجازه نمی‌دهد آلودگی هوا بالا برود و در نتیجه آلودگی زیاد می‌شود.

شماره: ۹۰۹۷۴۴

۴۰۵- یک هواپیمای مسافربری وقتی از ۱۰ کیلومتری بالای شهر A عبور می‌کند، دماسنج بیرونیش دمای منفی ۳۰ درجه را نشان می‌دهد. در آن زمان دمای شهر A حدود چند درجه سانتی‌گراد است؟

- (۱) -۲۴
- (۲) -۲۴
- (۳) +۳۰
- (۴) صفر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با افزایش هر کیلومتر ارتفاع در لایه تروپوسفر جو زمین، دمای هوا به طور میانگین حدود ۶ درجه سانتی‌گراد کاهش پیدا می‌کند. بنابراین در ارتفاع ۱۰ کیلومتری دمای هوا ۶۰ درجه سانتی‌گراد کمتر از دمای هوای شهر حدود ۳۰ درجه سانتی‌گراد است.

شماره: ۹۷۶۴۱۴

۴۰۶- کدام استان‌های ایران، بیش‌ترین شاغلان بخش معدن کشور را دارا هستند؟

- (۱) آذربایجان شرقی - اصفهان - تهران
- (۲) کرمان - سیستان و بلوچستان - خراسان جنوبی
- (۳) خوزستان - یزد - فارس
- (۴) یزد - کرمان - اصفهان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استان‌های یزد، کرمان و اصفهان بیش‌ترین شاغلان بخش معدن کشور را دارا هستند.

شماره: ۱۰۱۴۴۶۶

۴۰۷- شناخت توان‌های محیطی به انسان چه کمکی می‌کند؟

- (۱) بالا بردن افزایش ثروت کشور با توجه به امکانات موجود
- (۲) ایجاد امکانات سالم و خوب برای افراد جامعه
- (۳) جلوگیری از هدر رفتن ثروت ملی و افزایش توانمندی کشور
- (۴) استفاده از مکان‌ها به طور صحیح و بهینه

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شناخت توان‌های محیطی به انسان کمک می‌کند تا از مکان‌ها به طور صحیح و بهینه استفاده کند.

شماره: ۹۷۴۰۶۵

۴۰۸- موقعیت منطقه‌ی کوهستانی البرز چگونه است؟

- (۱) از شرق کوه‌های تالش از غرب به شرق تا بندر ترکمن در استان گرگان کشیده شده است.
- (۲) از رشته‌کوه ارسباران در شمال تا کوه منجیل در نزدیکی شهر نیشابور کشیده شده است.
- (۳) از تنگه‌ی منجیل در امتداد غربی - شرقی تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود و تنگه‌ی خوش‌بیلاق کشیده شده است.
- (۴) از شرق دریای خزر بندر آستارا تا غرب دریای خزر بندر ترکمن قرار گرفته است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کوه‌های البرز از تنگه منجیل در امتداد غربی - شرقی تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود و تنگه خوش‌بیلاق کشیده شده است.

شماره: ۱۰۲۶۷۱۴

۴۰۹- کدام محصولات باغی ایران در جهان بی‌همتا است؟

- (۱) انار - پسته - خرما
 (۲) پسته - زعفران - انگور
 (۳) سیب‌درختی - خرما - بادام
 (۴) انار - زعفران - انگور
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۷۳۵۲

۴۱۰- دشت‌ها به چند صورت شکل گرفته‌اند؟

- (۱) روش تراکمی، رسوب مواد حاصل از فرسایش
 (۲) روش تراکمی - روش فرسایشی
 (۳) روش فرسایشی - روش کاوشی
 (۴) روش تراکمی - روش مکانیکی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دشت‌ها به دو صورت شکل گرفته‌اند:

- (۱) روش تراکمی، مواد حاصل از فرسایش بین کوه‌ها رسوب کرده و سطح همواری را به وجود آورده است مانند دشت نهاوند
 (۲) روش فرسایشی، عوامل فرسایشی مانند باد و باران، ناهمواری را هموار کرده است، مانند دشت لوت

شماره: ۸۹۴۰۳۰

۴۱۱- در مورد عبارت زیر کدام گزینه درست است؟

«چرا جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است؟»

- (۱) چون قدرت توان و ظرفیت‌های محیطی را به انسان می‌شناساند.
 (۲) به دلیل آنکه انسان به خواسته‌هایش در محیط می‌رسد.
 (۳) چون زمینه بهره‌برداری بیشتری را برای انسان فراهم می‌کند.
 (۴) به کمک فناوری جدید اثرات زیادی را به محیط وارد می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از آنجا که جغرافیا توان روابط متقابل انسان را با محیط مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست، پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

شماره: ۹۲۶۸۱۱

۴۱۲- در سال ۱۳۱۶ شمسی با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران دارای چند «استان و شهرستان» بود؟

- (۱) ۲۰ استان و ۴۹ شهرستان
 (۲) ۳۰ استان و ۴۸ شهرستان
 (۳) ۱۰ استان و ۴۹ شهرستان
 (۴) ۱۵ استان و ۴۸ شهرستان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این قانون، هر استان به چند شهرستان و هر شهرستان به چند بخش و هر بخش به چند دهستان و هر دهستان به چند قصبه تقسیم شده بود.

شماره: ۹۱۲۶۲۸

۴۱۳- در ارتفاع ۱۰۰۰ متری کوه، دما «۲۰» درجه است. به سمت بالای کوه رفتیم و دما به «۴-» درجه رسیده است. هم‌اکنون

در چه ارتفاعی قرار داریم؟ (واحد اعداد گزینه‌ها به «متر» می‌باشد.)

- (۱) ۳۰۰۰ (۲) ۴۰۰۰ (۳) ۵۰۰۰ (۴) ۶۰۰۰

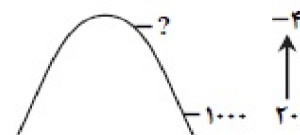
گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، در لایه تروپوسفر جو زمین دمای هوا به‌طور میانگین حدود ۶ درجه سانتی‌گراد کاهش می‌یابد.

کاهش $24^{\circ} = (-4) - 20 =$ دمای کاهش یافته

۶ درجه $\rightarrow 1000$ (متر)

۲۴ درجه $X = ?$

$$X = \frac{2000 \times 24}{6} = 4000 \text{ متر}$$

متر $5000 = 4000 + 1000$ ارتفاع کنونی

شماره: ۹۶۷۵۸۲

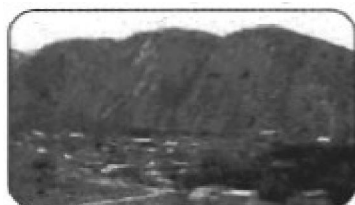
۴۱۴- در حوضه‌های آبریز با توجه به چه عواملی، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه‌ی آن هدایت می‌کنند؟

- (۱) دره‌های عمیق و چین‌خوردگی‌ها
 (۲) شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها
 (۳) شکستگی زمین و کوه‌های گنبدی‌شکل
 (۴) دره‌های باز و کوه‌های نوک‌تیز

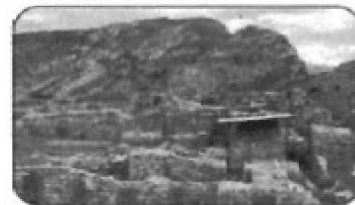
گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه‌ی آن هدایت کند، حوضه‌ی آبریز می‌گویند.

شماره: ۹۹۹۲۸۵

۴۱۵- کدام گزینه تصویر بقایای شهر بیشاپور را که در زمان ساسانیان یک شهر ارتباطی و تا قرن هفتم هجری برقرار بود، به درستی نشان می‌دهد؟

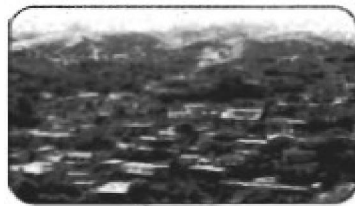
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

بقایای شهر بیشاپور

شماره: ۹۷۶۱۲۵

۴۱۶- کدام گزینه در رابطه با شاخه‌های جغرافیا و علمی که با آن رابطه دارد، درست است؟

- (۱) ژئومورفولوژی ← زمین‌شناسی
 (۲) کارتوگرافی ← علوم فضایی
 (۳) جغرافیای رفتاری ← جمعیت‌شناسی
 (۴) روش‌های کمی در جغرافیا ← هندسه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌های نادرست:

- (۲) کارتوگرافی (نقشه‌کشی) ← هندسه
 (۳) جغرافیای رفتاری و فرهنگی ← انسان‌شناسی، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی
 (۴) روش‌های کمی در جغرافیا ← آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات

شماره: ۱۰۰۰۴۵۵

۴۱۷- کدام گزینه در رابطه با «هواشناسی» درست است؟

- (۱) توده هوای مرطوب غربی بر آب و هوای ایران مؤثر است.
  - (۲) نزدیکی به مدار رأس‌السرطان بر آب و هوای جنوب ایران تأثیر دارد.
  - (۳) آب و هوای گرم و خشک در ساخت سقف‌های گنبدی شکل در مرکز ایران مؤثر است.
  - (۴) بادهای محلی بر اثر اختلاف فشار هوا به وجود می‌آید.
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- علم «هواشناسی»: قوانین حاکم بر جو را به صورت مجزا و انفرادی مطالعه می‌کند.
- آب و هواشناسی: اثر اصول و قوانین حاکم را بر مکان و زندگی انسان‌ها مورد مطالعه قرار می‌دهد.

شماره: ۱۰۰۰۴۵۶

۴۱۸- شکل نهایی کوه‌های ایران مربوط به کدام دوره است؟

- (۱) ترشیاری (۲) کواترنر (۳) ژوراسیک (۴) الیگوسن
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از آخرین تحولات در اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک)، طی دوره «کواترنر»، ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر فرسایش تغییر شکل می‌یابند.

شماره: ۹۳۸۴۶۱

۴۱۹- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با ویژگی‌های طبیعی ناحیه‌ی جنگلی خزر، نادرست است؟

- (۱) میزان دمای هوای این ناحیه ۱۰ تا ۴۳ درجه‌ی سانتی‌گراد است.
  - (۲) بارندگی سالانه در این ناحیه ۱۲۰۰ میلی‌متر است.
  - (۳) منابع آب فراوان و خاک حاصل‌خیز دارد.
  - (۴) درآمد توریستی آن به سبب سواحل زیبا زیاد است.
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. میزان دمای هوا در نواحی بیابانی ۱۰ تا ۴۳ درجه‌ی سانتی‌گراد است.

شماره: ۸۸۲۲۷۲

۴۲۰- در قرن‌های گذشته با توجه به کم‌آبی و خشک بودن سرزمین ایران برای دستیابی به آب، مردم چه چیزی را ابداع کردند؟

- (۱) سد (۲) چاه (۳) قنات (۴) آب‌انبار
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۰۴۲۷

۴۲۱- براساس تقسیمات کشوری در زمان ساسانیان، به ترتیب دهستان و شهرستان به چه نام‌هایی مشهور بودند؟

- (۱) قصبه - بلوک (۲) تسوک - رستاک (۳) بلوک - قصبه (۴) رستاک - تسوج

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در زمان ساسانیان، دهستان به «رستاک» و شهرستان به «تسوک یا تسوج» مشهور بود.

شماره: ۹۷۶۱۲۴

۴۲۲- موارد زیر به کدام رشته کوه‌های ایران به درستی اشاره می‌کند؟

- (الف) جهت شمالی - جنوبی
(ب) جهت غربی - شرقی
(ج) کوه‌ها به شکل منظم و موازی
(۱) الف: تالش ب: البرز ج: زاگرس
(۲) الف: تالش ب: البرز ج: خراسان
(۳) الف: البرز ب: تالش ج: خراسان
(۴) الف: البرز ب: تالش ج: آذربایجان
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
(الف) جهت شمالی - جنوبی ← تالش
(ب) جهت غربی - شرقی ← البرز
(ج) شکل کوه‌ها به صورت منظم و موازی ← خراسان

شماره: ۱۰۲۹۵۸۱

۴۲۳- کدام گزینه از ویژگی‌های زاگرس محسوب نمی‌شود؟

- (۱) چین خوردگی‌های دیواره مانند به طول صدها کیلومتر هستند.
(۲) چین خوردگی زاگرس از کردستان تا تنگه‌ی هرمز امتداد دارد.
(۳) جهت چین خوردگی‌های زاگرس از شمال شرقی به جنوب غربی است.
(۴) کوه الوند مهم‌ترین قله این چین خوردگی در همدان است.
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. چین خوردگی‌های زاگرس از کردستان با جهت شمال غربی - جنوب شرقی تا تنگه‌ی هرمز را تشکیل داده است.

شماره: ۸۹۴۰۰۶

۴۲۴- نقشه مقابل تقسیمات کشوری ایران در زمان کدام سلسله را نشان می‌دهد؟

- (۱) قاجار
(۲) ساسانیان
(۳) صفویه
(۴) هخامنشیان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۲۶۳۴

۴۲۵- در کدام مرحله پژوهشگر جغرافیا از خود می‌پرسد «انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد»؟

- (۱) پردازش اطلاعات
(۲) طرح سؤال
(۳) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات
(۴) جمع‌آوری اطلاعات
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در طرح پرسش و بیان مسأله، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد و اهمیت آن پژوهش را نشان دهد.

شماره: ۹۲۶۸۳۰

۴۲۶- به چه دلیل شکل برخی از شهرها ترکیبی است و کدام گزینه درباره نقش سکونتگاه‌ها نادرست است؟
 (۱) به دلیل گسترش یافتن این شهرها در دوره‌های مختلف - نقش سکونتگاه‌ها در طول زمان همواره ثابت است و تغییر و تحول زیادی نمی‌یابد.

(۲) به دلیل وضع جغرافیایی شهرها - امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش را با هم ایفا می‌کنند.

(۳) به دلیل گسترش یافتن این شهرها در دوره‌های مختلف - نقش هر سکونتگاه براساس وضع طبیعی یا انسانی آن تعیین می‌شود.

(۴) به دلیل وضع جغرافیایی شهرها - نقش سکونتگاه‌ها را نمی‌توان در سیمای آنها مشاهده کرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برخی از شهرها شکل ترکیبی دارند. این شهرها در دوره‌های مختلف گسترش پیدا کرده است. به همین دلیل شکل این شهرها از نوع ترکیبی است.

درباره نقش سکونتگاه‌ها می‌توان نکات زیر را در نظر گرفت: امروزه اغلب سکونتگاه‌ها دارای چند نقش هستند که این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند. نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود. ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

شماره: ۹۶۵۵۶۱

۴۲۷- کدام گزینه بیانگر علل تغییرات در تقسیمات کشوری در ایران، قلمداد می‌شود؟

(۱) همگونی شرایط اجتماعی و فرهنگی

(۲) عرضه خدمات مناسب‌تر به کمک تناسب بیشتر محیط

(۳) برنامه‌ریزی دقیق‌تر برای تأمین نیازهای مردم

(۴) براساس موقعیت مکان و زمان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در تقسیمات کشوری، به‌منظور اداره بهتر کشور، عرضه خدمات مناسب‌تر و تأمین نیازهای مردم متناسب با موقعیت و زمان، کشور را به واحدهای کوچکتر تقسیم می‌کنند.

شماره: ۹۸۱۶۴۰

۴۲۸- در یک پژوهش، کدام مرحله، بیش‌تر نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد؟

(۱) بیان مسئله (۲) پردازش اطلاعات (۳) جمع‌آوری اطلاعات (۴) تدوین فرضیه

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است، زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد.

شماره: ۹۸۸۹۵۳

۴۲۹- کدام گزینه از عوامل انسانی اثرگذار بر پراکندگی جمعیت در یک کشور نیست؟

(۱) سرمایه و فن‌آوری (۲) حمل و نقل و ارتباطات (۳) تنوع آب و هوایی (۴) پیشینه و سابقه تاریخی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ● عوامل اثرگذار بر پراکندگی جمعیت:

(۱) طبیعی

(۲) انسانی:

الف) حمل و نقل و ارتباطات

ب) سرمایه و فن‌آوری

ج) ایجاد مراکز رفاهی

د) پیشینه و سابقه تاریخی

● عوامل اثرگذار بر رشد جمعیت:

(۱) زاد و ولد

(۲) مهاجرت

شماره: ۹۱۲۶۱۷

۴۳۰- روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پدیده‌ها در مکان، به صورت جریانی ..... در مکان ادامه دارد.
 (۱) مجزا (۲) متعادل (۳) منظم (۴) پیوسته
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۹۷۲۵۴

۴۳۱- به ترتیب دو ویژگی «وجود ساحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب» و «کانون توجه صادرکنندگان کالاهای صنعتی و غیر صنعتی» مربوط به کدام پهنه‌های آبی کشور قلمداد می‌شود؟
 (۱) خلیج فارس - خلیج فارس (۲) دریای عمان - دریای خزر
 (۳) دریای عمان - خلیج فارس (۴) دریای خزر - دریای عمان
 گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قابلیت‌های دفاعی مناسب در دریای عمان و کانون توجه صادرکنندگان در خلیج فارس از جملع ظرفیت‌های هر کدام از دو پهنه آبی کشور است.

شماره: ۱۰۰۳۴۶۵

۴۳۲- همه جملات در ارتباط با مفهوم «مکان» که از مفاهیم اساسی دانش جغرافیا است، نادرست می‌باشد، به جز:
 (۱) روند تأثیرگذاری اجزاء محیط طبیعی، سبب تغییر شکل آن می‌شود.
 (۲) روند تأثیرپذیری، در جریانی ناپیوسته موجب تغییر شکل آن می‌شود.
 (۳) بسیاری از فعالیت‌های انسان در محل معینی انجام می‌شود.
 (۴) مجموعه‌ای متعادل است که با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در آن فراهم می‌شود.
 گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
 مفهوم مکان در دانش جغرافیا با عبارت مندرج در گزینه ۳ درست است و سایر عبارات نادرست است.

شماره: ۹۹۸۷۹۹

۴۳۳- کدام پدیده زیبای طبیعی در استان‌های «هرمزگان» و «سیستان و بلوچستان» وجود دارد؟
 (۱) دشت‌های سیلابی (۲) کوه‌های مریخی (۳) کوه‌های نمکی (۴) چشمه‌های گل‌فشان
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در استان‌های هرمزگان و جنوب استان سیستان و بلوچستان چندین گل‌فشان وجود دارد که همانند چشمه‌های گلی می‌جوشد.

شماره: ۹۹۱۷۲۱

۴۳۴- تقسیم‌بندی کشور به ۷۲ بخش از ویژگی‌های کدام حکومت است؟
 (۱) هخامنشیان (۲) اشکانیان (۳) عباسیان (۴) سلوکیان
 گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۶۰۵۵

۴۳۵- مهم‌ترین عامل جدایی و تشخیص هر کشور از کشور همسایه چیست و ایران ۲۸ درصد از ذخایر کدام منابع را در خود جای داده است؟
 (۱) وسعت کشورها - ذخایر نفتی (۲) مرز - ذخایر گاز
 (۳) وسعت کشورها - ذخایر گاز (۴) مرز - ذخایر نفت
 گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین عامل جدایی و تشخیص هر کشور از کشور همسایه مرز است. ایران بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان را دارد؛ زیرا حدود ۲۸ درصد از ذخایر گاز طبیعی و ۶۶ درصد از ذخایر نفت جهان را در خود جای داده است.

شماره: ۹۰۹۰۴۹

۴۳۶- کدام گزینه، یکی از مهم‌ترین مفاهیم جغرافیا را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) محیط → انسان
(۲) محیط → انسان
(۳) محیط ↔ انسان
(۴) محیط ← انسان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مفاهیم اساسی دانش جغرافیا عبارت اند از: }
۱- مکان
۲- روابط متقابل انسان و محیط

شماره: ۹۹۷۲۵۲

۴۳۷- کدام گزینه از ارزش‌های اقتصادی نواحی کوهستانی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) ذخایر طبیعی
(۲) انرژی‌های پاک
(۳) دامپروری
(۴) منابع آب

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۸۹۸۲۳۵

۴۳۸- کدام عامل در روستاها، زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه شد؟

- (۱) تنوع آب و هوا
(۲) خاک مساعد جهت کشاورزی
(۳) افزایش جمعیت
(۴) ارتفاع متوسط از سطح زمین

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه در ایران شد.

شماره: ۹۷۴۰۶۰

۴۳۹- میزان مصرف آب در کشور ما در کدام بخش کم‌تر است و چه مقدار از کره‌ی زمین را آب فراگرفته است؟

- (۱) کشاورزی - $\frac{2}{4}$
(۲) صنایع - $\frac{3}{4}$
(۳) کشاورزی - $\frac{3}{4}$
(۴) صنایع - $\frac{2}{4}$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به نمودار توزیع مصرف آب در ایران، پرمصرف‌ترین بخش، کشاورزی و کم‌ترین میزان مصرف در بخش صنایع می‌باشد. $\frac{3}{4}$ کره‌ی زمین را آب فرا گرفته است.

شماره: ۹۰۹۴۶۲

۴۴۰- کشور ایران در کدام «نصف‌النهار» کره‌ی زمین قرار دارد؟

- (۱) ۴۴ تا ۶۳ درجه طول غربی
(۲) ۴۴ تا ۶۴ درجه طول غربی
(۳) ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی
(۴) ۴۴ تا ۶۴ درجه طول شرقی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۶۷۵۷۸

۴۴۱- چرا آریایی‌ها از شمال دریای خزر به سمت جنوب دریای خزر مهاجرت کردند؟

- (۱) جنگ با همسایه‌ها - اختلافات داخلی
(۲) سرمای زیاد - از دست دادن چراگاه
(۳) وسعت قلمرو - نداشتن حکومت مقتدر
(۴) کمبود امکانات اقتصادی - افزایش قحطی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۲۶۲۱

۴۴۲- به محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به ..... ، موقعیت ..... آن مکان می‌گویند.

- (۱) طول و عرض جغرافیایی - مطلق
(۲) ویژگی طبیعی یا انسانی - ریاضی
(۳) طول جغرافیایی و عامل طبیعی - نسبی
(۴) عرض جغرافیایی و عامل انسانی - نسبی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت ریاضی یا مطلق آن مکان می‌گویند.

شماره: ۹۹۹۳۱۰

۴۴۳- تنگه هرمز، آبراهه ..... شکل است که آب‌های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می‌کند.

- (۱) مثلثی
(۲) عرضی
(۳) هلالی
(۴) طولی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۳۷۵۳

۴۴۴- اگر مراحل پژوهش‌های جغرافیایی را به ترتیب آغاز کنیم، «پردازش اطلاعات» چه زمانی آغاز می‌شود؟

- (۱) پس از فرضیه‌سازی اطلاعات
(۲) قبل از جمع‌آوری اطلاعات به صورت میدانی و کتابخانه‌ای
(۳) بعد از طرح سؤال و تدوین فرضیه
(۴) پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۹۹۶۶۲

۴۴۵- کدام پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی در یک جامعه است؟

- (۱) حرکت هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی
(۲) کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاع
(۳) افزایش مهاجرفرستی و رفتن به شهرهای بزرگ صنعتی
(۴) افزایش زاد و ولد و کمبود امکانات و شغل برای نسل آینده

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اساساً نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند، زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

شماره: ۹۹۹۳۳۴

۴۴۶- کدام ویژگی‌های سواحل مکران، امکان ساخت و توسعه‌ی بدون محدودیت بنادر بزرگ برای پهلوگیری کشتی‌های اقیانوس‌پیما را فراهم می‌سازد؟

- (۱) جنس ساحل، عمق مناسب دریا، عدم نیاز به آبراه و کانال‌های دریانوردی
(۲) ارتباط با آب‌های آزاد جهان، عمق بالای ۲۰۰۰ متر دریا، منابع عظیم گاز
(۳) وجود خورهای مناسب، سواحل پست و هموار، راه‌های ارتباطی بسیار مناسب
(۴) حمل و نقل کالا و مسافر، صیادی پیشرفته، دوری از آلودگی‌های صنعتی و شهری

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. منطقه‌ی ساحلی مکران دارای ویژگی‌های خاصی مانند جنس سنگی ساحل، عمق مناسب دریا و عدم نیاز به استفاده از آبراه و کانال‌های دریانوردی است، این امکانات سبب شده که محیط مناسبی برای ساخت و توسعه بنادر بزرگ باشد.

شماره: ۹۸۸۹۶۸

۴۴۷- کدام گزینه در رابطه با خصوصیات روابط متقابل انسان و محیط درست است؟

- (۱) انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند.
- (۲) انسان باید همه موضوعات جغرافیایی را با دید جزئی بررسی کند.
- (۳) عوامل محیط جغرافیا در ارتباط با یکدیگر عمل نمی‌کنند
- (۴) ارتباط دقیق بین هر پدیده در یک مکان نشان داده می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۶۱۰۵

۴۴۸- کارشناسان اقلیم‌شناسی، با توجه به کدام عامل‌ها، آب و هوای ایران را طبقه‌بندی کرده‌اند؟

- (۱) ارتفاع، میزان بارش سالیانه، دما
- (۲) کوهستان‌ها، سواحل، دشت‌ها و جلگه‌ها
- (۳) جهت وزش بادهای دائمی، دوری به دریا
- (۴) میانگین سالیانه بارش، دما و رطوبت هوا

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چون میانگین سالیانه‌ی بارش، دما و رطوبت هوا در نقاط مختلف کشور یکسان نیست، موجب شده است، کارشناسان، اقلیم (آب و هوا) کشور را به چهار ناحیه‌ی مختلف آب و هوایی تقسیم کنند.

شماره: ۹۸۸۹۷۲

۴۴۹- به ترتیب کدام مورد از مشکلات زراعی در کشور ایران نیست و چگونه می‌توان از خدمات ناشی از بهره‌گیری انسان از محیط کاست و زمینه‌های رسیدن به توسعه‌ی پایدار را فراهم نمود؟

- (۱) ثبات در قیمت محصولات - بهره‌برداری یکسان و یکنواخت از تمامی محیط
- (۲) گستردگی زیاد در عرض‌های جغرافیایی - ساماندهی فعالیت‌های انسان در مکان، براساس توان محیطی
- (۳) وجود آفات و خسارات طبیعی - ساماندهی فعالیت‌های انسان در مکان، براساس توان محیطی
- (۴) محدودیت در منابع آب و خاک - بهره‌برداری یکسان و یکنواخت از تمامی محیط

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با اینکه فعالیت‌های زراعی در کشورمان بسیار گوناگون است، محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب و هوایی، بی‌ثباتی در قیمت محصولات و ..... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است که باعث شده است کشورمان در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابسته باشد. ساماندهی فعالیت‌های انسان در مکان، براساس توان محیطی می‌تواند از خدمات ناشی از بهره‌گیری انسان از محیط بکاهد و زمینه‌های رسیدن به توسعه پایدار را فراهم سازد.

شماره: ۹۶۴۰۸۱

۴۵۰- اساسی‌ترین مفاهیم جغرافیا کدامند؟

- (۱) زمین - انسان
- (۲) مکان - رابطه متقابل انسان با محیط
- (۳) مکان - انسان
- (۴) زمین - رابطه متقابل انسان با محیط

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بسیاری از فعالیت‌های انسان در جا و محل معینی انجام می‌شود، این جا و محل را مکان می‌نامند و انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است که رابطه‌ی متقابل دارند.

شماره: ۸۸۲۲۶۷

۴۵۱- کدام مرزهای سیاسی امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می‌کنند؟

- (۱) هوایی
- (۲) خشکی
- (۳) رودخانه‌ای
- (۴) دریایی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۰۷۶۶۴

۴۵۲- در جغرافیا شش سؤال اساسی وجود دارد؛ کدام سؤال با رکن اساسی جغرافیا سروکار دارد؟

- (۱) چرا همه ساله در بنگلادش سیل به وقوع می‌پیوندد؟
- (۲) در کدام کشور همه ساله سیل به وقوع می‌پیوندد؟
- (۳) چه موقع در ناحیه معتدل بارش صورت می‌گیرد؟
- (۴) کدام فعالیت سبب شده که در اهواز گرد و غبار به وجود بیاید؟

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سؤال «کجا»، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد.

شماره: ۹۳۴۶۰۴

۴۵۳- اگر تفاوت مختصات طول جغرافیایی را عرض جغرافیایی داشته باشد، کدام پیامد رخ می‌دهد؟

- (۱) ورد توده‌های هوایی بیشتر
- (۲) تنوع آب‌وهوایی بیشتر
- (۳) اختلاف ساعت بیشتر
- (۴) تنوع آب‌وهوایی کمتر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$۱۹^{\circ} = ۴۴^{\circ} - ۶۳^{\circ} \rightarrow \text{اختلاف طول جغرافیایی}$$

$$۱۵^{\circ} = ۲۵^{\circ} - ۴۰^{\circ} \rightarrow \text{اختلاف عرض جغرافیایی}$$

هرچه عرض جغرافیایی بیشتر شود، تنوع آب‌وهوایی بیشتر و تنوع محصولات کشاورزی بیشتر می‌شود.

شماره: ۱۰۰۷۶۷۴

۴۵۴- کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارتهای زیر را به درستی بیان می‌کند؟

(الف) جمعیت ایران در همه جای کشور یکسان نیست و در مناطق خشک و نیمه‌خشک نسبت به نواحی کوهستانی و ساحلی جمعیت بیشتری دیده می‌شود، به جز در دشت لوت و کویر که خالی از جمعیت است.
(ب) در دهه‌های اخیر، نقش تأثیرگذار انسان‌ها در پراکندگی جمعیت، نسبت به زمان‌های گذشته، افزایش قابل توجهی یافته است.

(پ) حمل و نقل و خاک از عوامل انسانی اثرگذار بر پراکندگی جمعیت است.

(ت) از سال ۱۳۸۵ - ۱۳۷۵ مهاجرت به صورت اختیاری و در جهت بازسازی آبادان و توسعه اقتصادی آن بود.

- (۱) غ - ص - غ - غ - غ
- (۲) ص - ص - غ - غ - غ
- (۳) غ - ص - غ - غ - ص
- (۴) ص - غ - ص - غ - ص

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح عبارتهای نادرست:

(الف) مناطق ساحلی و کوهستانی پرجمعیت و مناطق خشک و نیمه‌خشک کم جمعیت هستند.

(پ) خاک از عوامل طبیعی اثرگذار بر پراکندگی جمعیت است و حمل و نقل از عوامل انسانی اثرگذار بر پراکندگی جمعیت است.

(ت) در کشورهایی که میزان مولید آن‌ها بیش‌تر از مرگ‌ومیر است درصد جمعیت فعال اقتصادی کم‌تر است.

شماره: ۹۵۷۲۸۵

۴۵۵- کدام دشت‌ها در ایران حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها می‌باشند؟

- (۱) لوت - ماهی‌دشت (۲) کاکان - ارژن (۳) کاکان - نهاوند (۴) ماهی‌دشت - ارژن

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پاره‌ای از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند، مانند: ماهی‌دشت کرمانشاه و دشت ارژن در استان فارس.

شماره: ۱۰۱۴۴۵۴

۴۵۶- کدام گزینه بیانگر شکل کوه‌های شمال خراسان در شمال شرقی ایران است؟

- (۱) متقارن - متوازن (۲) منظم - موازی (۳) مرتفع - نوک‌تیز (۴) گنبدی‌شکل - نامنظم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۳۸۴۶۳

۴۵۷- کدام جدول جهت رودهایی را که دریای خزر می‌ریزند، به درستی نشان داده است؟

رود	جهت
سفیدرود	جنوب غربی
اترک	جنوب شرقی
کورا	جنوب غربی

(۲)

رود	جهت
ولگا	شمال
کورا	جنوب غربی
سفیدرود	جنوب

(۴)

رود	جهت
ارس	جنوب غربی
گرگان	جنوب
اترک	جنوب غربی

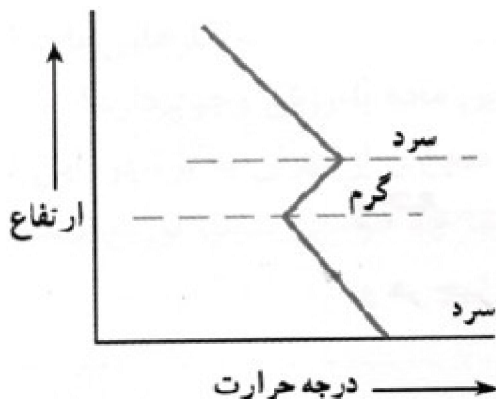
(۱)

رود	جهت
اورال	غرب
اترک	جنوب شرقی
هراز	جنوب

(۳)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رودهای سفیدرود از جنوب غربی، رود اترک از جنوب شرقی و رود کورا از سمت جنوب غربی به دریای خزر می‌ریزند.

شماره: ۹۷۳۷۸۶

۴۵۸- راهکار مناسب برای کاهش سوانح جاده‌ای چیست و نمودار زیر بیانگر چه پدیده‌ای است و مهم‌ترین تغییرات این پدیده با توجه به نمودار چیست؟

(۱) توجه به اقلیم و پیش‌بینی وضع هوا - وارونگی دما - با افزایش ارتفاع درجه حرارت، ابتدا کاهش و بعد از آن افزایش می‌یابد.

(۲) توجه به سیستم‌های حمل و نقل - شرایط عادی - با افزایش ارتفاع دمای هوا کاهش می‌یابد.

(۳) راه‌سازی و طراحی سامانه‌های حمل و نقل - وارونگی دما - در این شرایط حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت می‌گیرد.

(۴) توجه به اقلیم و پیش‌بینی وضع هوا - شرایط عادی - در این شرایط هوای سرد و سنگین در سطح زمین قرار می‌گیرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برای کاهش سوانح جاده‌ای، توجه به اقلیم و پیش‌بینی وضع هوا، راهکار بسیار مناسبی است.

نمودار صورت سؤال پدیده وارونگی دما را نشان می‌دهد که در این وضعیت درجه حرارت با افزایش ارتفاع ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد و وارونگی دما رخ می‌دهد و هوای سرد و سنگین در سطح زمین قرار می‌گیرد.

شماره: ۹۴۲۷۰۲

۴۵۹- توده هوای سودانی از چه جهتی وارد ایران می‌شود، رطوبت خود را از کجا کسب می‌کند؟

(۱) غرب، دریای سرخ (۲) غرب، دریای مدیترانه (۳) جنوب، دریای سرخ (۴) جنوب شرق، اقیانوس هند

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. توده هوای سودانی از غرب و در دوره سرد وارد ایران می‌شود. رطوبت خود را از دریای سرخ کسب می‌کند و باعث بارندگی می‌شود.

شماره: ۹۷۶۴۱۵

۴۶۰- چه عواملی، در گسترش سکونتگاه‌ها در ایران اثر می‌گذارد؟

- (۱) فشار جنب حاره‌ای (۲) عرض‌های جغرافیایی (۳) ارتفاع از سطح دریا (۴) شرایط جغرافیایی مناسب
گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شرایط جغرافیایی (طبیعی و انسانی) مناسب، در گسترش سکونت‌گاه‌ها اثرگذار است.

شماره: ۹۷۶۱۰۱

۴۶۱- همه موارد از جمله آسیب‌های بحران ریزگردها محسوب می‌شود، به جز:

- (۱) کاهش میدان دید و افزایش سوانح جاده‌ای (۲) افزایش مشکلات جسمی و روحی انسان
(۳) افزایش آلودگی هوا در ماه‌های سرد سال (۴) کاهش میزان تولید محصولات کشاورزی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ریزگردها آسیب‌های پزشکی، زیست‌محیطی و کشاورزی متعددی مانند عفونت‌های ریوی و اختلالات تنفسی، تخریب جنگل‌های بلوط کاهش تولید کشاورزی، کاهش میدان دید جاده‌ها و تصادفات بیشتر می‌شود. افزایش آلودگی هوا در ماه‌های سرد سال مربوط به آثار وارونگی دما در زمستان شهرهای بزرگ است.

شماره: ۱۰۳۰۰۷۵

۴۶۲- طبق نمودار مقابل، در بخش «الف» چه کشورهایی قرار دارند؟

- (۱) کویت - قطر - بحرین
(۲) افغانستان - عراق - پاکستان
(۳) ترکیه - عربستان - عراق
(۴) آذربایجان - ترکمنستان - افغانستان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

قسمت «الف» مربوط به مرز آبی می‌باشد و گزینه ۱ مربوط به کشورهای می‌باشد که مرز آبی با ایران دارند.

توجه: به نقشه‌ی ایران و همسایگان (صفحه‌ی ۱۶) رجوع شود.

شماره: ۱۰۰۷۶۷۰

۴۶۳- اگر دریای خزر را به دو نیمه‌ی شمالی و جنوبی تقسیم کنیم، مهم‌ترین رودهایی که به نیمه‌ی شمالی آن می‌ریزند، کدام‌اند؟

- (۱) اورال، ولگا (۲) بایکال، ولگا (۳) بایکال، کورا (۴) کورا، اورال

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از قسمت شمالی دریای خزر دو رود پرآب به نام‌های اورال و ولگا وارد می‌شوند. سایر رودهای مهم وارد نیمه‌ی جنوبی این دریا می‌شوند.

شماره: ۹۸۸۹۶۹

۴۶۴- با توجه به اینکه دما در شهر تهران که در ارتفاع ۱۲۰۰ متری قرار دارد ۱۰ درجه سانتی‌گراد و در قله‌ای که در کنار آن واقع شده است ۸- درجه سانتی‌گراد می‌باشد، ارتفاع این قله چند متر است؟

- (۱) ۴۲۰۰ متر (۲) ۲۷۰۰ متر (۳) ۳۴۰۰ متر (۴) ۳۲۰۰ متر

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به اینکه با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، دمای هوا به‌طور میانگین ۶ درجه سانتی‌گراد کاهش می‌یابد. بنابراین:

اختلاف دمای شهر تهران و قله ۱۸ = (-۸) - ۱۰

۱۶ ۱۰۰۰

۱۸ X

$\Rightarrow \frac{1000 \times 18}{6} = 3000$ متر ارتفاع شهر تهران و قله

ارتفاع قله ۱۲۰۰ + ۳۰۰۰ = ۴۲۰۰ متر

شماره: ۹۵۵۶۳۲

۴۶۵- کدام یک از علوم، به ترتیب مرتبط با «جغرافیای طبیعی، فنون جغرافیایی و جغرافیای انسانی» می‌باشند؟

- (۱) زیست‌شناسی - جمعیت‌شناسی - علوم سیاسی
- (۲) زمین‌شناسی - علوم فضایی - اقتصاد
- (۳) مطالعات شهرسازی - آب‌شناسی - هواشناسی
- (۴) هندسه - آمار و فناوری اطلاعات - مطالعات روستایی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) جغرافیای طبیعی - جغرافیای انسانی - جغرافیای انسانی
- (۳) جغرافیای انسانی - جغرافیای طبیعی - جغرافیای طبیعی
- (۴) فنون جغرافیایی - فنون جغرافیایی - جغرافیای انسانی

شماره: ۹۰۹۸۸۲

۴۶۶- در کشور ایران ملاک تبدیل سکونتگاه‌های روستایی به شهری به تشخیص وزارت کشور چند نفر است؟

- (۱) ۲۰,۰۰۰
- (۲) ۱۵,۰۰۰
- (۳) ۱۰,۰۰۰
- (۴) ۲۵,۰۰۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاک تبدیل هر سکونتگاه روستایی به شهری در ایران به تشخیص وزارت کشور، ۱۰,۰۰۰ نفر و داشتن شهرداری است.

شماره: ۹۱۲۶۴۰

۴۶۷- با توجه به شکل روبه‌رو کدام عبارت درست است؟

- (۱) سازه‌های آبی شوشتر نماد نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها
- (۲) سد کریت طبرس نماد رابطه صحیح انسان با محیط
- (۳) سازه‌های آبی شوشتر نماد رابطه صحیح انسان با محیط
- (۴) سد کریت طبرس نماد نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شکل داده شده به سازه‌های آبی شوشتر در استان خوزستان اشاره می‌کند که نماد رابطه صحیح انسان با محیط را نشان می‌دهد.

شماره: ۱۰۱۰۲۶۶

۴۶۸- رشته کوه زاگرس چگونه به وجود آمده است و به ترتیب هریک از خصوصیات زیر مربوط به کدام توده‌های هوایی است که در طول سال وارد کشور ایران می‌شوند؟

(الف) گاهی در دوره سردسال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.
 (ب) در تابستان هوای گرم را از عربستان به ایران وارد می‌کند و باعث افزایش شدید دما می‌شود.
 (ج) رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد.
 (۱) از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه ایران - الف) توده هوای سرد و خشک سیبری (ب) توده هوای سودانی (ج) توده هوای مرطوب موسمی
 (۲) از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا - الف) توده هوای سودانی (ب) توده هوای گرم و خشک (ج) توده هوای مرطوب غربی
 (۳) از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه ایران - الف) توده هوای سرد و خشک سیبری (ب) توده هوای سرد و خشک سیبری (ج) توده هوای مرطوب موسمی
 (۴) از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه عربستان - الف) توده هوای سودانی (ب) توده هوای مرطوب موسمی (ج) توده هوای سرد و خشک سیبری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رشته کوه زاگرس از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا به وجود آمده است؛ الف) «توده هوای سودانی» گاهی در دوره سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود. ب) «توده هوای گرم و خشک» در تابستان هوای گرم را از عربستان به ایران وارد می‌کند و باعث افزایش شدید دما می‌شود. ج) «توده هوای مرطوب غربی» رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد.

شماره: ۹۴۱۹۸۷

۴۶۹- در کدام حکومت‌ها، تقسیمات کشوری «یکسانی» وجود دارد؟

(۱) هخامنشیان و اشکانیان (۲) عباسیان و صفویه (۳) پارت‌ها و افشاریه (۴) سلوکیان و زندیه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قسمت‌های حکومت هخامنشی در حکومت اشکانیان یا پارت‌ها ادامه داشت.

شماره: ۹۶۶۰۵۶

۴۷۰- رودهای چالوس و هراز در کدام کوهستان جریان دارد و فعالیت آتشفشانی در دوره‌ی کواترنر سبب شکل‌گیری کدام قله در ایران شده است؟

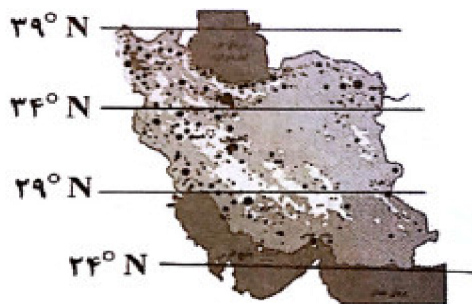
(۱) البرز - آلاداغ (۲) تالش - آلاداغ (۳) البرز - دماوند (۴) تالش - دماوند

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رودهایی چون هراز و چالوس در کوهستان البرز جریان دارد. فعالیت‌های آتشفشانی سبب شکل‌گیری قله‌ی دماوند در دوره‌ی کواترنر شده است.

شماره: ۹۰۹۰۵۱

۴۷۱- با توجه به شکل، در کدام عرض جغرافیایی در ایران، جمعیت بیش‌تر است؟

- (۱) ۲۹ تا ۳۴ درجه‌ی عرض شمالی
 (۲) ۲۴ تا ۳۴ درجه‌ی عرض شمالی
 (۳) ۲۹ تا ۲۴ درجه‌ی عرض شمالی
 (۴) ۳۹ تا ۳۴ درجه‌ی عرض شمالی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در ۳۹ تا ۳۴ درجه‌ی عرض شمالی در ایران جمعیت بیش‌تر است.

شماره: ۹۷۴۰۶۱

۴۷۲- در ایران به شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت، ..... می‌گویند و از حدود سال ۱۳۶۰ بیش از ..... درصد از جمعیت کشور ما در شهرها زندگی می‌کنند.

(۱) کلان شهر - ۴۰ (۲) مگالاپلیس - ۴۰ (۳) کلان شهر - ۵۰ (۴) مگالاپلیس - ۵۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در ایران به شهرهایی که جمعیت آن از یک میلیون نفر بیشتر باشد، کلان شهر می‌گویند. از حدود سال ۱۳۶۰ بیش از پنجاه درصد از جمعیت کشور ما در شهرها زندگی می‌کنند.

شماره: ۹۱۰۰۶۱

۴۷۳- کدام گزینه پاسخ صحیح سؤال‌های زیر است؟

الف) به رودهایی که تمام آب آن‌ها در کشور جریان دارد و وارد دریاچه‌های داخلی می‌شود، چه می‌گویند؟

ب) کدام دریا در گذشته بخش زیادی از نیمکره شمالی را پوشانده بود؟

پ) کشورهای همسایه دریای خزر و عمیق‌ترین بخش آن کدام است؟

ت) کدام گزینه از ویژگی‌های رودهای ایران نیست؟

ث) در قرون گذشته برای حل مشکل کم‌آبی و در دسترس بودن آب به طور مستمر، چه تدابیری اندیشیدند.

(۱) حوضه آبریز خارجی - خلیج فارس - آذربایجان، سمت جنوب - دائمی بودن رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند - ابداع قنات

(۲) کانون‌های آبگیر - دریای خزر - آذربایجان، سمت غرب - بارش در ایران در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار است و با نزدیکی به پایان این دوره، آبدهی رودها بیشتر می‌شود - ساخت سد

(۳) کانون آبگیر - خلیج فارس - ترکمنستان، سمت غرب - مقدار آب رودها از شرق به غرب کم‌تر است - ساخت سد

(۴) حوضه آبریز داخلی - دریای خزر - ترکمنستان، سمت جنوب - متفاوت بودن مقدار آب رودهای مناطق کوهستانی در سال‌های مختلف - ابداع قنات

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) به رودهایی که تمام آب آن‌ها در کشور جریان دارد و وارد دریاچه‌های داخلی می‌شود، حوضه آبریز داخلی می‌گویند.

ب) دریای خزر، در امتداد شمال به جنوب کشیده شده است. این دریا زمانی بخش اعظم نیمکره شمالی را پوشانیده بود.

پ) ارمنستان، آذربایجان، ترکمنستان و روسیه کشورهای همسایه دریای خزر و عمیق‌ترین بخش این دریا در سمت جنوب قرار گرفته است.

ت) در ایران بیش‌تر بارش‌ها در اواخر پاییز تا اوایل بهار است و هرچه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیش‌تر می‌شود. - مقدار آب رودها از غرب به شرق کم‌تر می‌شود - رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند - رودهای مناطق نسبتاً خشک بیش‌تر طغیانی و اتفاقی، و مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف متفاوت است.

ث) نیاکان ما در سال‌های گذشته برای حل مشکل کم‌آبی، قنات را ابداع کرده‌اند.

شماره: ۹۵۷۲۸۲

۴۷۴- دریای خزر در نقشه‌های خارجی ..... خوانده می‌شود.

(۱) هیرکانی (۲) کاسپین (۳) طبرستان (۴) دیلم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بزرگترین دریاچه جهان خزر نام دارد اما به دلیل وسعت زیاد نام دریا را بر آن نهادند این دریا را به نام‌های مختلفی می‌نامند از جمله دریای مازندران، کاسپین، قزوین، گرگان، طبرستان، هیرکانی و دریای دیلم، در حال حاضر نام آن دریای خزر است و در نقشه‌های خارجی کاسپین نامیده می‌شود.

شماره: ۹۷۶۷۶۳

۴۷۵- کدام گزینه با نوع فعالیت اقتصادی مقابل آن همخوانی دارد؟

(۱) امروزه زیربنای توسعه اقتصادی است و در صورت مناسب بودن، نتایج مثبتی برای یک کشور دارد. (خدمات)
 (۲) یکی از بخش‌های مهم اشتغال در کشور محسوب می‌شود و اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی‌ها و توان محیطی آن منطقه مورد بررسی قرار گیرد، همه مناطق کشور می‌توانند متناسب با امکان‌های طبیعی و انسانی خود توسعه یابند. (کشاورزی)

(۳) امروزه یکی از راه‌های مهم تولید ثروت برای کشورها است و با تربیت نیروی متخصص و کارآمد اثربخشی و بازدهی زیادی را در درازمدت نصیب کشور می‌کند. (تجارت و بازرگانی)

(۴) زنجیره فعالیت‌های مالی، مدیریتی، بهداشتی، آموزشی، انتظامی، اطلاعاتی، گردشگری، تجارت و بازرگانی که به‌طور غیرمستقیم در بهبود کیفیت و کمیت تولیدات کشور مؤثرند. (خدمات)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱ «۱»: امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس سیستم حمل و نقل و ارتباطات آن شکل می‌گیرد.

گزینه ۲ «۲»: بخش معدن یکی از بخش‌های مهم اشتغال در کشورمان است.

گزینه ۳ «۳»: امروزه تجارت یکی از راه‌های مهم تولید ثروت برای کشورهاست و در نهاد آموزش و پرورش دولت‌ها هزینه بسیاری صرف می‌کنند اما اطمینان دارند اثربخشی و بازدهی آن در درازمدت به دست خواهد آمد.

شماره: ۹۶۵۵۶۶

۴۷۶- در حد فاصل حوضه‌های آبریز ..... قرار دارند و بر خط تقسیم آب‌های ..... منطبق هستند.

(۱) کانون‌های اتفاقی - استانی

(۲) کانون‌های آبریز - استانی

(۳) کانون‌های اتفاقی - محلی

(۴) کانون‌های آبریز - محلی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کانون‌های آبریز در حد فاصل حوضه‌های آبریز قرار دارند و بر خط تقسیم آب‌های محلی منطبق هستند.

شماره: ۹۰۹۴۶۵

۴۷۷- اراتوستن دانشمند یونانی، جغرافیا را علم مطالعه زمین به‌عنوان ..... تعریف می‌کند.

(۱) محیط و مکان

(۲) محیط طبیعی و اجتماعی

(۳) روابط متقابل انسان و محیط

(۴) جایگاه انسان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۳۴۵۹۱

۴۷۸- کدام گزینه‌ها به‌ترتیب مراحل پژوهش در جغرافیا را نشان داده‌اند؟

الف) تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات

ب) طرح سؤال - تدوین فرضیه

ج) بیان مسئله - جمع‌آوری اطلاعات

د) جمع‌آوری اطلاعات - پردازش اطلاعات

ه) پردازش اطلاعات - جمع‌آوری اطلاعات

و) نتیجه‌گیری - ارائه پیشنهادها

(۱) ب - ج - د (۲) الف - ب - ه (۳) ب - د - و (۴) الف - ج - و

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مراحل پژوهش در جغرافیا:

(۱) طرح سؤال و بیان مسئله (۲) تدوین فرضیه

(۳) جمع‌آوری اطلاعات (۴) پردازش اطلاعات

(۵) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

شماره: ۹۴۰۱۰۴

۴۷۹- در مرحله‌ی طرح سؤال و بیان مسئله‌ی پژوهش، کدام عبارت موردنیاز پژوهشگر است؟

- (۱) برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه.
- (۲) رسیدن به پاسخ مسائلی که با آن روبه‌رو است.
- (۳) مطالعه‌ی سابقه و پیشینه‌ی مسئله و نتایج پژوهش دیگران.
- (۴) روش‌های مختلفی که از طریق آن‌ها اطلاعات موردنیاز خود را کسب کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله‌ی خود را به صورت واضح و روشن بیان کند. بهتر است صورت مسئله به شکل سؤال‌ی، نوشته و از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود در این مرحله، پژوهشگر از خود می‌پرسد انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد. نکته‌ی مورد توجه در این مرحله این است که پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد به عبارت دیگر سابقه و پیشینه‌ی مسئله و نتایج پژوهش دیگران مورد نیاز پژوهشگر است.

شماره: ۱۰۲۵۷۰۶

۴۸۰- مطالعات معماری و جامعه‌شناسی به ترتیب با کدام یک از شاخه‌های جغرافیایی، پوشش مشترک دارد؟

- (۱) جغرافیای روستایی - جغرافیای جمعیت
- (۲) جغرافیای شهری - جغرافیای جمعیت
- (۳) جغرافیای شهری - جغرافیای رفتاری و فرهنگی
- (۴) جغرافیای اقتصادی - جغرافیای رفتاری و فرهنگی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مطالعات شهری معماری و شهرسازی با جغرافیای شهری و جامعه‌شناسی با جغرافیای رفتاری و فرهنگی پوشش مشترک دارد.

شماره: ۱۰۳۰۰۶۷

۴۸۱- آریایی‌ها از شمال دریای خزر به علت ..... و ..... به سمت جنوب دریای خزر مهاجرت کردند و پس از ورود

آریاییان به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی ..... را «ویس» و آبادی ..... تر را «گئو» می‌نامیدند. در هر کشوری هرم سنی به ..... کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت آن کشور آشنا شوند.

- (۱) سرما - از دست دادن چراگاه‌ها - کوچک - بزرگ - برنامه ریزان
- (۲) کمبود غذا - شرایط سخت آب و هوایی - بزرگ - کوچک - سیاستمداران
- (۳) کمبود غذا - شرایط سخت آب و هوایی - کوچک - بزرگ - سیاستمداران
- (۴) سرما - از دست دادن چراگاه‌ها - بزرگ - کوچک - سیاستمداران

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آریایی‌ها از شمال دریای خزر به علت سرما و از دست دادن چراگاه‌ها، به سمت جنوب دریای خزر مهاجرت کردند و پس از ورود آریاییان به غلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی «کوچک» را ویس و آبادی «بزرگ‌تر» را «گئو» می‌نامیدند. در هر کشوری هرم سنی به «برنامه ریزان» کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت آن کشور آشنا شوند و از آن برای برنامه‌ریزی استفاده کنند.

شماره: ۹۶۴۰۷۳

۴۸۲- حدود چند درصد از ذخایر «نفت» و «گاز» جهان (به ترتیب) در خلیج فارس وجود دارد؟

- (۱) ۳۰٪ نفت - ۶۵٪ گاز
- (۲) ۲۸٪ نفت - ۶۶٪ گاز
- (۳) ۷۰٪ نفت - ۳۸٪ گاز
- (۴) ۶۶٪ نفت - ۲۸٪ گاز

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۳۷۶۱

۴۸۳- تقسیمات سیاسی کشوری در ایران متناسب با چه معیارهایی تغییر می‌یابند؟

- (۱) اقتصادی - سیاسی
- (۲) تجانس - وحدت
- (۳) انسانی - طبیعی
- (۴) موقعیت - زمان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تقسیمات سیاسی کشوری در ایران، متناسب با موقعیت و زمان تغییر می‌یابد.

شماره: ۱۰۱۴۴۷۱

۴۸۴- عامل تغییر بستر رودها ..... و عامل تغییر وسعت شوره‌زارها و دشت‌های ریگی ..... است.

- (۱) تپه‌های ماسه‌ای - شوره‌زارها
(۲) توفان‌ها - بادهای شدید
(۳) بادهای شدید - تپه‌های ماسه‌ای
(۴) شوره‌زارها - توفان‌ها

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. توفان‌ها و بادهای شدید به فرسایش و جابه‌جایی مواد در دشت‌ها مشغول است و تپه‌های ماسه‌ای و دیگر پدیده‌های طبیعی مثل شوره‌زارها، بیش‌تر رودها و دشت‌های ریگی را از نظر وسعت و مکان تغییر می‌دهد.

شماره: ۸۹۴۰۳۲

۴۸۵- به ترتیب هر یک از مثال‌های زیر مربوط به کدام علم است؟

- (الف) با افزایش ارتفاع دما کاهش می‌یابد.
(ب) افزایش ارتفاع بر نوع فعالیت‌های اقتصادی انسان تأثیرگذار است.
(ج) وجود معادن در انگوران باعث رونق و توسعه این شهر شده است.
(د) تولید سیمان کارخانه‌های البرز افزایش یافته است.
(۱) الف) هواشناسی (ب) آب و هواشناسی (ج) جغرافیای اقتصادی (د) اقتصاد
(۲) هواشناسی (ب) هواشناسی (ج) اقتصاد (د) جغرافیای اقتصادی
(۳) الف) آب و هواشناسی (ب) آب و هواشناسی (ج) اقتصاد (د) اقتصاد
(۴) الف) آب و هواشناسی (ب) هواشناسی (ج) جغرافیای اقتصادی (د) جغرافیای اقتصادی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. الف) اینکه «با افزایش ارتفاع دما کاهش می‌یابد.» یک اصل هواشناسی است.
(ب) تأثیر «افزایش ارتفاع بر کاهش دما» بر فعالیت‌های اقتصادی انسان، در حوزه آب و هواشناسی بررسی می‌شود.
(ج) جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.
(د) علم اقتصاد تولید، توزیع و مصرف کالا و ... را مطالعه می‌کند.

شماره: ۱۰۳۱۰۱۱

۴۸۶- شکل سکونتگاه‌ها در کشور ایران با توجه به کدام عامل به تدریج تغییر می‌کند؟

- (۱) افزایش جمعیت
(۲) مهاجرت از روستا به شهر
(۳) وجود منابع آب
(۴) عوامل طبیعی و انسانی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۹۱۲۶۴۲

۴۸۷- چه عامل مهمی، شکل سکونتگاه‌ها را به تدریج تغییر می‌دهد؟

- (۱) ارتباطی و دفاعی (۲) مذهبی و علمی (۳) افزایش جمعیت (۴) مهاجرت از روستا به شهر
گزینه ۳ پاسخ صحیح است. افزایش جمعیت باعث شده است که شکل سکونتگاه‌ها به تدریج تغییر یابد. رشد سریع جمعیت از یک سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شهر (تأسیس شهرداری) تعداد نقاط شهری را افزایش داده است.

شماره: ۹۰۹۸۹۴

۴۸۸- نمی‌توان گفت در نواحی کوهستانی .....

- (۱) محصولات کشاورزی متنوع هستند.
(۲) خاک، حاصل‌خیز است.
(۳) میزان دمای هوا بین ۷ تا ۲۸ درجه است.
(۴) بارندگی سالانه ۱۲۰۰ میلی‌متر است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در نواحی کوهستانی میزان بارندگی سالانه ۸۰۰ میلی‌متر است.

شماره: ۸۸۲۲۷۱

۴۸۹- کدام بیابان در جنوب شرق ایران واقع شده و کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر بارندگی دارد و علت شکل‌گیری بیابان‌های شرقی و داخلی در ایران چیست؟

- (۱) دشت کویر - جهت رشته‌کوه‌های زاگرس
 (۲) لوت - دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی
 (۳) دشت کویر - دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی
 (۴) لوت - جهت رشته‌کوه‌های زاگرس

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیابان لوت در جنوب شرقی ایران واقع شده است، بخش عمده‌ای از این بیابان به دلیل قرارگیری در منطقه‌ی فشار زیاد جنب حاره‌ای کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد و وسعتش حدود ۸۰ هزار کیلومتر مربع است. علت شکل‌گیری بیابان‌های داخلی و شرقی ایران دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی است.

شماره: ۹۰۹۳۷۱

۴۹۰- به کدام دلایل ایران از موقعیت نسبی ممتازی در منطقه برخوردار است؟

- (الف) دارای منابع عظیم نفت و گاز
 (ب) قرار گرفتن در مجاورت خلیج فارس و دریای خزر
 (ج) قرار گرفتن در مجاورت تنگه‌ی هرمز و دریای عمان (د) نقش ارتباطی بین سه قاره‌ی آفریقا، اروپا و آسیا
 (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ب - د

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایران به دلیل قرار گرفتن در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه‌ی هرمز و نیز دریای خزر از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است. موارد الف و د از دلایل اهمیت خلیج فارس می‌باشند.

شماره: ۹۷۳۷۵۰

۴۹۱- پس از ورود آریایی‌ها به فلات ایران و در نخستین مرحله‌ی زندگی اجتماعی، به ترتیب یک آبادی کوچک و آبادی بزرگ‌تر را چه نام‌گذاری کردند؟

- (۱) ویس - ساتراپ (۲) قصبه - ساتراپ (۳) قصبه - گئو (۴) ویس - گئو

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بعد از ورود آریاییان به فلات ایران و در نخستین مرحله‌ی زندگی اجتماعی، یک آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگ‌تر را «گئو» می‌نامیدند.

شماره: ۹۸۹۰۰۶

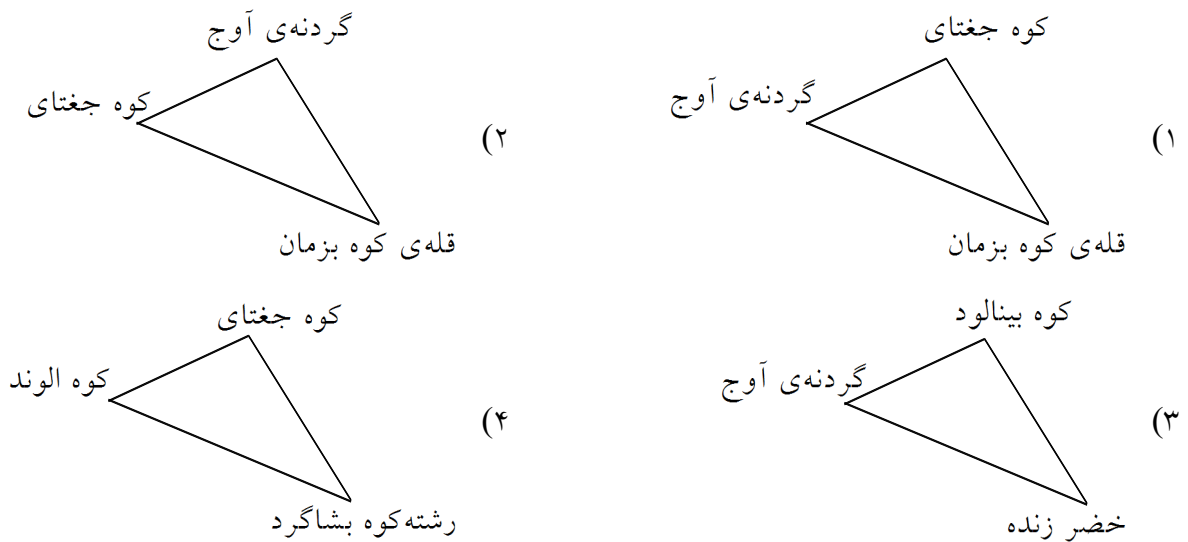
۴۹۲- کدام گزینه از مزایای دسترسی به آب‌های آزاد توسط کشورهای هم‌جوار نیست؟

- (۱) منابع غذایی (۲) منابع معدنی (۳) سوخت‌های فسیلی (۴) قدرت نظامی

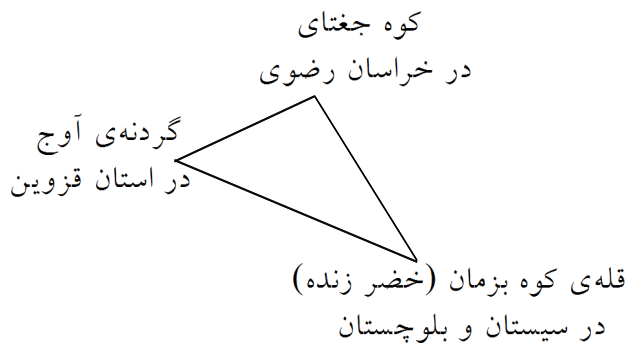
گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۳۷۵۲

۴۹۳- کدام مثلث منطقه‌ی کوهستانی مرکزی ایران را به درستی نشان می‌دهد؟

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

شماره: ۱۰۲۶۶۶۷

۴۹۴- در مراحل یک پژوهش جغرافیایی، پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا چگونه عمل می‌کند؟

- (۱) به روند زمانی پدیده‌ها می‌پردازد.
- (۲) پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه ارائه می‌کند.
- (۳) اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلف به دست می‌آورد.
- (۴) مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان کند.

شماره: ۹۹۹۶۶۱

۴۹۵- کدام گزینه از نتایج دسترسی به آب‌های آزاد برای هر کشور نیست؟

- (۱) ارتباط با سایر نقاط جهان
- (۲) دستیابی به منابع غذایی
- (۳) دسترسی به منابع مدنی
- (۴) شرایط مناسب برای تشکیل نفت

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دسترسی به آب‌های آزاد برای هر کشوری، علاوه بر امکان ارتباط با سایر نقاط جهان، دستیابی به منابع غذایی و منابع معدنی سوخت‌های فسیلی را نیز فراهم می‌کند.

شماره: ۹۴۰۱۰۹

۴۹۶- کدام سکونتگاه قدیمی‌ترین نوع سکونتگاهی است که در ایران شناخته شده و کدام عامل زمینه‌ساز این شیوهی زندگی شده است؟

- ۱) عشایری - رشته‌کوه‌های زاگرس و البرز و دشت‌های مجاور
- ۲) عشایری - وجود رودها و دریا‌های خزر و خلیج فارس
- ۳) روستایی - رشته‌کوه‌های زاگرس و البرز و دشت‌های مجاور
- ۴) روستایی - وجود رودها و دریا‌های خزر و خلیج فارس

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است، سکونتگاه عشایری است. در ایران، وجود رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس و دشت‌های مجاور اوضاع مساعدی برای این شیوهی زندگی فراهم آورده است.

شماره: ۹۱۰۰۵۸

۴۹۷- فرضیه‌هایی که یک پژوهشگر درباره‌ی یک مسئله جغرافیایی ارائه می‌دهد، به کدام عامل‌ها بستگی دارد؟

- ۱) میزان دانش و تجربیات و سوابق پژوهشگر
- ۲) میزان دانش پژوهشگر، فراوانی منابع اطلاعاتی موضوع
- ۳) پژوهش‌های انجام شده قبلی، نتیجه‌گیری‌های قبلی
- ۴) اطلاعات جمع‌آوری شده و فرضیه‌های داده شده قبلی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از اصول پژوهش جغرافیایی، داشتن یک فرضیه مناسب و خوب است. ارائه یک فرضیه به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی، پژوهشگر بستگی دارد.

شماره: ۱۰۲۵۶۶۴

۴۹۸- بیش‌ترین و کم‌ترین میزان مصرف آب مربوط به کدام بخش‌ها است؟

- ۱) مصارف شهری و روستایی - صنایع
- ۲) کشاورزی - صنایع
- ۳) مصارف شهری - مصارف روستایی
- ۴) کشاورزی - مصارف شهری و روستایی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به نمودار دایره‌ای صفحه‌ی ۴۷ کتاب درسی، بیش‌ترین مصرف آب در بخش کشاورزی و کم‌ترین آن در بخش صنایع است.

شماره: ۹۰۹۳۷۵

۴۹۹- در گام چهارم از مراحل پژوهش چه اقدامی انجام می‌گیرد؟

- ۱) حذف اطلاعات غیر ضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش
- ۲) استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات جمع‌آوری شده
- ۳) اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلف به دست می‌آورد.
- ۴) پژوهشگر پیشنهاد و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش ارائه می‌دهد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله‌ی پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود. گام چهارم همان پردازش اطلاعات جمع‌آوری شده است.

شماره: ۹۷۶۷۶۰

۵۰۰- داشتن روزهای آفتابی و داشتن بارندگی ۵۰ میلی‌متری، به ترتیب وجه اشتراک کدام مناطق جغرافیایی ایران هستند؟

۱) ناحیه‌ی شرعی و ناحیه‌ی کوهستانی - ناحیه‌ی شرعی و ناحیه‌ی بیابانی

۲) ناحیه‌ی بیابانی و ناحیه‌ی خزری - ناحیه‌ی خزری و ناحیه‌ی کوهستانی

۳) ناحیه‌ی بیابانی و ناحیه‌ی شرعی - ناحیه‌ی شرعی و ناحیه‌ی بیابانی

۴) ناحیه‌ی شرعی و ناحیه‌ی خزری - ناحیه‌ی بیابانی و ناحیه‌ی شرعی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. داشتن روزهای آفتابی و میانگین بارش ۵۰ میلی‌متر از ویژگی‌های مشترک نواحی شرعی و بیابانی است.

شماره : ۸۸۲۲۷۵

بزرگترین کانال دهمی ها

@Disoniha10

برای دانلود رایگان شامل : گام به گام، نمونه سوال، جزوه، فیلم آموزشی، آزمون موسسات

و...

روی اینجا کلیک کنید

برای عضویت در کانال دهمی ها

اینجا کلیک کنید:

[T.me/@Disoniha10](https://t.me/@Disoniha10)